

Onderwerp Uitvoeringsbesluiten jeugdhulp 2015

Steller O van der Molen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 44 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4666056

Datum 22-10-2014 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In onze vorige brief (kenmerk 4577046) beloofden we u informatie over de collegebesluiten die we nemen om klaar te zijn voor de uitvoering van de jeugdzorg per 1 januari 2015. We zetten deze uitvoeringsbesluiten kort voor u op een rijtje, zodat u de voortgang kunt volgen. We willen ondanks het dwingend tijdsplan dat we volgen, u zoveel mogelijk op de hoogte houden van de stappen die we nemen.

Het mandateren van geregistreerde medewerkers en preambule

Volgens de nieuwe Jeugdwet moeten de gemeenten op 1 januari 2015 de toegang tot de jeugdhulp en de jeugdzorg hebben georganiseerd op een laagdrempelige en herkenbare manier, bijvoorbeeld via een sociaal wijkteam of een Centrum voor Jeugd en Gezin. Daarnaast moeten zij zorgen voor de juiste deskundigheid in de toegang, zodat hiervoor toegeruste professionals kunnen beslissen over welke hulp nodig is. In dit kader zijn zorgroutes opgesteld, waarin staat beschreven welke stappen doorlopen worden bij een ondersteuningsvraag en wie op welk moment mag beslissen over het inzetten van noodzakelijke hulp of doorverwijzing naar intensieve hulp of gedwongen kader. In de bijlage leest u een voorbeeld van één van de beschreven zorgroutes.

Een belangrijk onderdeel van de beschreven routes is de mandatering van de colleges aan professionals om een individuele jeugdhulpvoorziening in de gemeentelijke toegang formeel toe te wijzen. Deze toewijzing kan alleen verricht worden door geregistreerde jeugdprofessionals (ingeschreven in het Kwaliteitsregister Jeugd of in het BIG register). De gemeenten moeten in de lokale toegang de taakverdeling en deze mandatering vastleggen.

Wij kiezen ervoor om zowel instellingen als gemeentelijk gefinancierde professionals te mandateren, zover zij werkzaam zijn in onze basisteams. In 2015 zijn dat de sociale (wijk) teams, het CJG en het tijdelijk toegangsteam. Argument daarbij is dat we de rol van deze professional als casemanager in onze basisondersteuning willen verstevigen en verankeren.

We hebben aansluitend daarop een preambule opgesteld om de uitgangspunten bij de transformatie van de Jeugdhulp tot uitdrukking te brengen in de kennis, houding en vaardigheden die we van medewerkers in de jeugdhulp verwachten.

Mandaatbesluit aan dagelijks bestuur (DB) van Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid en Zorg (PG&Z) en opheffen stuurgroep Jeugd

Zoals u weet hebben de colleges van B en W van de 23 gemeenten eind augustus besloten dat het DB van PG&Z de bevoegdheden krijgt om namens deze gezamenlijke gemeenten in 2015 de inkooprol voor de regionale jeugdzorgtaken te vervullen. Om ervoor te zorgen dat het DB – en daarmee het RIGG – deze taken kan uitvoeren, moeten de colleges hiervoor een mandaat afgeven. In het mandaatbesluit inkoop regionale jeugdtaken 2015 staat de invulling van de verleende bevoegdheden en de randvoorwaarden waaronder dit mandaat wordt verleend. Door de overgang van deze jeugdtaken naar GR PG&Z vervalt de functie van de stuurgroep Jeugd als afstemmingoverleg.

Bedrijfsplan Regionaal Inkooporgaan Groninger Gemeenten (RIGG)

We informeerden u in onze vorige brief over de oprichting van het RIGG door de Groninger gemeenten. Deze organisatie heeft drie hoofdtaken, nl: 1) programmering en advisering, 2) contractering, contractbeheer en budgetbewaking en 3) kwaliteitsbewaking en methodiekontwikkeling. De oprichting van het RIGG is inmiddels verder uitgewerkt in een inrichtingsplan, waarin de hoofdtaken zijn vertaald zoals inkoop, advies en kwaliteit.

Voorstel is dat het RIGG voor 2015 alle vormen van jeugdhulp gaat inkopen volgens het solidariteitsprincipe van volledige verzekering. Voor 2016 en 2017 zal het RIGG nog nader te bepalen regionale, bovenregionale en landelijke zorgtaken inkopen, in ieder geval de intensieve zorg.

De uitvoering van de jeugdhulp in de eigen gemeente, de basisondersteuning, de uitvoering en administratie van de zorgtoewijzingen en de uitvoering van het PGB beleid blijft de verantwoordelijkheid van elke individuele gemeente.

De gemeenten worden actief betrokken bij het verder vormgeven van de transformatie en de vernieuwing van de jeugdzorg. De financiering van het RIGG past binnen de begroting van de uitvoering van de vernieuwing van het sociaal domein binnen de gemeente Groningen.

We hebben kennisgenomen van het bedrijfsplan en besloten om de verplichtingen die we met de inrichting en uitvoering van het RIGG aangaan op ons te nemen.

Mandatering van AMHK voor Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV)

In het nieuwe jeugdstelsel krijgen gemeenten en justitiële organisaties (de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), de politie, het openbaar ministerie en de rechtbanken) per 1/1/2015, verschillende verantwoordelijkheden bij de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Efficiënte en effectieve informatie uitwisseling tussen betrokken partijen is daarbij essentieel. De Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV) regelt als digitaal knooppunt efficiënt en effectief het (formele) berichtenverkeer tussen justitie partijen en het gemeentelijk domein (o.a. Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) en Gecertificeerde Instellingen).

De aansluiting op en het gebruik van de CORV is per 1/1/2015 verplicht gesteld in de nieuwe Jeugdwet. We hebben besloten om CORV voor 2015 te mandateren aan het AMHK, zodat onze stad voldoet aan deze verplichting. In november 2015 wordt deze mandatering opnieuw overwogen en wordt er een keuze gemaakt waar we CORV in 2016 onderbrengen.

AMHK

In de nieuwe Jeugdwet is gekozen voor samenvoeging van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) tot één bovenlokaal AMHK, om zo te komen tot een integraal advies- en meldpunt voor zowel kindermishandeling als huiselijk geweld. Voor wat betreft taken en verantwoordelijkheden is het AMHK via de nieuwe Jeugdwet (artikel 11.2) opgenomen in de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het AMHK valt onder het kwaliteits- en toezichtsregime van de Jeugdwet. In maart 2014 heeft de Stuurgroep Jeugd de opdracht gegeven het AMHK in ieder geval voor het jaar 2015 onder te brengen bij een samenwerkingsverband van Stichting Het Kopland (nu SHG) en Bureau Jeugdzorg (nu AMK). Dit heeft geresulteerd in een uitvoeringsplan voor de vorming van het regionale meldpunt kindermishandeling en huiselijk geweld voor de provincie Groningen 'Veilig Thuis Groningen (VTG)'. In het plan staan de personele en organisatorische-, financiële-, huisvestings-, ICT- aspecten omschreven waarover wij nog besluiten gaan nemen.

In 2014 startte het samenwerkingsverband met de vormgeving en de nieuwe werkwijze van het AMHK. Deze werkwijze wordt in 2015 samen met gemeenten en het lokale veld verder voortgezet.

Mandatering verantwoordelijke wethouder van samenwerkingsprotocol

De Raad van de Kinderbescherming (RvdK) is onderdeel van het ministerie van Veiligheid en Justitie en speelt een belangrijke rol in de jeugdbescherming en jeugdreclassering: het zgn. 'gedwongen kader'. Jeugdbescherming en jeugdreclassering worden ingezet wanneer kinderen ernstig in hun ontwikkeling worden bedreigd en er geen andere (vrijwillige) mogelijkheden zijn om die dreiging weg te nemen. Alleen de kinderrechter of officier van justitie kan besluiten tot maatregelen in het gedwongen kader, na zorgvuldige beoordeling door de RvdK. De uitvoering van deze maatregel moet door Gecertificeerde Instellingen (GI) gebeuren. In de nieuwe Jeugdwet behoudt de RvdK haar wettelijke taken als onafhankelijke, landelijk werkende instantie. De Jeugdwet verplicht de gemeenten de samenwerking met de RvdK in een protocol vast te leggen. We hebben dit protocol vastgesteld.

We hopen u met deze korte uitleg van onze uitvoeringsbesluiten hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de voortgang van de decentralisatie van de jeugdzorg.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'R.L. Vreeman'.

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P.J.L.M. Teesink'.

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

Samenvatting zorgroutes

Vanaf augustus dit jaar zijn ambtenaren jeugd en professionals uit de jeugdhulp en onderwijs in een project aan de slag gegaan om op hoofdlijnen zorgroutes vast te stellen. Zorgroutes beschrijven - afhankelijk van de (ernst) van de vraag van de inwoner en de plaats van de inwoner - welke stappen er gezet worden om tot een juist aanbod van Jeugdhulp te komen. Daarbij gaat het soms ook om het vaststellen van de urgentie. Bij crisis wordt bijvoorbeeld gelijk jeugdhulp ingezet, terwijl op de meeste vragen naar jeugdhulp het vooral gaat om de tijd te nemen om met inzet van de ouders en naasten tot een passend aanbod van jeugdhulp te komen.

Het project is afgesloten met de nota 'Zorgroutes, triage & casemanagement', waarin de zorgroutes zijn uitgewerkt. De nota beschrijft de volgende zorgroutes:

1. Zorgroute Gemeentelijk Basisteam (CJG, SWT, e.a.)
2. Zorgroute Instelling anders dan basisteam of medici
3. Zorgroute Huisarts
4. Zorgroute Politie
5. Zorgroute in het gedwongen kader
6. Zorgroute Onderwijs
7. Zorgroute Individuele Voorziening

Om u een idee te geven hoe een dergelijke zorgroute eruit ziet, nemen we de zorgroute 1: 'Zorgroute Gemeentelijk Basisteam' hier integraal uit de nota over:

Stap 1 Er is een ondersteuningsvraag

Is de cliënt aan het juiste adres (Wet Langdurige Zorg (WLZ) of Jeugdwet, woonplaatsbeginsel, e.d.)?

Indien cliënt niet aan het juiste adres is, wordt hij actief en zo nodig blijvend ondersteund bij het vinden van het juiste adres.

Voorbeeld: Meervoudig gehandicapte jongere valt onder WLZ, vraagt ondersteuning om langer thuis te kunnen wonen. Belangrijk dat jongere adequaat ondersteund wordt en niet verstrikt raakt in de wirwar van wetgeving.

Stap 2 Vraagverheldering

Eerste contact, vraagverheldering door professional op vindplaats.

Wat is de ondersteuningsvraag?

Wat kan de cliënt zelf of samen met zijn/haar netwerk en wat verwacht de cliënt?

Wat is de problematiek?

Is er eerdere ondersteuning geweest en wat was hiervan het doel en resultaat?

Welke informatie is al bekend?

Zijn er signalen van onveiligheid/kindermishandeling?

Hoe urgent is de problematiek?

Wat is op grond van de eerste inschatting het gewenste vervolgtraject:

- overige/andere voorziening
- volwassenenzorg (kindcheck)
- consultatie/advies
- basisondersteuning
- crisishulp
- individuele voorziening
- melding AMHK
- verzoek tot onderzoek RvdK

Vervolgtraject basisondersteuning:

Is de cliënt akkoord met het plan?

In hoeverre is er sprake van zelfregie (of: is casemanagement nodig)

In hoeverre zijn de doelen van het plan gehaald?

Is er vervolghulp nodig of kan de ondersteuning worden afgesloten?

Bij beantwoording vraag, of inzet andere of overige voorziening eindigt hier stappenplan.

Bij spoed (< 5 dagen ondersteuning noodzakelijk): spoedprocedure.

Bij crisis (sprake van een ernstig escalerende, bedreigende situatie, veiligheid van het kind/omgevend is in gevaar): crisisprocedure.

Stap 3 Vooronderzoek

Verzamelen alle relevante en toegankelijke gegevens op terrein van kind, context en veiligheid.

Ouders en jeugdigen leveren ook zelf relevante gegevens.

Bij sprake van bemoeienis van meerdere professionals, afstemming casemanagement.

Maken afspraak voor een gesprek.

Stap 4 Gesprek (gemeente/gemandateerde professional)

Wat is het vermogen van de jeugdige of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de ondersteuningsvraag te vinden?

Wat is het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning?

Welke informatie is nog nodig?

Wat is de analyse en de conclusie met betrekking tot de ondersteuningsvraag?

Wat is de uitkomst van de risicotaxatie met betrekking tot kindermishandeling?

Verder komt in het gesprek aan de orde:

- de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige en het probleem of de ondersteuningsvraag;
- de mogelijkheden van andere voorzieningen;
- de mogelijkheid van een overige voorziening jeugdhulp;
- de mogelijkheid van een individuele voorziening jeugdhulp;
- de wijze waarop een voorziening wordt afgestemd met voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, e.d.;
- hoe rekening wordt gehouden met de godsdienstige gezindheid, e.d.;
- de mogelijkheden en gevolgen van een PGB;

Van onderzoek wordt verslag gemaakt.

In overleg wordt er een plan opgesteld, afgestemd op de behoefte van de jongere.

Bij beantwoording vraag of inzet van een ander aanbod dan een individuele voorziening dan eindigt hier stappenplan, tenzij cliënt beschikking wenst.

Als casemanager niet gemandateerd is legt hij voor stap 5 de casus voor aan een gemandateerde professional.

Stap 5 Een gemandateerde professional neemt een beslissing over een individuele voorziening.

Welke ondersteuning is nodig?

Wat kan de cliënt zelf of met zijn/haar netwerk?

Wenst de cliënt een verleningsbeschikking?

Gaat de cliënt akkoord met het plan?

In hoeverre is er sprake van zelfregie? (of: is casemanagement nodig?)

Voordat tot een individuele voorziening wordt besloten, wordt actief afgestemd als er sprake is van andere voorzieningen op het gebied van zorg, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen.

Voor een vorm van intensieve ondersteuning is eerst advies ingewonnen bij de expertpool.

Omdat de toekenning van jeugdhulp wordt gemandateerd aan een casemanager zal in veel gevallen geen formele aanvraag worden ingediend en geen beschikking worden verstrekt.

Bijlage 1

Project Zorgroutes, triage & casemanagement

De projectresultaten

Augustus 2014

Woord vooraf

Het project Zorgroutes, Triage en Casemanagement valt onder het Programma Transitie Jeugdzorg Groningen en heeft tot doel de volgende projectresultaten, die als advies dienen aan gemeenten, op te leveren:

Resultaten

1. De vindplaatsen en zorgroutes zijn afgestemd/geïntegreerd en beschreven met de nieuwe Jeugdwet als uitgangspunt;
2. Er zijn richtlijnen beschreven voor het zorgvuldig beslissen over jeugdhulp (triage). Daarin staat beschreven hoe de (doorlopende) triage wordt vormgegeven en op welke momenten in het proces er expertise toegevoegd moet worden;
3. Er zijn inhoudelijke criteria beschreven voor het inzetten van basisondersteuning, flexibele ondersteuning en intensieve ondersteuning;
4. Er zijn richtlijnen voor het methodisch werken opgesteld;
5. Er zijn richtlijnen beschreven voor het beleggen van bevoegdheden t.a.v. het zorgvuldig beslissen over jeugdhulp (triage);
6. Het is duidelijk wie wettelijk (naast de mandatering door gemeenten, de huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen, gecertificeerde instellingen en AMHK) de bevoegdheid heeft om te verwijzen, er is een advies opgesteld wie de bevoegdheid om te verwijzen kan krijgen en er zijn afspraken gemaakt met deze verwijzers over dit proces en de verbinding met de lokale/regionale afspraken;
7. De wijze waarop de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen is duidelijk;
8. De opbrengsten van dit project zijn verbonden met andere relevante projecten binnen het programma.

Aanpak en proces

Door de opgelopen vertraging binnen het programma en de vakantie kon het project pas in augustus feitelijk van start. Door de afhankelijkheid van de resultaten van dit project voor andere projecten binnen het programma, zoals de uitwerking van de expertpool, is gekozen voor een stoompanconstructie in de tweede helft van de maand augustus. Een kernteam heeft daarbij in meerdere sessies al het voorwerk gedaan en het projectteam als geheel heeft zich twee dagdelen gebogen over de voorbereide stukken.

De Contouren Jeugdstelsel Groningen 2015-2018 en de conceptverordening jeugdhulp zijn hierbij, naast de Jeugdwet zelf, als belangrijkste kaders genomen.

De projectresultaten dienen in samenhang met de resultaten van de andere (zorginhoudelijke) projecten binnen het programma te worden gezien.

Het projectteam bestond uit: Joann Hinrichs (Projectleider), Andrea Bergsma (Programmaondersteuner), Mariës Zegers (Gemeente Delfzijl), Hinke de Boer (Gemeente Haren), Mariëlle Mulderij (Gemeente Westerkwartier), Leoni van Schaick (Gemeente Groningen), Marin Schievels (BJZ), Miriam Feddema (MJD), Barbara Fischer (Jonx/Lentis), Emmy Borger (GGD), (allen kernteamleden), Henk Bakker (Gemeente Groningen), Willeke Doornbos (Onderwijs), Marija van Leeuwen (GGD), Delta Mellema (Elker), Jolanda Siegers (MEE), Cyril van Zuidam (Reik), Amber Tjassing (NOVO), Marc Conradi (Elann) en Marleen Paulissen (Politie). Dit proces is samen met al deze partijen doorlopen met als doel een rijker resultaat te verkrijgen met een breder draagvlak.

Nadien zijn door Niels Tempel, de projectleider ICT van de Programmaorganisatie Transformatie Jeugdzorg Groningen, de belangrijke momenten gemarkeerd voor de ambtelijke vormgevers van de lokale toegang van de jeugdzorg. Deze momenten zijn allen in kaders geplaatst. Het gaat hierbij om momenten:

- Waar expliciete vormen van mandatering aan de orde zijn en deze dus lokaal worden afgesproken;
- Waar een "besluit" tot specifieke inzet van jeugdzorg-diensten en producten (door het RIGG ingekocht) aan de orde is;
- Waar een dergelijk besluit in de lokale administratieve organisatie wordt vastgelegd, evenals de afwikkeling hiervan;
- Waar een dergelijk besluit in de lokale administratieve organisatie leidt tot een zogenaamd <Zorgtoewijzingsbericht> dat aan de zorgverlener wordt verstuurd, en ook cruciaal is voor de monitorfuncties van het RIGG;
- Waar een besluit leidt tot declaratie en dus tot een zogenaamd <Declaratiebericht> dat aan het RIGG gestuurd zal worden en ook cruciaal is voor de monitorfuncties.

Inhoudsopgave

Woord vooraf

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Zorgroutes
2. Criteria basisondersteuning, flexibele ondersteuning, specialistische ondersteuning en expertpool
3. Mandatering
4. Richtlijnen methodisch werken
5. Triage

Bijlage

Inleiding

De wettelijke vereisten en doelen zoals die voor de nieuwe Jeugdwet gelden, de uitwerking daarvan in de model Verordening (onderdeel Jeugdhulp) en de contourennota 2015-2018 zijn als uitgangspunten en richtlijn gebruikt voor de projectresultaten. De belangrijkste op een rij:

- *Preventie, eigen verantwoordelijkheid, benutten 'eigen kracht' & sociaal netwerk;*
- *Zelf mee doen: normaliseren, ontzorgen en niet onnodig medicaliseren;*
- *Sneller, op maat, dichtbij, beroep op gespecialiseerde zorg verminderen;*
- *Betere samenwerking rond gezin; één gezin, één plan, één regisseur;*
- *Meer ruimte professionals, door regeldruk serieus terug te dringen;*
- *Minder dwang en drang;*
- *Betere kosten- en batenanalyse bij inzet van zorg ;*
- *De meest effectieve interventies of behandeling o.b.v. deskundige triage;*
- *Gericht resultaten en ontwikkelingen monitoren.*

Deze doelen zijn gebruikt als richtlijn en leidraad in de uitwerking. Zo wordt geadviseerd om bij signalen niet eerst allerlei vooronderzoek te gaan doen, maar direct het gesprek aan te gaan met ouders/jongere om hen naar vermogen mee te laten doen. Daarnaast is vrij uitgebreid ingegaan op wat bij welke stap nagegaan moet worden, zodat dubbel werk zo veel mogelijk vermeden wordt als een andere hulpverlener een onderdeel opneemt. Tot slot wordt bij de verschillende stappen consequent nagegaan wie nog meer bij de betreffende ouders/jongere betrokken zijn.

Inrichting basisteam

Het basisteam (afhankelijk van gemeente: Centrum voor Jeugd en Gezin, Sociaal Wijkteam e.d.) van de toekomst zoals wij dat zien bestaat uit een team van generalisten met elkaar aanvullende specifieke kennis en vaardigheden uit verschillende domeinen. De samenstelling van deze teams kan variëren afhankelijk van de populatie en de ondersteuningsvragen van de betreffende gemeente en/of regio. Bij meer complexe ondersteuningsvragen, die de eigen competenties overstijgen, of wanneer er zorgen zijn over de veiligheid van een jeugdige, kunnen medewerkers voor consultatie, advies en specialistisch casemanagement een beroep doen op medewerkers uit de expertpool. Deze pool bestaat uit diverse deskundigen met uiteenlopende kennisgebieden. De eerste medewerker van het basisteam die betrokken is bij de hulpvrager voert daarbij in principe het casemanagement.

Het projectteam benadrukt dat de medewerkers van de basisteams goed ondersteund dienen te worden om de vaak nieuwe competenties eigen te maken. De meest belangrijke eigenschap van de professionals in deze zal waarschijnlijk zijn dat zij een scherp beeld ontwikkelen van hun eigen kennis en kunnen. Het goed faciliteren van de medewerkers middels scholing en training o.a. vanuit de flexibele ondersteuning, training on the job en intervisie van/met directe collega's vanuit het basisteam en een goede ondersteuning vanuit de expertpool, zijn cruciaal voor het slagen hiervan!

De feitelijke inrichting van "het basisteam" is aan de gemeenten zelf en valt buiten de scope van dit project. Hoe de teams worden samengesteld zal direct gevolgen hebben voor bovenstaande doelen.

Een aantal belangrijke inrichtingsvragen sommen we op:

1. Welke specialistische deskundigheid wordt aan het basisteam toegevoegd?

Het toevoegen van expertise aan het basisteam betekent voor de gespecialiseerde instellingen letterlijk een beweging naar voren en voor de gemeenten een versterking van de deskundigheid in het lokale veld. De integrale afweging welke ondersteuning optimaal is, kan dan goed plaatsvinden.

Op basis van de momenteel uitgevoerde vraaganalyse bij gemeenten wordt een eerste inschatting van de behoefte aan flexibele ondersteuning en het aantal en soort zorgvragen voor de wijk/regio gemaakt. Samen met de samenstelling van de expertpool die in een parallelle werkgroep wordt ontworpen, kan dit als input dienen om het betreffende basisteam samen te stellen. Te veel expertise toevoegen aan het basisteam waar geen beroep op wordt gedaan werkt inefficiëntie in de hand, te weinig expertise toevoegen eveneens. Er wordt derhalve geadviseerd om periodiek te kijken of de samenstelling van het team (nog) beter bij de vraag kan worden aangepast.

2. Wie voert het reguliere casemanagement uit?

Dit betreft de keuze om medewerkers aan te stellen die alleen casemanagement doen of het casemanagement te laten samenvallen met de eerst betrokken hulpverlener. In de contourennota wordt aan dit laatste de voorkeur gegeven, maar in de praktijk zien we meerdere gemeentes neigen naar de eerste optie. Ook bij rechtsreekse doorverwijzing vanuit de huisarts wordt dan een casemanager van het basisteam aangesteld. Vanuit de gedachte één gezin, één plan, één regisseur is dit begrijpelijk. Anderzijds zorgt dit voor extra handelingen, regeldruk en heel veel extra kosten. Als een casemanager een caseload van 100 jongeren per jaar heeft, wat door gemeentes als erg veel wordt gezien, dan betekent dit dat er voor de 35.000 jongeren in zorg per jaar 350 fte casemanagement nodig is voor de provincie Groningen. Een casemanager kost ongeveer € 50.000 per jaar en daarmee komen de kosten voor casemanagement alleen al op 17,5 miljoen euro. Het projectteam adviseert de lijn van de contourennota te volgen en geen casemanagers aan te stellen die niet inhoudelijk bij de ondersteuning betrokken zijn bij de ouders / jongere. Los van financiële motieven is dit niet klantvriendelijk. Vòòr het inzetten van een casemanager is het belangrijk om na te gaan of de cliënt niet zelf de regie kan houden; waarbij het familieplan het eerste uitgangspunt is.

3. Welke functionarissen worden door de gemeente gemandateerd om individuele voorzieningen toe te wijzen?

In de Toelichting bij Nadere Regels Jeugdhulp wordt de bevoegdheid van het college aan de casemanager gemandateerd om de noodzakelijke hulp in te zetten. Hiermee geven gemeenten vorm aan het uitgangspunt één gezin, één plan, één regisseur. De toegang wordt uitgevoerd door medewerkers die zijn opgenomen in het kwaliteitsregister Jeugd óf door BIG- geregistreerde jeugdprofessionals, tenzij aangetoond kan worden dat de betreffende niet-geregistreerde professional dit werk kan uitvoeren zonder dat de kwaliteit nadelig wordt beïnvloed. Dit betekent dus ook dat daar waar de eerst betrokken hulpverlener casemanager wordt, deze aan de kwaliteitscriteria dient te voldoen. Gemeenten hebben daarbij de keuze of zij alleen professionals die financieel gerelateerd zijn aan de gemeente, zoals een GGD, mandateren (en hoeveel), en/of zij ook andere professionals mandateren. Regie over de kosten zal de neiging tot het eerste vergroten, maar kan ook fouten uit het verleden (onnodige stappen, beslissers die feitelijk niet bij het traject betrokken zijn en ophoping) sterk in de hand werken. Zie ook het hoofdstuk Mandatering.

1 Zorgroutes

In dit hoofdstuk beschrijven we de verschillende zorgroutes van het nieuwe Jeugdstelsel. Na enkele algemene opmerkingen volgt de basisbeslisboom en per zorgroute een nadere omschrijving van het stappenplan, hierin worden ook de stappen uit de beslisboom omschreven.

We hebben verschillende zorgroutes onderscheiden. Deze routes zijn in de basis hetzelfde maar onderscheiden zich op vindplaats (de plek waar de ouders/jongere als eerste verschijnt met zijn vraag/zorgen).

De Zorgroute Individuele Voorziening vormt hierop een uitzondering: deze route beschrijft de stappen na toekenning van een individuele voorziening en sluit daarmee aan op de Zorgroute Gemeentelijk Basisteam, de Zorgroute Instelling anders dan basisteam of medici en / of de Zorgroute Huisarts.

De volgende routes zijn beschreven:

1. Zorgroute Gemeentelijk Basisteam (CJG, SWT, e.a.)
2. Zorgroute Instelling anders dan basisteam of medici
3. Zorgroute Huisarts
4. Zorgroute Politie
5. Zorgroute in het gedwongen kader
6. Zorgroute Onderwijs
7. Zorgroute Individuele Voorziening

Het nut en de noodzaak van de *signaalfunctie* van Zorg voor Jeugd Groningen (ZvJG) als Verwijsindex Risicjongeren (VIR) staat voor het projectteam buiten kijf. Hulpverleners en het onderwijs gebruiken veelal actief het systeem om risicjongeren te melden en degene die dit nog niet doen, dienen gewezen te worden op de wettelijke verplichting in deze. Het *ketenregistratie*-instrument van ZvJG heeft binnen de zorgroutes echter geen rol gekregen. Een belangrijk deel van de zorgaanbieders gebruikt het registratiesysteem niet als ketenregistratie en heeft, bij navraag van het projectteam, aangegeven dit ook in de nabije toekomst niet te gaan doen. Verplichtingen vanuit privacywetgeving en logistieke bedenkingen worden hierbij als voornaamste redenen aangevoerd. Het instrument werkt derhalve suboptimaal. Recentelijk is in de Stuurgroep Jeugd afgesproken het gebruik van het systeem als uitvoering van keten- en signaalregistratie met minimaal 1 jaar te verlengen. In die tijd wordt onderzocht of toegewerkt kan worden naar een systeem van zorgregistratie en of ZvJG daarbij kan aansluiten of kan worden vervangen. Het projectteam adviseert bij dit onderzoek kritisch de vruchten van de ketenregistratie van ZvJG af te wegen tegen de investeringen van dit systeem. Zeker als het casemanagement daadwerkelijk in de praktijk zo wordt uitgevoerd als in dit document uiteen wordt gezet, dan is de meerwaarde van de ketenregistratie nadien erg minimaal. Ook dient er een goede oplossing gevonden te worden voor het onderdeel van de zorgroute onderwijs en gemeente waar ZvJG een rol speelt in bovenregionale situaties. In de zorgroute onderwijs en gemeente is beschreven dat voor het onderwijs zichtbaar moet zijn waar de coördinatie wordt belegd na een verzoek tot samenwerking middels ZvJG, met name in de bovenregionale situaties (SO/SBO/VSO/MBO/HBO). Het is immers praktisch onwenselijk dat de contactpersoon Gemeente in een bovenregionale situatie bij elk lokaal basisteam aansluit.

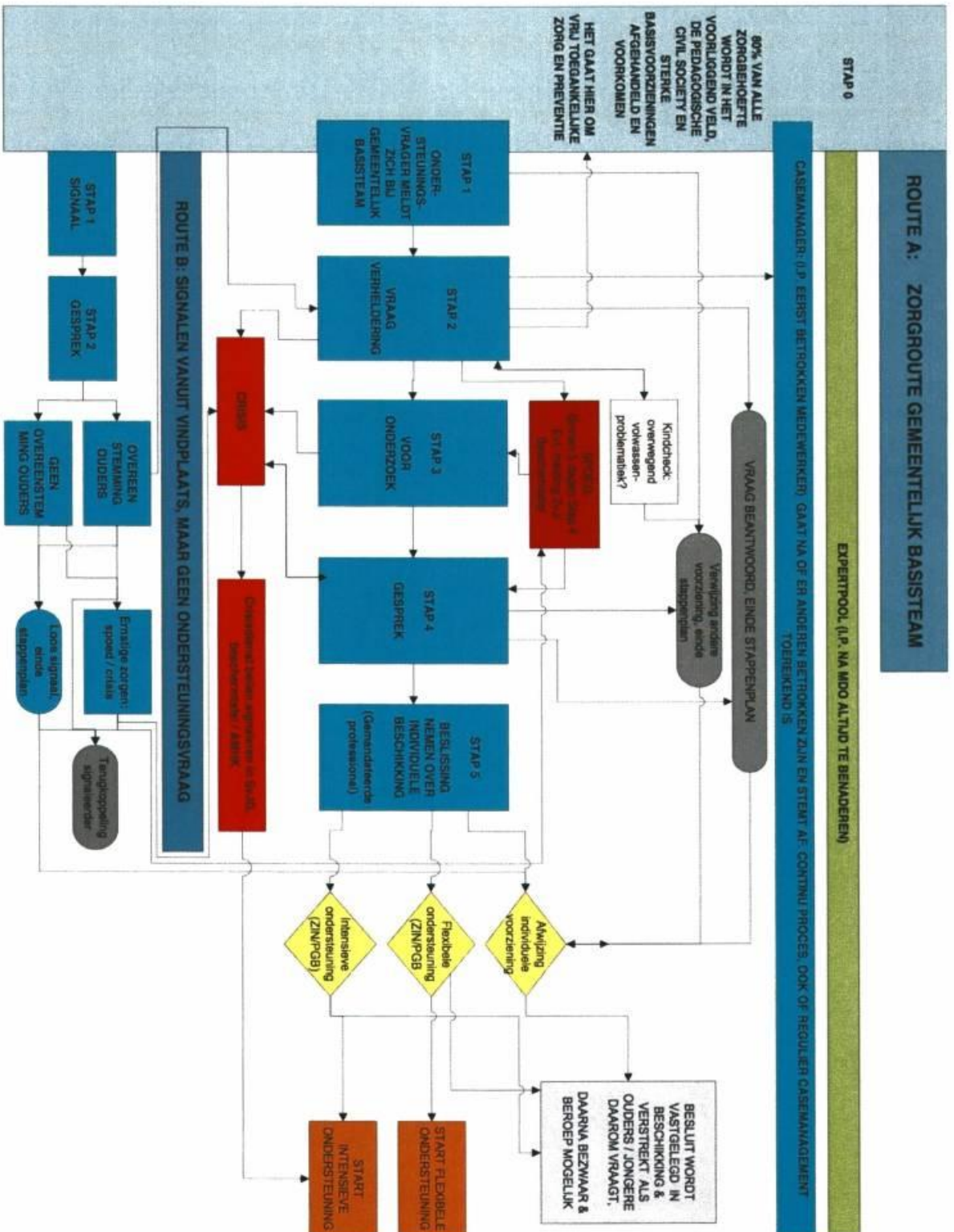
Hiervoor dient op uitvoeringsniveau een passende oplossing worden gevonden binnen de mogelijkheden van de Wet Bescherming Persoonsgegevens.

Uit de evaluatie van de implementatie van het instrument ZvJG zijn waarschijnlijk belangrijke lessen te trekken, ook voor de huidige transitie en transformatie.

Nog enkele algemene opmerkingen met betrekking tot de zorgroutes:

1. In alle stappen staat de vraag van de ouders/jongere centraal: wat vragen zij aan ondersteuning en wat kunnen zij daar zelf in doen?
2. Een familieplan, gemaakt door ouders/jongere, staat hierbij voorop en anders wordt in principe gewerkt op basis van een ondersteuningsplan of plan van aanpak dat is afgestemd op de behoefte van de jongere en overlegd met de jongere en zijn ouders.
3. Op elk moment is het van belang om na te gaan of de ouders/jongere nog op de juiste plek zijn. Mocht dit niet het geval zijn dan ondersteunt de medewerker de ouders/jongere naar het juist plek en zorgt voor een goede overdracht. Voor de leesbaarheid is deze vraag niet op elke plek ingebouwd.
4. Vaak kunnen meerdere stappen in één gesprek plaats vinden.
5. Afstemming met andere zorgverleners gebeurt in principe in overleg met de cliënt, te allen tijde wordt de van toepassing zijnde privacywetgeving in acht genomen.
6. Waar "ouders" staat kan ook "ouder(s) en/of verzorger(s)" gelezen worden, voor de leesbaarheid wordt in dit document gesproken van "ouders".
7. Als gesproken wordt van cliënt wordt hieronder verstaan: ouders/verzorgers en/of jongere.
8. De concept verordening jeugdhulp gebruikt het begrip "jeugdhulp", in dit document wordt de voorkeur gegeven aan de term "ondersteuningsvraag".
9. Als gesproken wordt van "particulier" wordt hieronder verstaan een "niet-professional".
10. Er wordt onderscheid gemaakt tussen spoed en crisis.
Spoed: De problematiek escaleert of is dusdanig ernstig dat het kind en/of de ouders/opvoeders binnen 5 werkdagen worden uitgenodigd voor een afspraak.
Crisis: Er is sprake van een ernstig escalerende, bedreigende situatie omdat de veiligheid van het kind of de omgeving in gevaar is. Het kind en de ouders/opvoeders worden binnen 24 uur uitgenodigd voor een afspraak.
In geval van suicidaliteit of ernstige psychotische verschijnselen worden het kind en de ouders onmiddellijk gezien. De aanmelder neemt contact op met de crisisdienst.
11. Casemanagement: het projectteam volgt de lijn zoals deze in de contourennota uiteen is gezet. Regulier casemanagement is een taak die uitgevoerd wordt door hiertoe bekwame uitvoerende professionals op de verschillende niveaus. Beslissingen over de zorgtoeleiding (triage) en het uitvoeren van casemanagement vinden in eerste instantie plaats vanuit de basisondersteuning en bij voorkeur door de eerst betrokken hulpverlener. Bij meer complexe ondersteuningsvragen, die de eigen competenties overstijgen, of wanneer er zorgen zijn over de veiligheid van een jeugdige, kunnen medewerkers voor consultatie, advies en specialistisch casemanagement een beroep doen op medewerkers doen op de expertpool.
12. Mocht er op *proces*niveau problemen zijn bij de rolverdeling van het casemanagement dan kan, als de professionals er niet zelf uitkomen in het uiterste geval de procesregisseur worden ingezet van ZvJG, indien deze functie in de gemeente in stand is gehouden. Dit is afhankelijk van de resultaten van het project Zorgcoördinatie.

Zorgroute Gemeentelijk Basisteam (CJG, SWT e.a.)

Route A. Ouders en/of jongere melden zichzelf met ondersteuningvraag, zoals beschreven in de Verordening Jeugdhulp art.1b.

Stap 1 Er is een ondersteuningsvraag

Is de cliënt aan het juiste adres (Wet Langdurige Zorg (WLZ) of Jeugdwet, woonplaatsbeginsel, e.d.)?

Indien cliënt niet aan het juiste adres is, wordt hij actief en zo nodig blijvend ondersteund bij het vinden van het juiste adres.

Voorbeeld: Meervoudig gehandicapte jongere valt onder WLZ, vraagt ondersteuning om langer thuis te kunnen wonen. Belangrijk dat jongere adequaat ondersteund wordt en niet verstrikt raakt in de wirwar van wetgeving.

Stap 2 Vraagverheldering

Eerste contact, vraagverheldering door professional op vindplaats.

Wat is de ondersteuningsvraag?

Wat kan de cliënt zelf of samen met zijn/haar netwerk en wat verwacht de cliënt?

Wat is de problematiek?

Is er eerdere ondersteuning geweest en wat was hiervan het doel en resultaat?

Welke informatie is al bekend?

Zijn er signalen van onveiligheid/kindermishandeling?

Hoe urgent is de problematiek?

Wat is op grond van de eerste inschatting het gewenste vervolgtraject:

- overige/andere voorziening
- volwassenzorg (kindcheck)
- consultatie/advies
- basisondersteuning
- crisishulp
- individuele voorziening
- melding AMHK
- verzoek tot onderzoek RvdK

Vervolgtraject basisondersteuning:

Is de cliënt akkoord met het plan?

In hoeverre is er sprake van zelfregie (of: is casemanagement nodig)

In hoeverre zijn de doelen van het plan gehaald?

Is er vervolghulp nodig of kan de ondersteuning worden afgesloten?

Bij beantwoording vraag, of inzet andere of overige voorziening eindigt hier stappenplan.

Bij spoed (< 5 dagen ondersteuning noodzakelijk): spoedprocedure.

Bij crisis (sprake van een ernstig escalerende, bedreigende situatie, veiligheid van het kind/omgevind is in gevaar): crisisprocedure.

Stap 3 Vooronderzoek

Verzamelen alle relevante en toegankelijke gegevens op terrein van kind, context en veiligheid.

Ouders en jeugdigen leveren ook zelf relevante gegevens.

Bij sprake van bemoeienis van meerdere professionals, afstemming casemanagement.

Maken afspraak voor een gesprek.

Stap 4 Gesprek (gemeente/gemandateerde professional)

Wat is het vermogen van de jeugdige of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de ondersteuningsvraag te vinden?

Wat is het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning?

Welke informatie is nog nodig?

Wat is de analyse en de conclusie met betrekking tot de ondersteuningsvraag?

Wat is de uitkomst van de risicotaxatie met betrekking tot kindermishandeling?

Verder komt in het gesprek aan de orde:

- de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige en het probleem of de ondersteuningsvraag;
- de mogelijkheden van andere voorzieningen;
- de mogelijkheid van een overige voorziening jeugdhulp;
- de mogelijkheid van een individuele voorziening jeugdhulp;
- de wijze waarop een voorziening wordt afgestemd met voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, e.d.;
- hoe rekening wordt gehouden met de godsdienstige gezindheid, e.d.;
- de mogelijkheden en gevolgen van een PGB;

Van onderzoek wordt verslag gemaakt.

In overleg wordt er een plan opgesteld, afgestemd op de behoefte van de jongere.

Bij beantwoording vraag of inzet van een ander aanbod dan een individuele voorziening dan eindigt hier stappenplan, tenzij cliënt beschikking wenst.

Als casemanager niet gemandateerd is legt hij voor stap 5 de casus voor aan een gemandateerde professional.

Stap 5 Een gemandateerde professional neemt een beslissing over een individuele voorziening.

Welke ondersteuning is nodig?

Wat kan de cliënt zelf of met zijn/haar netwerk?

Wenst de cliënt een verleningsbeschikking?

Gaat de cliënt akkoord met het plan?

In hoeverre is er sprake van zelfregie? (of: is casemanagement nodig?)

Voordat tot een individuele voorziening wordt besloten, wordt actief afgestemd als er sprake is van andere voorzieningen op het gebied van zorg, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen.

Voor een vorm van intensieve ondersteuning is eerst advies ingewonnen bij de expertpool.

Omdat de toekenning van jeugdhulp wordt gemandateerd aan een casemanager zal in veel gevallen geen formele aanvraag worden ingediend en geen beschikking worden verstrekt.

- Organiseer in de lokale toegang de taakverdeling en de mandatering
- Leg administratief vast dat dit besluit (ZIN/PGB) is genomen
- Bepaal wat de administratieve route is die gevolgd wordt (onderscheid ZIN/PGB)
- Zorg dat het besluit (ZIN) wordt gepromoveerd tot zorgtoewijzingsbericht
- Verstuur zorgtoewijzingsbericht (via RIGG aan gemeentelijk gegevensknooppunt)

Bij af- en toewijzing wordt op verzoek van de aanvrager het besluit vastgelegd in een beschikking. Hiermee is de hulpvrager in staat om bezwaar aan te tekenen.

- Bij het verstrekken van een voorziening in natura (ZIN) wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
  - o de te verstrekken voorziening;
  - o wat het beoogde resultaat daarvan is;
  - o ingangsdatum en duur van de verstrekking;
  - o hoe de voorziening wordt verstrekt;
  - o indien van toepassing, andere relevante voorzieningen.

- Bij het verstrekken van een voorziening in de vorm van een PGB wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
  - o voor welk resultaat het PGB wordt aangewend;
  - o geldende kwaliteitseisen voor de besteding van het PGB;
  - o de hoogte van het PGB en hoe hiertoe is gekomen;
  - o de duur van de verstrekking;
  - o de wijze van verantwoording van de besteding

Tegen de beschikking is bezwaar en beroep mogelijk.

Route B: Er is nog geen ondersteuningsvraag maar er zijn zorgen of signalen vanuit de vindplaats.

Stap 1 Signaal

Bij een signaal van een particulier:

Particulier ondersteunen in het bespreekbaar maken.

- Anders als bron gemeld mag worden, dan gesprek (samen met particulier) aangaan.
- Als het niet open kan, dan advies geven aan particulier om zorgen te melden bij AMHK, basisteam of OGGZ bij volwassenproblematiek.

Stap 2 Gesprek

Veiligheidscheck

Gesprek aangaan (evt met extra veiligheidsmaatregelen). Bij voorkeur wordt ook met kinderen zelf gepraat (bij 12-plus wordt dit sowieso gedaan en vanaf 16 jaar kan het ook zonder ouders).

Toelichting: Juist om ouders/jongere centraal te stellen wordt er bewust gekozen om zo snel mogelijk het gesprek aan te gaan en niet eerst uitgebreid vooronderzoek te doen. Nadien vindt in principe een terugkoppeling plaats aan melder (met in achtneming WBP).

De volgende opties zijn mogelijk:

a. Er is geen overeenstemming met ouders en/of jongere over de zorg.

Observatie en gesprek worden vastgelegd;

Eventueel consultatie andere professionals;

Indien sprake is van (ernstige) zorgen melding doen in ZvJG, en bij de beschermtafel inbrengen en overstappen naar spoedprocedure.

Indien sprake is van loos alarm, dan eindigt het stappenplan.

b. Er is overeenstemming met de ouders en/of jongere over de zorg.

Observatie en gesprek worden vastgelegd;
In geval van spoed: spoedprocedure starten;

- Leg administratief vast dat dit besluit is genomen
- Bepaal wat de administratieve route is die gevolgd wordt
- Zorg dat het besluit (ZIN) wordt gepromoveerd tot zorgtoewijzingsbericht
- Verstuur zorgtoewijzingsbericht (via RIGG aan gemeentelijk gegevensknooppunt)

In geval er niets aan de hand is, stopt stappenplan hier;
Bij ondersteuningsvraag: vervolg stappenplan A stap 2.

Zorgroute instelling anders dan basisteam of medici

Het gaat hierbij om grote variatie van zowel zorginstellingen als niet-zorginstellingen, veelal actief in het voorliggend veld (stap 0 in het schema). Hierbij kan gedacht worden aan verloskundigenpraktijken, peuterspeelzalen, jongerenwerk, medisch maatschappelijk werk en vele andere instellingen. Of en zo ja welke stappen zij van de Zorgroute Basisteam zelf kunnen nemen alvorens het basisteam in te schakelen voor consultatie, advies of overname hangt af van de ondersteuningsvraag in relatie tot de bevoegdheden en bekwaamheden van de professional en zijn instelling.

Zo zal een woningbouwvereniging zich veelal beperken tot doorverwijzing naar het basisteam of de huisarts bij het constateren van een ondersteuningsvraag in het jeugddomein. Daarna start de Zorgroute Gemeentelijk Basisteam of Huisarts bij stap 1. Zorgen en signalen kunnen zij eveneens bij basisteam of huisarts melden. Vervolgens start route B.

Voor een instelling op het gebied van maatschappelijk werk ligt het voor de hand dat zij meerdere stappen van de zorgroute zelf al gezet hebben voordat een basisteam wordt betrokken. Dit is uiteraard mede-afhankelijk van de lokale keuzes die hierin gemaakt zijn. Aangezien gemeenten het mandateren van professionals niet hoeven te beperken tot leden van het basisteam, kan het zijn dat los van afstemming e.d., een instelling alle stappen van de zorgroute zelf doorloopt zonder dat het basisteam hierin een rol speelt.

Voor alle instellingen die zelf stappen nemen in de Zorgroute Gemeentelijk Basisteam is het belangrijk dat zij de verschillende vragen die bij de stappen vermeld staan in acht nemen en aan goede verslaglegging doen. Zo kan eenduidigheid worden nagestreefd en kan dubbelwerk voorkomen worden. Naast efficiënt is het tevens klantvriendelijk; meerdere keren dezelfde vragen beantwoorden is vervelend voor een hulpvrager.

Zorgroute huisarts

De zorgroute van de huisarts staat beschreven in het Jeugdzorgpad. De huisarts doorloopt dezelfde stappen als in de Zorgroute Gemeentelijk Basisteam beschreven staan. Er zijn enkele verschillen:

- De huisarts kan verwijzen naar het basisteam voor basisondersteuning, dan start de zorgroute Gemeentelijk Basisteam. Bij welke stap in de zorgroute wordt gestart hangt af van het voorwerk van de huisarts, de ondersteuningsvraag en de lokale afspraken met het basisteam;
- De huisarts is wettelijk bevoegd te verwijzen naar een individuele voorziening, staat daarmee gelijk aan de gemandateerde professional, kan dit los van het gemeentelijk basisteam doen, maar zal geen beschikking verstrekken; In dat geval zal wel een melding gemaakt moeten worden, bij het lokale team, om registratie van de zorgtoewijzingen in het administratieve systeem mogelijk te maken
- De huisarts verstrekt geen PGB's.

Huisartsen worden bij meervoudige problematiek en/of multiprobleem aangeraden het Gemeentelijk Basisteam al dan niet ondersteund door de expertpool actief bij de triage te betrekken. Bij enkelvoudige problematiek wordt aangeraden de afstemmingsactiviteiten niet onnodig op te tuigen.

De jeugdarts en medisch specialist hebben dezelfde wettelijke bevoegdheid in deze als de huisarts.

- Deze besluiten komen via het zogenaamde <declaratiebericht> bij het RIGG terecht; RIGG monitort deze in aantal en omvang op basis van de combi huisarts en start zorg door leverancier Z in gemeente X

Zorgroute Politie

De Nationale Politie, overigens samen met andere justitiële instellingen, maakt op dit moment een eigen transitie door die l tegenovergesteld is aan de beweging die gemeenten en jeugdzorginstellingen maken. De politie is op nationaal niveau georganiseerd, de verantwoordelijkheid voor de jeugdhulp worden juist lokaal belegd. Het projectteam vindt dit een onwenselijke situatie, juist ook gezien de reeds opgebouwde contacten met de lokale politie-eenheden en hoopt dat dit een zeer tijdelijke situatie is.

Vanuit de Nationale Politie is de wens geuit om weliswaar zoveel mogelijk aan te sluiten bij de lokale context, maar wel met gelijke werkprocessen voor alle eenheden. De politie kan en wil op dit moment niet per provincie andere afspraken maken.

De afgelopen jaren is gewerkt met uniforme afspraken tussen alle politie eenheden en de BJZ's over de verschillende stappen van aanmelding tot terugkoppeling in het totale proces van zorgmeldingen. De politie streeft er naar deze afspraken met het AMHK te continueren Dit wordt in het parallelle project Vorming AMHK verder uitgewerkt.

Het is in deze situatie van groot belang dat er goede afspraken komen tussen de AMHK's en de gemeentelijke basisteams hoe deze signalen ingevoegd gaan worden in de nieuwe werkwijze en omgekeerd hoe zij melden naar het AMHK.

Het projectteam Vorming AMHK, werkt momenteel in het uitvoeringsplan een voorstel uit voor de vorming van een goed bereikbare frontoffice.

- Er wordt een gedetailleerd mandaatvoorstel inclusief afstemmingsafspraken met de lokale toegang geschreven op basis van overleg met het AMHK.. Dat voorstel gaat via de stuurgroep jeugd naar de 23 colleges van B&W.

Zorgroute naar het gedwongen kader

In situaties waarin de ontwikkeling van de jongere ernstig wordt bedreigd, in combinatie met onmacht of onwil van de opvoeders, doen zich de volgende mogelijkheden voor. Er wordt een signaal afgegeven bij het AMHK. Deze doet onderzoek en kan vervolgens als de situatie hierom vraagt de Raad van de Kinderbescherming vragen de rechtbank te adviseren een maatregel op te leggen. We noemen dit een maatregel in het gedwongen kader. De uitvoerder van de maatregel, de nieuwe gecertificeerde instelling (GI), is bevoegd om in het kader van die maatregel hulp in te zetten.

Als bovenstaande situatie zich voordoet in een lopend ondersteuningstraject, dan wordt de casus ingebracht bij de Beschermingstafel. Deze tafel wordt voorgezeten door het AMHK. De indiener en de Raad van de Kinderbescherming zitten hierbij eveneens aan tafel. Hier kan besloten worden tot nader onderzoek door de Raad en deze kan op basis hiervan wederom de rechtbank adviseren een maatregel op te leggen.

Als de rechter een maatregel heeft uitgesproken, wordt een kind onder toezicht gesteld of wordt Voogdij uitgesproken. In het geval van een jongere kan dit een maatregel jeugd reclassering zijn. De uitvoering van de maatregel vindt plaats door een GI.

Ook voor deze toewijzing is afstemming en/of overleg met het basisteam gewenst, vanwege één gezin, één plan, één regisseur.

Buiten kantooruren zal via een crisisdienst de Raad worden benaderd. Dit wordt nog nader uitgewerkt.

Daarnaast is de Rechter bevoegd om niet alleen een maatregel toe te wijzen maar ook hulp. Daarmee is de rechter verwijzer geworden. In veel gevallen is dit hulp gericht op opvoedingsondersteuning in zaken van vechtscheidingen, te denken valt aan producten als Ouderschap na Scheiding, Kies (voor kinderen) of een vorm van bemiddeling.

Momenteel wordt er op bovenregionaal niveau door de programmamanagers van Drenthe, Friesland en Groningen en de zorgaanbieders, afspraken gemaakt over dit aanbod en de route.

Overweeg in de vormgeving van de lokale toegang of ook dit type besluiten op de "gebruikelijke wijze" moeten worden verwerkt

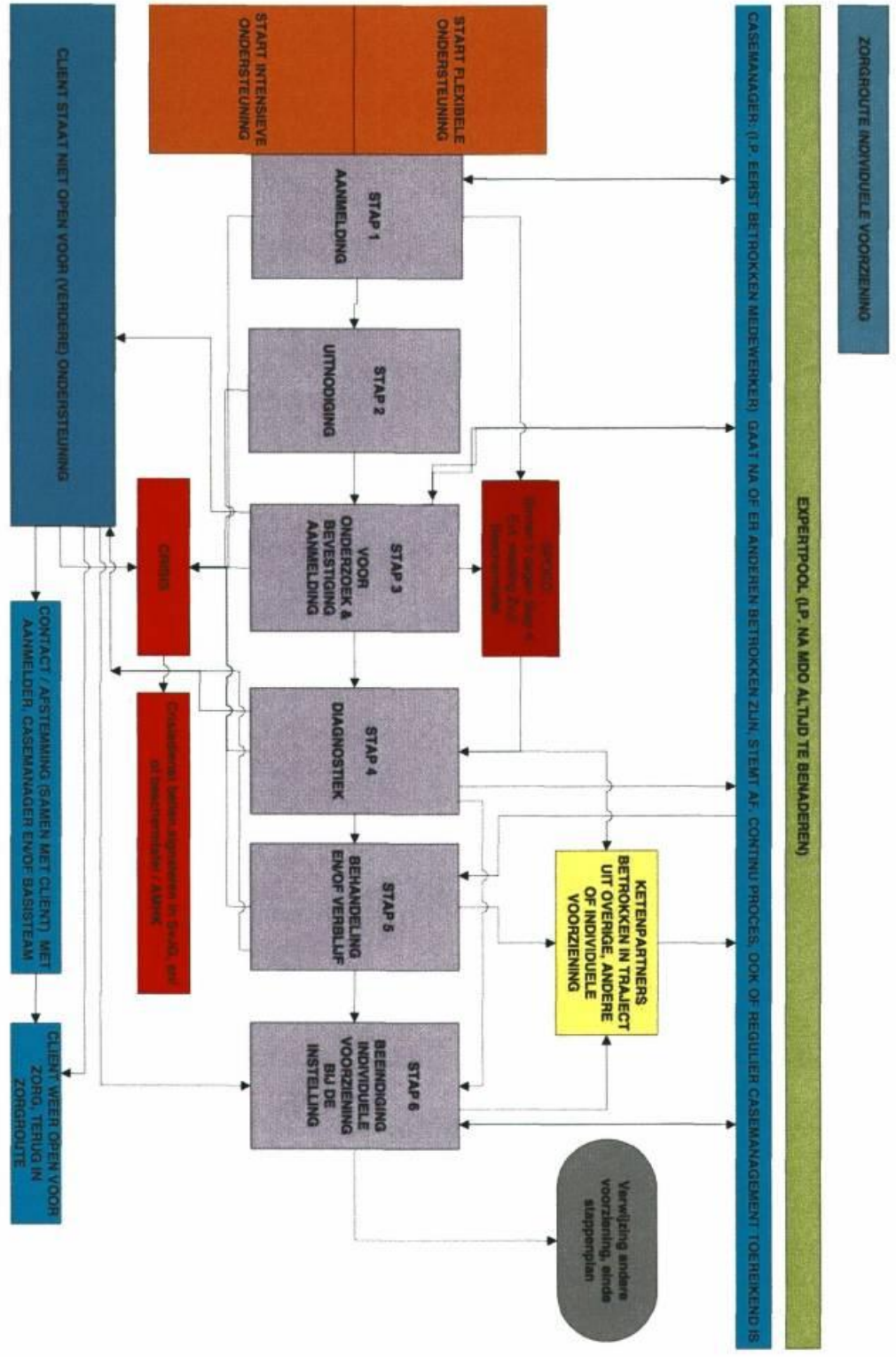
- Leg administratief vast dat dit besluit (ZIN) is genomen
- Bepaal wat de administratieve route is die gevolgd wordt
- Zorg dat het besluit (ZIN) wordt gepromoveerd tot zorgtoewijzingsbericht
- Verstuur zorgtoewijzingsbericht (via RIGG aan gemeentelijk gegevensknooppunt)

Zorgroute Onderwijs

De zorgroute Onderwijs is reeds opgesteld en goed gekeurd. Het mandateringsbeleid en de inrichting van het basisteam per gemeente kunnen verschillen. Hierbij is het voorstel dat de contactpersonen vanuit Onderwijs en Gemeente een gezamenlijke afweging maken, op basis van de signalen en de reeds uitgevoerde stappen, op welk punt in de zorgroute wordt ingestroomd om zorgvuldig en zonder extra bureaucratie te kunnen schakelen. In ieder geval zal voor de scholen het lokale basisteam, het coördinatiepunt voor zorgvragen zijn. Deze werkwijze zal worden geëvalueerd in de regionale gebruikersoverleggen voor de contactpersonen onderwijs en gemeenten.

Zorgroute Individuele voorziening

Als een individuele voorziening (flexibele en/of intensieve ondersteuning) wordt verstrekt, dan kan dit in natura en als PGB. Als er een PGB wordt verstrekt maakt de gemeente afspraken met de ontvanger over het vervolg. Bij zorg in natura worden de stappen in onderstaande stroomdiagram bewandeld. Deze sluiten aan op de Zorgroute Gemeentelijk Basisteam bij "Start flexibele ondersteuning" en "Start intensieve ondersteuning".

Stap 1 Jongere wordt aangemeld

De jongere wordt aangemeld via de huisarts, de jeugdarts, de medisch specialist of het gemeentelijk basisteam.

Bij spoed (< 5 dagen ondersteuning noodzakelijk): spoedprocedure.

Bij crisis (sprake van een ernstig escalerende, bedreigende situatie, veiligheid van het kind/omgeving is in gevaar): crisisprocedure.

Stap 2 Uitnodiging afspraak

Ouders en/of jongere worden uitgenodigd voor diagnostiek, deze afspraak vindt zo dicht mogelijk bij de woon- of verblijfplaats van de jongere plaats. Binnen een setting waar de jeugdzorgaanbieder werkzaam is of bij de jongere thuis.

Stap 3 Bevestiging aanmelding en vooronderzoek

Aanmelder ontvangt bericht van ontvangst van de aanmelding en de datum waarop de jongeren en/of ouders worden uitgenodigd.

Jongere en/of ouders ontvangen een bevestiging van de aanmelding.

Tevens ontvangen zij een uitnodiging en een inlogcode voor het online beantwoorden van vragen betreffende de ondersteuningsvraag, de klachten, de krachten, de opvoed- en gezinssituatie en de ontwikkeling van het kind (is tevens ROM).

Stap 4 Diagnostiek

De benodigde diagnostiek wordt geboden. Naast de ondersteuningsvraag is deze afhankelijk van de reeds verzamelde informatie in de fase voor aanmelding. Er wordt gestreefd naar zo weinig mogelijk dubbelingen.

Behandelaar geeft op hoofdlijnen een digitale of schriftelijke terugkoppeling aan de aanmelder en aan de jongere en/of ouders na de diagnostiek waaruit blijkt wat het diagnostisch beeld is en welke afspraken er met het gezin zijn gemaakt over een eventueel vervolg.

Op basis van de behoefte van de cliënt en de inschatting van de medewerker van de jeugdzorginstelling, worden met de cliënt afspraken gemaakt over samenwerking met ketenpartner(s). Hierbij is in alle gevallen de casemanager betrokken. Na toestemming van de cliënt over de uitwisseling van gegevens, wordt contact gezocht met de ketenpartner(s).

Als blijkt dat behandeling door de jeugdzorginstelling nodig is: verder naar stap 5.

Bij beantwoording ondersteuningsvraag of ondersteuning kan via overige voorziening (verder) worden uitgevoerd: verder naar stap 6.

Stap 5 Behandeling

Behandeling door jeugdzorginstelling vindt plaats. De instelling draagt zorg voor goede registratie van de interventies, afspraken, contacten en de data waarop deze plaatsvonden, conform de voor de instelling geldende wet- en regelgeving.

Op basis van de behoefte van de cliënt en de inschatting van de medewerker van de jeugdzorginstelling, worden met de cliënt afspraken gemaakt over samenwerking met ketenpartner(s). Na toestemming van de cliënt over de uitwisseling van gegevens, wordt contact gezocht met de ketenpartner(s).

Bij beantwoording ondersteuningsvraag of ondersteuning kan via overige voorziening (verder) worden uitgevoerd: stap 6.

- Leg administratief vast dat dit besluit (ZIN) is genomen
- Bepaal wat de administratieve route is die gevolgd wordt
- Zorg dat het besluit (ZIN) wordt gepromoveerd tot zorgtoewijzingsbericht
- Verstuur zorgtoewijzingsbericht (via RIGG aan gemeentelijk gegevensknooppunt)

Stap 6 Beëindiging zorg

Indien de doelen voor de diagnostiek of behandeling zijn behaald of er anderszins met het kind en/of de ouders/opvoeders overeenstemming is over beëindiging, wordt het traject in overleg met betrokkenen afgerond. Kind en/of ouders ontvangen opnieuw een inlogcode voor het invullen van vragenlijsten (ROM). Tevens een terugkoppeling naar de aanmelder. Indien nodig wordt een kind overgedragen naar een andere hulpaanbieder. Er vindt een warme overdracht plaats in een gesprek waarbij de jongere en/of ouders en eventueel het kind, de behandelaar, de (specialistisch) casemanager en de nieuwe behandelaar aanwezig zijn.

De aanmelder wordt digitaal of schriftelijk geïnformeerd over de beëindiging van de zorg en de eventuele afspraken over het vervolg. Tevens wordt aangegeven of er een risico signalering is gemeld in de verwijzingsindex ZvJG.

- Leg administratief vast dat dit besluit is genomen =einde zorg
- Bepaal wat de administratieve route is die bij <einde zorg> gevolgd wordt

Wat te doen als het kind en/of de ouders niet open staan voor ondersteuning?

Altijd contact opnemen met de aanmelder en zo nodig risico signalering melden in de verwijzingsindex ZvJG.

In openheid met het gezin en met inachtneming van de wet- en regelgeving, wordt door de hulpverlener proactief ingezet op afstemming met het gemeentelijk basisteam uit de regio waar het kind woont.

Wat te doen als de ontwikkeling van het kind ernstig wordt belemmerd of de veiligheid van het kind in het geding is, de ouders niet open staan voor ondersteuning en interventies onvoldoende effect hebben.

De instelling handelt conform de Meldcode van de organisatie, beoordeelt of de veiligheid kan worden hersteld en welke middelen hier dan voor nodig zijn. Indien er sprake is van voortdurende of zeer ernstige bedreiging van de veiligheid dan wordt het AMHK ingeschakeld.

Tevens wordt in openheid met het gezin en met inachtneming van de wet- en regelgeving, door de hulpverlener proactief ingezet op afstemming met het gemeentelijk basisteam uit de regio waar het kind woont.

- Conform het gedetailleerd mandaatvoorstel inclusief afstemmingsafspraken met de lokale toegang geschreven op basis van overleg met het AMHK.

2 Criteria basisondersteuning, flexibele ondersteuning, specialistische ondersteuning en expertpool

Uitgangspunten

In de huidige transformatie van de jeugdzorg laten we het klassieke opschalingsstelsel van nulde, eerste, tweede en derde lijn binnen de keten van de jeugdzorg achter ons. Evenals de splitsing van de zorg in specialistische sectoren zoals opvoedondersteuning, zorg voor lvb jeugd, jeugd GGZ en jeugdzorg+. De transformatie leidt tot een nieuw stelsel waarbij de volgende punten in de zorg voor kinderen en jeugdigen centraal staan:

- a. Er wordt een sterke binding met de sociale omgeving van het gezin gecreëerd;
- b. Ondersteuning en behandeling wordt doelgericht en efficiënt ingezet;
- c. Jeugdhulp wordt integraal aangeboden waarbij de benodigde expertise beschikbaar is en doelgericht wordt ingezet.

Het nieuwe stelsel is een ontwikkelmodel dat in nauwe samenhang tussen jeugdigen, ouders, gemeenten en zorgaanbieders binnen de wet- en regelgeving vorm krijgt. Lef en vertrouwen zijn in dit ontwikkelproces van groot belang.

Het is niet wenselijk om in het prille begin van dit transformatieproces een blauwdruk te geven voor de criteria op de verschillende domeinen in het nieuwe stelsel.

De hieronder weergegeven criteria zijn dan ook nadrukkelijk bedoeld als richtlijn. Deze kunnen in de komende jaren bijgesteld worden op basis van monitoring en de leerervaring in de praktijk.

Leidende principes in het nieuwe stelsel zijn:

- Voorkomen van opgroei en opvoedproblemen; de verantwoordelijkheid voor gezond en veilig opgroeien van jeugdigen ligt allereerst bij de ouders en jeugdige zelf, daarin bijgestaan door familie, sociale netwerk en lokale voorzieningen;
- Indien de eigen kracht en de mogelijkheden van de jeugdige, opvoeders en de directe omgeving ontoereikend zijn, kan er ondersteuning, zorg en/of behandeling geboden worden bij voorkeur zoveel als mogelijk in, met en rondom het gezin. De insteek hierbij is het vroegtijdig bieden van hulp op maat, voorkomen van escalatie van problemen en een te zwaar appèl op gespecialiseerde hulp;
- Komen tot een betere samenwerking van hulpverleners rond gezinnen; bieden van integrale hulp volgens het uitgangspunt 'één gezin, één plan, één regisseur';
- Meer ruimte voor professionals om de juiste ondersteuning te bieden; professionals die in staat zijn de eigen kracht van de jeugdige, het gezinssysteem en de sociale netwerken te mobiliseren;
- 'Demedicaliseren', 'ontzorgen' en normaliseren, door onder meer het opvoedkundig klimaat in gezinnen te versterken evenals in wijken, scholen en lokale voorzieningen.

Basisondersteuning

De basisondersteuning is voor alle kinderen en gezinnen bereikbaar en inzetbaar. In de verordening voor jeugdhulp is dit domein aangemerkt als 'Overige voorziening'.

De basisondersteuning heeft een belangrijke rol in het tijdig signaleren van problematiek en het inschakelen van de benodigde zorg. Er wordt al dan niet met advies van de expertpool, overwogen of flexibele ondersteuning dan wel meer gespecialiseerde intensieve ondersteuning nodig is. Er wordt vanuit de basisondersteuning ondersteuning geboden met als uitgangspunt dat er pas wordt doorverwezen naar flexibele en intensieve ondersteuning als dit nodig is, zonder hiermee kinderen en ouders/opvoeders waarvoor het nodig is, te lang te laten wachten.

De volgende criteria zijn van toepassing:

- Er is sprake van doelgerichte ondersteuning met een focus op het versterken van de eigen kracht van het gezin en de opvoedingsvaardigheden van ouders/opvoeders.
- Na maximaal 5 contacten vindt er overleg plaats met een andere discipline (lokaal MDO evt. aangevuld met expertise uit de pool) waarbij wordt bekeken of de inzet voldoende is of dat er andere zorg ingezet moet worden.
- Indien er sprake is van langdurige laagfrequente ondersteuning (vinger aan de pols) om escalatie van de problematiek te voorkomen is er een halfjaarlijkse evaluatiecyclus waarbij afstemming plaatsvindt in het MDO.
- Professionals met generalistische kennis en vaardigheden kunnen altijd een beroep doen op het MDO en tevens via het MDO op de expertpool en hebben voldoende zicht op hun eigen mogelijkheden en de grenzen in hun handelen.
- Er wordt nauw samengewerkt met het onderwijs en de overige vindplaatsen.
- Professionals en hun organisaties voldoen o.a. aan de kwaliteitseisen zoals deze in de jeugdwet zijn benoemd.

Flexibele ondersteuning

De flexibele ondersteuning is voor kinderen en ouders/opvoeders die jeugdhulp nodig hebben voor een specifieke diagnostiek-, ondersteunings- of behandelvraag en voor deskundigheidsbevordering aan professionals in de basisondersteuning en het tweede leefmilieu. De zorg is effectief en wordt zo efficiënt mogelijk ingezet bij vragen die binnen de basisondersteuning niet opgelost kunnen worden. In de verordening voor jeugdhulp is dit domein aangemerkt als 'Individuele voorziening'.

Er kan aangemeld worden voor de zorg door de, door de gemeente gemandateerde geregistreerde jeugdhulpverlener, de huisarts, de jeugdarts, de medisch specialist, jeugdbescherming en de (kinder)rechter.

Voor gemeenten geldt dat het treffen van een individuele voorziening een besluit kan zijn tot inzet van zorg uit gemeenschappelijk ingekochte zorg (via RIGG). Als dat het geval is dan:

- Leg administratief vast dat dit besluit (ZIN) is genomen
- Bepaal wat de administratieve route is die gevolgd wordt
- Zorg dat het besluit (ZIN) wordt gepromoveerd tot zorgtoewijzingsbericht
- Verstuur zorgtoewijzingsbericht (via RIGG aan gemeentelijk gegevensknooppunt)

De volgende criteria zijn van toepassing:

- Er is sprake van doelgerichte diagnostiek, ondersteuning of behandeling.
- In de trajecten ligt de focus op de inzet van het benodigde aanbod om een perspectief te creëren waarin het gezin de eigen regie behoudt en toewerkt naar het oplossen van problemen dan wel op adequate wijze leert omgaan met de problemen.
- De zorg kent een evaluatiecyclus waarbij het kind en ouders/opvoeders zijn betrokken.
- Er wordt nauw samengewerkt met het onderwijs.
- Professionals kunnen een beroep doen op de expertpool en hebben voldoende zicht op hun eigen mogelijkheden en de grenzen in hun handelen.
- Er wordt, al dan niet met advies van de expertpool, overwogen of flexibele ondersteuning toereikend is of dat intensieve ondersteuning, basis ondersteuning of beëindiging van de zorg nodig is.

Intensieve ondersteuning

Intensieve ondersteuning is voor kinderen en ouders/verzorgers met een specifieke ondersteuningsvraag waarbij er sprake is van een ernstige bedreiging van de ontwikkeling, het psychisch functioneren en/of de gezondheid van een kind. De zorg is effectief en wordt zo efficiënt mogelijk ingezet bij vragen die binnen de basisondersteuning en de flexibele ondersteuning niet opgelost kunnen worden.

In de verordening voor jeugdhulp is dit domein aangemerkt als 'Individuele voorziening'. Er kan aangemeld worden voor de zorg door de, door de gemeente gemandateerde geregistreerde jeugdhulpverlener, de huisarts, de jeugdarts, de medisch specialist, jeugdbescherming en de (kinder)rechter.

Voor gemeenten geldt dat het treffen van een individuele voorziening een besluit is tot inzet van zorg uit gemeenschappelijk ingekochte zorg (via RIGG):

- Leg administratief vast dat dit besluit (ZIN) is genomen
- Bepaal wat de administratieve route is die gevolgd wordt
- Zorg dat het besluit (ZIN) wordt gepromoveerd tot zorgtoewijzingsbericht
- Verstuur zorgtoewijzingsbericht (via RIGG aan gemeentelijk gegevensknooppunt)

De volgende criteria zijn van toepassing:

- Er is sprake van doelgerichte diagnostiek, ondersteuning of behandeling bij een kind waarbij sprake is van een ernstige bedreiging van de ontwikkeling, het psychisch functioneren en/of de gezondheid.
- Indien hulpverlening in het vrijwillig kader niet toereikend is maar wel noodzakelijk
- Indien er sprake is van ernstige ingrijpende problematiek die vraagt om specialistische behandeling
- Indien er sprake is van uithuisplaatsing
- Indien ambulante behandeling ontoereikend is

- In de trajecten ligt de focus op de inzet van het benodigde aanbod om een perspectief te creëren waarin het gezin en/of het kind zoveel als mogelijk, de eigen regie behoudt en toewerkt naar het oplossen van problemen dan wel op adequate wijze leert omgaan met de problemen.
- De zorg kent een evaluatiecyclus waarbij het kind en ouders/opvoeders zijn betrokken.
- Er wordt nauw samengewerkt met het onderwijs.
- Professionals kunnen een beroep doen op de expertpool en hebben voldoende zicht op hun eigen mogelijkheden en de grenzen in hun handelen.
- Er wordt, al dan niet met advies van de expertpool, overwogen of intensieve zorg nodig is of dat flexibele ondersteuning, basis ondersteuning of beëindiging van de zorg nodig is. Voor de inzet van intensieve ondersteuning is dit advies verplicht.

Expertpool

De expertpool biedt advies, consultatie en specialistische diagnostiek. Zij is laagdrempelig beschikbaar voor professionals om mee te denken over een kind of een gezin. Desgewenst wordt er door een medewerker van de expertpool mee gekeken naar een kind/gezin of deelgenomen aan een gesprek.

De expertpool is lokaal beschikbaar voor de basisondersteuning, de flexibele ondersteuning en de intensieve ondersteuning. Zij beschikt over een korte lijn met haar achterban organisaties waardoor actuele kennis over aanbod, wachttijden, en problematiek telkens beschikbaar is.

De structuur en de werkwijze van de expertpool worden uitgewerkt en beschreven door de werkgroep "Expertpool".

3 Mandatering

Essentiële vragen bij mandatering zijn: wie de gemeente mandateert, waar deze gemandateerde professional gepositioneerd wordt en wat de reikwijdte is van de taakomschrijving.

In de Contourennota wordt de voorkeur uitgesproken om het casemanagement te laten samen vallen met de eerst betrokken hulpverlener. In de Toelichting bij Nadere Regels Jeugdhulp wordt de bevoegdheid van het college aan de casemanager gemandateerd om de noodzakelijke hulp in te zetten. Hiermee geven gemeenten vorm aan het uitgangspunt één gezin, één plan, één regisseur.

Bij de feitelijke inrichting is daarbij van belang dat de toegang moet worden uitgevoerd door medewerkers die zijn opgenomen in het kwaliteitsregister jeugd óf door BIG-geregistreerde jeugdprofessionals, tenzij aangetoond kan worden dat de betreffende niet-geregistreerde professional dit werk kan uitvoeren zonder dat de kwaliteit nadelig wordt beïnvloed.

De gemandateerde professional is door het college gemandateerd om te beslissen over toegang tot een individuele voorziening (flexibele ondersteuning en intensieve ondersteuning). Het gaat hierbij om de formele beslissing tot het inzetten van een individuele voorziening.

Gemeenten hebben daarbinnen de keuze of zij alleen professionals die financieel gerelateerd zijn aan de gemeente, zoals een GGD, mandateren (en hoeveel), en/of zij ook professionals die daar buiten werkzaam zijn mandateren. Regie over de kosten zal de neiging tot het eerste vergroten, maar kan tevens fouten uit het verleden (onnodige stappen, beslissers die feitelijk niet bij het traject betrokken zijn en ophoping) sterk in de hand werken. Het projectteam hecht er waarde aan hier expliciet voor te waarschuwen.

De volgende situaties zijn mogelijk:

1. Professionals in het sociaal domein/vindplaatsen ondersteunen bewoners en helpen bewoners de weg te vinden.

Het gaat hier om de weg naar algemene voorzieningen en vrij toegankelijke ondersteuning en dienstverlening in de buurt/wijk, bijv. welzijnswerk. Mandatering is hier niet nodig, aangezien het om vrij toegankelijk, "overige voorzieningen" gaat.

2. Het basisteam ondersteunt professionals op de vindplaatsen en ouders en/of jongeren

- Vragen op meerdere levensgebieden en/of
- die flexibele en/of intensieve ondersteuning nodig hebben en/of
- waarvan de regie niet goed belegd is en/of
- Met vragen die de professionals op de vindplaatsen in de buurt/wijk niet kunnen oplossen.
- Binnen het basisteam werken gemandateerde professionals die mogen beslissen over toegang tot alle vormen van ondersteuning.

Het basisteam ondersteunt waar nodig professionals op de vindplaatsen met informatie en advies om onnodig opschalen van zorg te voorkomen.

Wat de jongere en/of ouders met ondersteuning van eigen netwerk, informele zorg en ondersteuning vanuit algemeen en vrij toegankelijke voorzieningen kan, verdient de voorkeur.

3. Een deel van de professionals krijgt mandaat van het college van burgemeester en wethouders om te beslissen over flexibele ondersteuning en intensieve ondersteuning, waar op verzoek ook een beschikking voor moet worden afgegeven.

De gemandateerde professional kan werken op een van de vindplaatsen, zie tabel, en hoeft geen medewerker van het basisteam te zijn. De keuze is hierbij aan het college. Wel hebben zij dezelfde bevoegdheden als medewerkers van het basisteam voor het consulteren van de expertpool en het inzetten van hulpverlening uit de flexibele schil en specialistische zorg. Zij hanteren dezelfde werkwijze en hanteren dezelfde kwaliteiten als het basisteam. De bevoegdheden zijn passend bij hun achtergrond en deskundigheid.

De taken van de gemandateerde professional kan zich beperken tot het beslissen over toegang tot de individuele voorzieningen, maar kan zich ook uitbreiden tot de taken:

- Biedt casusregie (als in lijn met de Contourennota en Toelichting bij Nadere Regels Jeugdhulp wordt gehandeld is dit de kerntaak);
- Biedt ondersteuning van (andere) professionals door het geven van informatie en advies over de sociale kaart en de gewenste werkwijze;
- Draagt de noodzaak en wenselijkheid van het de-escaleren uit;
- Vraagt de ondersteuningsvraag breed uit, overziet de situatie en analyseert samen met jongere en/of ouder en evt. diens netwerk;
- Consulteert indien gewenst het basisteam of expertpool of AMHK of beschermingstafel. Is alleen bij een verzoek tot onderzoek door de RvK. Volgt richtlijnen daarbij;
- Biedt ondersteuning op het gebied van zijn expertise en kennisgebied.

Wanneer de gemandateerde professionals te weinig expertise, invloed, middelen en/of mandaat hebben om de jongere en/of ouders op alle leefgebieden te kunnen ondersteunen, kunnen zij het basisteam inschakelen en bijvoorbeeld specialistisch casemanagement.

Het is aan het college welke professionals zij mandateren, rekeninghoudend met bovengenoemde criteria van registratie.

- Organiseer in de lokale toegang de taakverdeling en de mandatering en leg deze vast

Vindplaats	Professional	Gemandateerd	Wettelijk bevoegd
Basisteam CJG/CB	Maatschappelijk werker Gedragswetenschapper Jeugdbeschermer Jeugdzorgwerker POH Verpleegkundige (JGZ) Jeugdarts (JGZ)		Jeugdarts
Kinderopvang PZS School (PO,SO,VO, MBO)	Pedagogisch medewerker/leidster Leerkracht IB'er Zorg coördinator onderwijs SMW SVP (JGZ) LPA Jeugdarts (JGZ)	Contactpersoon Gemeente voor het onderwijs	Jeugdarts
(Para) medisch	Huisarts Medisch specialist Jeugdarts Wijkverpleegkundige Ergotherapeut Fysiotherapeut Revalidatie arts Transfer- verpleegkundige Verpleegkundige Verloskundige Medisch maatschappelijk werk POH		Huisarts Medisch specialist Jeugdarts
Welzijn professionals	Maatschappelijk werker Opbouwwerker Buurtwerker Sociale raadslid Clientondersteuner (MEE) Ouderenadviseur Thuiszorgmedewerker Soc. Cultureel werker OGGZ medewerker		
Politie en Justitie	Politie Kinderrechter Medewerker OM Onderzoeker RvKB Onderzoeker AMHK		Jeugdbeschermer

	Gezinsvoogd Jeugdreclasseerder		
VG- zorgaanbieder (KDC, Gezins- ondersteuning Logeerhuis, Jeugdverblijf & Behandeling	Orthopedagoog GZ-Psycholoog AVG (arts verstandelijk gehandicapten)		Vaststelling VG- grondslag
Volwassen- hulpverlening	Volwassen GGZ Verslavingszorg Reclassering		

4 Richtlijnen methodisch werken

Vooronderzoek en gesprek

Een vooronderzoek en gesprek zullen vaak in enige vorm nodig zijn, omdat voor een zorgvuldig te nemen besluit het van belang is dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Ook andere bepalingen (schriftelijke verslaglegging en schriftelijke indiening aanvraag) zijn opgenomen met het oog op een zorgvuldige procedure en in het belang van een zorgvuldige dossiervorming.

Vooronderzoek

Een vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding, meer of minder uitgebreid zijn. Er kan bovendien hiervan – en in bepaalde gevallen ook van het gesprek (zie hierna – in overleg met de jeugdige of zijn ouders afgezien worden. Daartegenover staat dat, als dat nodig is, er ook sprake kan zijn van meerdere (opeenvolgende gesprekken). Als de jeugdige al bij het gemeentelijk basisteam (of andere instelling die door de gemeente gemandateerd is) bekend is, zal een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal een gesprek nodig zijn om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen.

Gesprek

Het basisteam onderzoekt in een gesprek tussen deskundigen en/of de jeugdige of zijn ouders, zo spoedig mogelijk en voor zover nodig:

- a. de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige en het probleem of de hulpvraag;
- b. het gewenste resultaat van het verzoek om jeugdhulp;
- c. het vermogen van de jeugdige of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden;
- d. de mogelijkheden om gebruik te maken van een andere voorziening;
- e. de mogelijkheden om jeugdhulp te verlenen middels een overige voorziening;
- f. de mogelijkheden om een individuele voorziening te verstrekken;
- g. de wijze waarop een mogelijk toe te kennen individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, of werk en inkomen;
- h. hoe rekening zal worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders, en;
- i. de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een PGB, waarbij de jeugdige of zijn ouders in begrijpelijke bewoordingen worden ingelicht over de gevolgen van die keuze.

Het is hierbij van belang dat het onderzoek in samenspraak met de jeugdige en zijn ouders wordt verricht. Voor een zorgvuldig onderzoek is veelal persoonlijk contact nodig om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn ouders te krijgen. Of dit gesprek op een gemeentelocatie plaatsvindt, op school, bij de jeugdige of zijn ouders thuis, of bij een andere deskundige zal afhankelijk van de concrete situatie worden besloten. Indien nodig voor het onderzoek, kan ook sprake zijn van meerdere (opeenvolgende) gesprekken.

In de onderdelen a tot en met i zijn de onderwerpen van het gesprek weergegeven. Het betreft uiteraard altijd maatwerk. Indien de jeugdige al bij de bekend is, zullen een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden en zal bijvoorbeeld alleen kunnen worden gevraagd of er nog nieuwe ontwikkelingen zijn. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de (door de gemeente gemandateerde organisatie of professional, dan zal het gesprek dienen om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen. In onderdeel c wordt de eigen kracht van jeugdigen en ouders voorop gesteld overeenkomstig het uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt. Een te verstrekken voorziening kan ook juist nodig zijn om de mate van probleemoplossend vermogen van de jeugdige en zijn ouders en die van de naaste omgeving te versterken.

Plan van aanpak/verslag

Het plan van aanpak of het ondersteuningsplan is in principe afgestemd op de behoefte van de jongere en overlegd met de jongere en zijn ouders. In het plan van aanpak wordt tenminste beschreven of de zorg in natura dan wel in de vorm van een pgb wordt verstrekt, door wie de zorg wordt verstrekt, ingangsdatum zorg, soort en duur zorg, momenten van evaluatie, het beoogde resultaat, welke eventuele andere hulp van toepassing kan zijn. Dit is ook in de verordening opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de cliënt.

- Leg administratief vast dat een besluit (ZIN) is genomen
- Bepaal wat de administratieve route is die gevolgd wordt
- Zorg dat het besluit (ZIN) wordt gepromoveerd tot zorgtoewijzingsbericht
- Verstuur zorgtoewijzingsbericht (via RIGG aan gemeentelijk gegevensknooppunt)

Verleningsbeschikking

In de verleningsbeschikking is opgenomen:

- a. welke de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is;
- b. wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking is;
- c. hoe de voorziening wordt verstrekt, en indien van toepassing, en
- d. welke andere voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn.

- Leg administratief vast dat een besluit (ZIN) is genomen
- Bepaal wat de administratieve route is die gevolgd wordt
- Zorg dat het besluit (ZIN) wordt gepromoveerd tot zorgtoewijzingsbericht
- Verstuur zorgtoewijzingsbericht (via RIGG aan gemeentelijk gegevensknooppunt)

Bij het verstrekken van een voorziening in de vorm van een PGB wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:

- a. voor welk resultaat het PGB wordt aangewend;
- b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het PGB;

- c. wat de hoogte van het PGB is en hoe hiertoe is gekomen;
- d. wat de duur is van de verstrekking waarvoor het PGB is bedoeld, en
- e. de wijze van verantwoording van de besteding van het PGB.

Regiesysteem

De gemeente hanteert een digitaal regiesysteem voor de dossiervorming. In dit systeem is inzichtelijk wie betrokken is bij de hulpverlening, welke beslissing op welk moment door wie is genomen inzake de hulpverlening. Ook het plan van aanpak is hierin opgenomen. De verleningsbeschikking, mits hier sprake van is, is onderdeel van dit proces.

- Besluit in de vormgeving van de lokale toegang hoe en waar een (al dan niet digitaal) dossier wordt opgebouwd. Bedenk daarbij dat de ex BIZ medewerkers werkzaam in de lokale toegang zullen werken met WIJZ als digitaal dossier.

Evaluatie

Evaluatie vindt plaats tenminste 1x per 3 maanden of zoveel vaker als de casemanager/regievoerder/gemandateerde professional noodzakelijk acht.

De medewerkers zijn in het bezit van een VOG.

5 Triage

Efficiënte zorgtoeleiding wordt bewaakt en gerealiseerd door casemanagement. Regulier casemanagement is een taak die uitgevoerd wordt door hiertoe bekwame uitvoerende professionals op de verschillende niveaus. Beslissingen over de zorgtoeleiding triage en het uitvoeren van casemanagement vinden in eerste instantie plaats vanuit de basisondersteuning. Bij meer complexe ondersteuningsvragen, die de eigen competenties overstijgen, of wanneer er zorgen zijn over de veiligheid van een jeugdige, wordt medewerkers geadviseerd voor consultatie, advies en specialistisch casemanagement een beroep te doen op medewerkers uit de expertpool. Voor intensieve ondersteuning is een advies van de expertpool verplicht.

Inhoudelijke criteria triage jeugdhulp

Door een beoordeling van de informatie die verzameld is op onderstaande criteria kan een besluit worden genomen over het vervolg. Deze inschatting is een continu proces en kan van een zeer lichte toets tot een uitgebreide screening en/of specialistische diagnostiek lopen. Wel is het belangrijk om het proces van triage op alle onderdelen via gestructureerde oordeelsvorming te laten verlopen.

- 1. Aanwezige krachten bij ouders en/of jongere:**
  - Compenserende factoren
  - Waar kan zelf regie gevoerd worden?
- 2. Aard van de problematiek:**
  - Jeugdige
  - Gezin en opvoeding
  - Omgeving/opgroeien in verschillende culturen
  - Veiligheid: risico's en protectieve factoren
- 3. Ernst van de problematiek:**
  - Gedrag/functioneren jeugdige afwijkend van "normaal"
  - Handelen/gedrag ouders afwijkend van "normaal"
  - Actuele/verwachte gevolgen voor de jeugdige
  - Actuele/verwachte gevolgen voor ouders/gezin
  - Actuele/verwachte gevolgen voor de omgeving
- 4. Complexiteit van de problematiek:**
  - Enkelvoudig
  - Meervoudig
  - Multiprobleem
- 5. Mate van veranderbaarheid:**
  - Motivatie
  - Probleeminzicht en besef
  - Balans tussen draagkracht en draaglast
  - Mate van zelfregie
- 6. Urgentie:**
  - Regulier: de balans is verstoord of dreigt verstoord te raken, maar de cliënt is in staat het evenwicht te bewaren.
  - Crisis: levensbedreigend of direct gevaar.
  - Spoed: er is dreiging van direct gevaar en/of er is een ernstige verstoring van de balans tussen draagkracht/draaglast.

Kernbeslissingen

1. Actie ondernemen naar aanleiding van een signaal van of over een jeugdige in relatie tot ernstige ontwikkelingsbedreiging en/of kindermishandeling. (signaal onderzoeken en beoordelen/melding AMHK bij geen toestemming)
2. Inzetten van professionele interventies om de bedreiging van de ontwikkeling/veiligheid van de jeugdige op te heffen*
3. Een maatregel van kindbescherming aanvragen om de bedreiging of te kunnen wenden of ondersteuning in te kunnen zetten (Besluit gesloten jeugdzorg/(spoed)verzoek bij de RvdK)
4. Uithuisplaatsing
5. Terugplaatsing naar huis
6. Ondersteuning beëindigen

Kernbeslissingen worden in principe multidisciplinair genomen, d.w.z. minimaal met een daartoe bevoegd gedragswetenschapper. Desgewenst wordt andere deskundigheid ingezet.

*Hier kijken wat de hulpverlener alleen, monodisciplinair of multidisciplinair kan besluiten.

Overweeg in de vormgeving van de lokale toegang of ook dit type besluiten op de "gebruikelijke wijze" moeten worden verwerkt

- Leg administratief vast dat dit besluit (ZIN) is genomen
- Bepaal wat de administratieve route is die gevolgd wordt
- Zorg dat het besluit (ZIN) wordt gepromoveerd tot zorgtoewijzingsbericht
- Verstuur zorgtoewijzingsbericht (via RIGG aan gemeentelijk gegevensknooppunt)

Bijlage Onderzoeksgebieden Triagecriteria (mede gebaseerd op CAP-J)

1. Jeugdige

Sterke kanten en krachten jeugdige

Psychosociaal functioneren jeugdige

- emotioneel
- gedrag
- persoonlijkheids-/identiteitsontwikkeling
- gebruik middelen/verslaving

Lichamelijke gezondheid jeugdige

- ziekte/aandoening/handicap
- zelfverzorging/levenswijze
- eten/slaper/zindelijkheid/groei
- Letsel/verwondingen

Vaardigheden

- cognitieve ontwikkeling (o.a. schoolprestaties, leer-aandachtsproblemen, achterstand)
- sociale vaardigheden

2. Gezin en opvoeding

- bescherming/opvoeding/verzorging
- ouder-kind-relatie
- opvoedingssituatie
- functioneren ouders/opvoeders/andere gezinsleden
- gezinsomstandigheden
- sociaal netwerk gezin
- gezinssamenstelling en gezag
- sterke kanten en krachten gezin/opvoeders

3. Jeugdig en omgeving

- school/werk
- vrienden/sociaal netwerk jeugdige/vrije tijd
- omstandigheden jeugdige
- sterke kanten/krachten sociaal netwerk

4. Opgroeien in verschillende culturen

- risico op eerwraak/meisjesbesnijdenis
- vluchtelingenproblematiek
- discriminatie

5. Veiligheid

Risicofactoren bij ouders/opvoeders

- functioneren als opvoeder
- persoonlijk functioneren
- fysieke/emotionele beschikbaarheid
- voorgeschiedenis
- problematische partnerrelatie

Risicofactoren bij jeugdige

- jong kind (beneden 5 jaar)
- belaste voorgeschiedenis
- (ernstige) ziekte of handicap
- gedrags- en/of ontwikkelingsproblemen
- moeilijk temperament
- - ongewenst

Risicofactoren bij gezin en/of omgeving

- eenoudergezin, stiefgezin, groot gezin
- veel conflicten, huiselijk geweld
- instabiel, ongeregeld leven
- materiële/financiële problemen (werkloosheid/huisvesting)
- ingrijpende gebeurtenissen
- sociaal isolement, sociaal conflict

Beschermende factoren bij ouders/opvoeders

- gevoel van competentie/draagkracht
- positief zelfbeeld
- ondersteunende partner
- kan eigen jeugdervaringen hanteren
- positieve jeugdervaringen
- kan steun vragen/profiteren van steun
- emotionele beschikbaarheid]flexibiliteit
- bereid en in staat te veranderen

Beschermende factoren bij jeugdige

- sociaal vaardig
- positief zelfbeeld
- bovengemiddeld intelligent
- aantrekkelijk uiterlijk
- goede relatie met belangrijke volwassene(n)
- egoveerkracht (stressresistentie)
- bereid en in staat te veranderen

Beschermende factoren bij gezin en omgeving

- steun informeel netwerk
- steun formeel netwerk

Instrumenten

Het is belangrijk te werken met gestructureerde oordeelsvorming, volgens de geldende richtlijnen en met gevalideerde instrumenten. Het verdient de aanbeveling niet standaard allerlei instrumenten in te zetten, maar de doelgerichtheid en doelmatigheid hiervan voor de fase waarin de triage plaatsvindt hierbij in overweging te nemen. Ten aanzien van de veiligheid wordt een gestructureerde check met bijvoorbeeld de 'veilig thuis kaart' aanbevolen en bij vermoedens van kindermishandeling en verdere screening de LIRIK.

Bijlage 2

Preambule:

Jeugdwerkers:

- Engageren; sluiten aan bij de vraag en het probleem van de opvoeders/ jeugdige. Zij doen er alles aan om die vraag te begrijpen binnen de context van de leefsituatie en zoomen in op wat goed gaat in het gezinssysteem. Zij praten nooit over het gezin / de jeugdige, maar altijd met.
- Signaleren; gebruiken hun zintuigen om op te merken wat er in het huishouden/ het gezin gebeurt, vragen door op hoe de jeugdige/ opvoeders eerder een dergelijk probleem oploste(n) of gaan op zoek met de jeugdige/ opvoeders naar een ervaring die leidde tot een oplossing en stellen dit als voorbeeld. Zij weten op welk moment behandeling nodig is en ondersteunend is aan de begeleiding.
- Positioneren; geven aan de jeugdige en opvoeders aan als het niet veilig en gezond is voor de jeugdige en een grens overschreden dreigt te worden. Zij gaan ook dan met de jeugdige/ opvoeders op zoek naar een oplossing en vragen met de jeugdige/ opvoeders advies aan de werker van het domein waarvan de grens overschreden dreigt te worden.

De bovenstaande werkwijze vraagt van de medewerker een voortdurend bewustzijn op het eigen handelen: heeft het gezin/ de jongere nog steeds zelf de regie? Is er een moment dat dit niet kan vanwege de veiligheid of gezonde ontwikkeling van de jeugdige? Is er sprake van een achterliggende ziekte of stoornis, die het normale gedrag zo ernstig belemmert, dat behandeling nodig is, naast ondersteuning?

Dit bewustzijn op het eigen handelen, vraagt regelmatige reflectie op het eigen handelen, van collega's.

Het vraagt om:

- Kennis van het functioneren van mensen;
- Vaardigheden in waarneming en communicatie, reflectie ontvangen en geven;
- Een open attitude en een werkelijk geloof in de oplossing van de ander (de jeugdige/ het gezin);
- Verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en voor de jeugdige als de veiligheid of gezonde ontwikkeling bedreigd worden.

Bijlage 3

**Samenwerkingsprotocol
Gemeenten in Drenthe en Groningen -
Raad voor de Kinderbescherming,
regio Noord Nederland**

Definitief 24 september 2014, 1.0

Inhoudsopgave

1. Algemene afspraken	3
Grondslag	3
1.1 Intentieverklaring en geldigheid afspraken	3
1.2 Verbindendverklaring	3
1.3 Bestuurlijk en ambtelijk overleg.....	4
1.4 Evaluatie met AMHK en gecertificeerde instellingen	4
1.5 Uitwisseling beleidsinformatie	4
1.6 Samenwerking met gecertificeerde instellingen ---	4
1.7 Samenwerking bij calamiteiten en publiciteits- gevoelige casuïstiek	5
1.8 Verwijsindex Risicjongeren	5
1.9 Samenwerking in het Veiligheidshuis	5
1.10 Woonplaatsbeginsel	5
1.11 Het begrip 'lokaal team'	5
2. Jeugdbescherming	
2a. Procesafspraken rond de toeleiding naar de jeugd- Bescherming	7
2.1 e.v. Casusoverleg wanneer advies gevraagd wordt aan de RvdK	7
2.5 e.v. Casusoverleg wanneer een verzoek tot onderzoek aan de RvdK gedaan wordt	8
2.16 e.v. Criteria waaraan een verzoek tot raads- onderzoek moet voldoen	9
2.20 e.v. Criteria waaraan een Veiligheidsplan moet voldoen	10
2.22 e.v. Verzoek tot raadsonderzoek door derden (spoedmelding) of door de RvdK zelf (ambtshalve)	11
2b. Samenwerking tijdens het raadsonderzoek bescherming-	11
2.26 e.v. Borging van de veiligheid van kinderen.....	11
2.32 e.v. Gesloten jeugdzorg tijdens raadsonderzoek ----	12
2c. De afronding van het raadsonderzoek	13
2.34 Als de RvdK een maatregel vraagt	13
2.35 e.v. Als de RvdK geen maatregel vraagt	13
3. Jeugdreclassering en jeugdstrafrecht	15
3.1 e.v. benaderen informanten in strafonderzoek RvdK -	15
3.3 Inzet jeugdreclassering in opdracht van de RvdK ----	15
3.4 Nazorg na detentie	15
3.5 Uitvoering werkstraffen	15
3.6 e. v. Schoolverzuim	16
BIJLAGEN	17
1. Landelijk kader afspraken Raad voor de Kinderbescherming en Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming	18
2. Landelijk kader afspraken Raad voor de Kinderbescherming en Gecertificeerde Instellingen voor jeugdreclassering	25
3. Format Model verzoek tot raadsonderzoek	27
4. Factsheet woonplaatsbeginsel Jeugdwet	31
5. Raamwerk Signs of Safety	36

Samenwerkingsprotocol gemeenten in Drenthe en Groningen en de Raad voor de Kinderbescherming, regio Noord Nederland – 2015 en 2016

GRONDSLAG:

Dit protocol is de basis voor de samenwerking tussen de 35 gemeenten in Drenthe en Groningen en de Raad voor de Kinderbescherming, regio Noord Nederland. Daarmee wordt voldaan aan de verplichting in de Jeugdwet, artikel 3.1 lid 5, inhoudende dat de gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming hun wijze van samenwerken in een protocol vastleggen.

De VNG en de Raad voor de Kinderbescherming hebben op basis van landelijke afspraken een handreiking gemaakt voor de inhoud van een samenwerkingsprotocol tussen gemeenten en Raad voor de Kinderbescherming. Deze handreiking heeft als basis gediend voor dit protocol.

Aan het protocol is verder inhoud gegeven door vertegenwoordigers van de gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming, in overleg met de Bureaus Jeugdzorg in Groningen en Drenthe (als toekomstige gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering (GI)), alsmede de beide Advies- en Meldpunten Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) in oprichting. Tevens zijn de landelijk werkende instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering, het Leger des Heils (LJ&R) en de William Schrikker Groep, in dit overleg geraadpleegd.

In dit protocol worden afspraken op hoofdlijnen en, daar waar nodig, specifiek vastgelegd. Na vaststelling van dit protocol worden op basis van en met inachtneming van dit protocol nadere werkafspraken en werkprocessen gemaakt tussen de instanties voor wie de afspraken in dit protocol van toepassing zijn.

1. Algemene afspraken

Intentieverklaring en geldigheid afspraken

1.1

De colleges B&W van de samenwerkende gemeenten in de regio's Drenthe en Groningen, te weten voor de regio Drenthe: De Wolden, Westerveld, Tynaarlo, Noordenveld, Midden-Drenthe, Meppel, Hoogeveen, Emmen, Coevorden, Borger-Odoorn, Assen, en Aa en Hunze; voor de regio Groningen: Zuidhorn, Winsum, Vlagtwedde, Veendam, Stadskanaal, Slochteren, Pekela, Oldambt, Menterwolde, Marum, De Marne, Loppersum, Leek, Hoogezand-Sappemeer, Haren, Grootegast, Groningen, Eemsmond, Delfzijl, Ten Boer, Bellingwedde, Bedum en Appingedam, (hierna te noemen 'de gemeenten') en de Raad voor de Kinderbescherming, regio Noord Nederland (hierna te noemen 'Raad voor de Kinderbescherming') spreken af dat zij in de onderlinge samenwerking zullen handelen volgens de afspraken in dit protocol.

Voor alle afspraken geldt dat hiervan gemotiveerd afgeweken kan worden, bijvoorbeeld als de (veiligheids)situatie van het kind erom vraagt.

De geldigheidsduur van dit samenwerkingsprotocol is 2015 en 2016 en kan met instemming van partijen verlengd worden. De voortgaande transitie en transformatie in de jeugdzorg kan partijen aanleiding geven de afspraken in dit protocol bij te stellen. Bijstelling vindt plaats in een bestuurlijk overleg als bedoeld in artikel 1.3 en behoeft de instemming van zowel de gemeenten als de Raad voor de Kinderbescherming.

Verbindendverklaring

1.2

De gemeenten stellen vast dat de afspraken die in dit samenwerkingsprotocol met de Raad voor de Kinderbescherming gemaakt worden, onverkort gelden voor alle instanties

die werken onder de regie van de gemeente en op wie deze afspraken van toepassing zijn.

Bestuurlijk en ambtelijk overleg

1.3

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming overleggen op initiatief van de gemeenten ten minste twee keer per jaar over de samenwerking. In een bestuurlijk overleg tussen de portefeuillehouders jeugd namens de 35 gemeenten en de regiodirecteur van de Raad voor de Kinderbescherming worden de algemene stand van zaken en de ontwikkelingen op hoofdlijnen besproken op basis van landelijk geleverde informatie. In dit bestuurlijk overleg worden bijstellingen van dit samenwerkingsprotocol vastgesteld.

Eenmaal per jaar zullen ter evaluatie van de gezamenlijke samenwerkingsafspraken tevens de bestuurders van de gecontracteerde gecertificeerde instellingen en de AMHK's aanwezig zijn (zie art. 1.4).

Het overleg wordt ambtelijk voorbereid. In deze ambtelijke voorbereiding worden alle gemeenten betrokken. De ambtelijke voorbereiding is belegd bij een teamleider en beleidsadviseur van de Raad voor de Kinderbescherming en bij twee vertegenwoordigers van de gemeenten, te weten beleidsambtenaren van een gemeente in Drenthe en een gemeente in Groningen.

Laatstgenoemde beleidsambtenaren zijn aanspreekpunt voor zowel de gemeenten als de Raad voor de Kinderbescherming en initiëren en organiseren het ambtelijk en het bestuurlijk overleg.

Zij die ambtelijk het bestuurlijk overleg voorbereiden onderhouden tussentijds contact op beleidsniveau. Deze medewerkers kennen elkaar en kunnen elkaar (telefonisch of anderszins) consulteren.

Evaluatie met AMHK's en Gecertificeerde Instellingen

1.4

De gemeenten, de Raad voor de Kinderbescherming, de AMHK's en de gecontracteerde gecertificeerde instellingen (zie artikel 1.6) evalueren jaarlijks op initiatief van de gemeenten ten minste een keer de gemaakte samenwerkingsafspraken in dit protocol. Deze evaluatie is onderdeel van het bestuurlijk overleg (artikel 1.3), welke een keer per jaar in aanwezigheid van de bestuurders van de gecertificeerde instellingen en AMHK's plaats vindt.

Uitwisseling beleidsinformatie

1.5

De Raad voor de Kinderbescherming zal aan de gemeente op geaggregeerd niveau gegevens beschikbaar stellen over de ontwikkelingen rond de inzet van het gedwongen kader en de benodigde capaciteit bij de gecertificeerde instellingen, voor zover dat nodig is als aanvulling op de gegevens die afkomstig zijn uit de landelijke ondersteuningssystemen voor de ketensamenwerking, waar gemeenten, gecertificeerde instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming gebruik van zullen maken.

Samenwerking met gecertificeerde instellingen (GI)

1.6

De gemeenten kiezen voor de inzet van drie gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering, nl. de GI 2Noord in oprichting (opvolger/voortzetter van BJJ Drenthe en BJJ Groningen), de William Schrikker Groep en het Leger des Heils (LJ&R).

De Raad voor de Kinderbescherming zal per casus, op grond van de aangetroffen problematiek en doelgroep, een keus maken uit deze drie gecertificeerde instellingen en de gekozen instelling opnemen in rekest kinderbeschermingsmaatregel, advies inzake strafzaken of opdracht tot vrijwillige jeugdreclassering.

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat de gemeenten de landelijke afsprakenkaders voor jeugdbescherming en jeugdreclassering voor afspraken tussen de raad en de gecertificeerde instellingen (bijlagen 1 en 2) hanteren als voorwaarde bij de contractering van de gecertificeerde instellingen. De Raad voor de Kinderbescherming conformeert zich aan deze landelijke kaders.

De gemeenten zien er op toe dat de door hen gecontracteerde gecertificeerde instellingen zich aan hun wettelijke verplichtingen houden en de afspraken met de Raad voor de Kinderbescherming nakomen. De Raad voor de Kinderbescherming stelt de gemeenten ervan op de hoogte als een gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming hierin structureel in gebreke blijft.

Samenwerking bij calamiteiten en bij publiciteitsgevoelige casuïstiek

1.7

De gemeenten, zij die een verzoek tot raadsonderzoek indienen en de Raad voor de Kinderbescherming stemmen bij calamiteiten en bij publiciteitsgevoelige casuïstiek met elkaar af – met inachtneming van eigen interne procedures – hoe zij omgaan met de media.

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat er bij calamiteiten en in publiciteitsgevoelige casuïstiek contact is tussen de gemeente, de verzoeker tot raadsonderzoek en de Raad voor de Kinderbescherming. Waar nodig zal dit contact plaatsvinden op het niveau van de verantwoordelijke bestuurders (directieniveau). Indien voor, tijdens of na het raadsonderzoek een casus publiciteitsgevoelig blijkt te zijn of lijkt te worden, dan betrekken de uitvoerende werkers van zowel de gecertificeerde instellingen en/of het AMHK als de Raad voor de Kinderbescherming de leidinggevenden en woordvoerders van beide organisaties en de betrokken gemeente(n). Instellingen, Raad voor de Kinderbescherming en gemeenten houden elkaar wederzijds op de hoogte van ontwikkelingen en overleggen bij eventuele activiteiten of publiciteit.

Verwijsindex Risicjongeren

1.8

De gemeenten maken de afspraak met alle instellingen die onder de regie van de gemeenten opereren, dat zij kinderen en jongeren bij wie zij betrokken zijn en over wie zij zich zorgen maken, signaleren in de Verwijsindex Risicjongeren. De Raad voor de Kinderbescherming meldt kinderen in het kader van beschermingsonderzoeken en strafonderzoeken. Bij matches worden de betreffende regionale protocollen gevolgd.

Samenwerking in het Veiligheidshuis

1.9

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af om deel te nemen, informatie uit te wisselen en samen te werken in het lokale Veiligheidshuis, met inachtneming van de bestaande afspraken in het Landelijk Kader Veiligheidshuizen.

Woonplaatsbeginsel

1.10

Bij de bepaling welke gemeente of onder gemeentelijke verantwoordelijkheid werkende teams of instellingen betrokken zijn of moeten worden in het kader van dit protocol, wordt het woonplaatsbeginsel van de Jeugdwet gevolgd, tenzij anders vermeld. De factsheet en het stappenplan woonplaatsbeginsel van de VNG en de ministeries van V&J en VW&S (zie bijlage 4) zijn daarbij leidend.

Het begrip 'lokaal team'

1.11

In dit protocol verstaan we onder 'lokaal team' de door het college gemandateerde entiteit of de entiteit waarin door het college gemandateerde professionals werken (bijvoorbeeld CJG-team, basisteam, jeugdteam, sociaal team). In de nadere regels jeugdhulp

bepaalt elk college B&W zelf aan welke entiteit of professional het college de taken mandateert.

2. Jeugdbescherming

2a. Procesafspraken rond de toeleiding naar de jeugdbescherming

Casusoverleg wanneer advies gevraagd wordt aan de Raad voor de Kinderbescherming

2.1

De Raad voor de Kinderbescherming is middels zijn Adviesteam rechtstreeks beschikbaar voor overleg op casusniveau met de lokale teams, de AMHK's en de gecertificeerde instellingen in cases waar jeugdhulp in gedwongen kader overwogen wordt, ook als dit (nog) niet leidt tot een verzoek tot raadsonderzoek (consultatie, advies en triage). De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken nadrukkelijk uit, dat zij de inzet van jeugdbescherming (het gedwongen kader) waar mogelijk willen voorkomen. Het advies van de Raad voor de Kinderbescherming draagt hier waar mogelijk aan bij. De Raad voor de Kinderbescherming bewaakt de ondergrens als het gaat om de veiligheid van een kind: de Raad zal aangeven (zowel aan de professionals als aan het gezin) wat naar het oordeel van de Raad in deze situatie ten minste nodig is om de veiligheid van de betrokken kinderen te waarborgen en de gang naar jeugdhulp in een gedwongen kader te voorkomen.

2.2

Overleg op casusniveau, nog voordat er een besluit is genomen tot het indienen van een verzoek tot raadsonderzoek, kan op twee manieren worden gevoerd: anoniem of niet-anoniem.

In eerste overweging maakt de verzoeker (een lokaal team, het AMHK, een gecertificeerde instelling) de keus voor anoniem of niet-anoniem. Deze keuze maakt voor de behandeling daarvan door de Raad voor de Kinderbescherming wettelijk verschil.

- Anoniem: de verzoeker kan gebruik maken van de deskundigheid van de Raad voor de Kinderbescherming als hij twijfelt over de noodzaak tot het inzetten van jeugdhulp in gedwongen kader. Doet hij dit anoniem (dus zonder de persoonsgegevens van het betreffende gezin met de Raad voor de Kinderbescherming te delen), dan zal de Raad voor de Kinderbescherming alleen algemene noties kunnen geven over de mogelijkheden en criteria voor jeugdhulp in een gedwongen kader.

De cliënten (ouders/verzorgers en kinderen) hoeven van deze anonieme advisering niet op de hoogte te worden gesteld.

- Niet-anoniem: de verzoeker kan ervoor kiezen om de Raad voor de Kinderbescherming te betrekken bij casusoverleg (met of zonder aanwezigheid van de betrokken gezinsleden en hun sociale netwerk), zodra de inzet van jeugdbescherming overwogen wordt, maar nog voordat een besluit is genomen om een verzoek tot raadsonderzoek in te dienen.

De verzoeker die een zaak niet-anoniem inbrengt in het overleg met de Raad voor de Kinderbescherming, informeert ouders/eventuele verzorgers en kinderen ouder dan 12 jaar hierover voordat het overleg plaatsvindt, tenzij het vooraf informeren in verband met de veiligheid van het kind niet mogelijk is. Indien dit laatste het geval is, wordt besproken wanneer en hoe cliënten wel ingelicht kunnen worden.

Tijdstip, vorm en plaats van het overleg wordt, zo nodig per verzoek om advies, in onderling overleg bepaald.

2.3

Bij een verzoek om advies wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van het Format Verzoek tot raadsonderzoek (zie bijlage 3), doch zonder de formele eisen die daaraan gesteld worden als het een verzoek tot raadsonderzoek betreft. Op het formulier kan worden aangegeven of het een verzoek om advies of een verzoek tot raadsonderzoek betreft.

2.4

De Raad voor de Kinderbescherming levert als resultaat van deze betrokkenheid een advies aan de verzoeker of een raadsonderzoek in deze situatie nodig is. Op basis van dit advies kan de verzoeker besluiten om een verzoek tot raadsonderzoek in te dienen. De Raad voor de Kinderbescherming kan ook zelf besluiten om een raadsonderzoek te starten, op basis van een eigen afweging (wanneer de casus niet-anoniem is ingebracht).

Het casusoverleg wanneer een verzoek tot raadsonderzoek wordt gedaan aan de Raad voor de Kinderbescherming

2.5

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat verzoeken tot raadsonderzoek aan de Raad voor de Kinderbescherming besproken zullen worden op een casusoverleg, geheten: het casusoverleg bescherming.

2.6

Het casusoverleg bescherming wordt georganiseerd door het AMHK. Vaste deelnemers zijn een technisch voorzitter (voorlopig een medewerker van het AMHK), een medewerker adviesteam van de Raad voor de Kinderbescherming en de medewerker die het verzoek tot raadsonderzoek inbrengt (hierna: 'verzoeker'). De voorzitter kan bepalen dat andere professionele betrokkenen tevens aanwezig zijn. Aan het overleg is tevens een secretaris (AMHK) verbonden.

2.7

Als verzoeker van een raadsonderzoek kunnen optreden lokale teams, de AMHK's en de gecertificeerde instellingen.

2.8

De verzoeker informeert de ouders/verzorgers en de kinderen ouder dan 12 jaar over het verzoek aan de Raad voor de Kinderbescherming.

De verzoeker hoeft ouders/eventuele verzorgers en/of kinderen ouder dan 12 jaar niet te informeren over het indienen van een verzoek, als dit een kennelijke bedreiging vormt voor het kind. Indien dit laatste het geval is, wordt in het casusoverleg bescherming besproken wanneer en hoe cliënten wel ingelicht kunnen worden.

De verzoeker overweegt tevens of cliënten aan het gesprek aan het casusoverleg bescherming deel kunnen nemen.

2.9

Indien de verzoeker niet het lokale team is, wordt door de voorzitter een medewerker van het betrokken lokale team bij het casusoverleg bescherming genodigd.

2.10

Het casusoverleg bescherming wordt wekelijks tweemaal georganiseerd. De spreiding over de week is zodanig dat verzoeken binnen zeven kalenderdagen nadat het besluit tot een verzoek tot raadsonderzoek is genomen in het casusoverleg bescherming besproken zijn.

2.11

Ter voorbereiding op de bespreking ontvangen de deelnemers tenminste twee werkdagen van tevoren de benodigde documenten. In beginsel worden de documenten via CORV verzonden.

Er zijn twee documenten verplicht, namelijk het Format Verzoek tot raadsonderzoek en het Veiligheidsplan.

Voor vorm en inhoud van het Format zie artikelen 2.16 t/m 2.19.

Voor vorm en inhoud van het Veiligheidsplan zie artikelen 2.20 en 2.21.

2.12

De inzet van het casusoverleg bescherming is om consensus te bereiken over de noodzaak van een raadsonderzoek. Als na uitgebreid overleg toch verschil van mening blijft bestaan, kiest de Raad voor de Kinderbescherming voor zekerheid voor het kind en start een raadsonderzoek. In beginsel wordt het besluit ter plekke in het casusoverleg bescherming genomen, waar nodig na (telefonische) consultatie op teamleiderniveau.

2.13

Ter voldoening aan landelijke afspraken zal de Raad voor de Kinderbescherming altijd een raadsonderzoek starten, indien een gecertificeerde instelling een verzoek indient tot een raadsonderzoek naar een (on)geboren kind van ouders van wie een ander kind al onder toezicht is gesteld.

Ook deze verzoeken worden ingebracht en besproken op het casusoverleg bescherming.

2.14

De verzoeker en de Raad voor de Kinderbescherming besteden altijd aandacht aan de niet gemelde minderjarige(n) die in het gezin verblijven en maken afspraken over de wijze waarop dit gebeurt.

In veel gevallen wonen er meerdere kinderen in een gezin. Wanneer voor één van die kinderen een verzoek tot raadsonderzoek wordt ingediend, maar niet voor de andere kinderen, geeft de verzoeker aan waarom hij voor die andere kinderen een raadsonderzoek niet noodzakelijk vindt (zie ook het Format Verzoek tot raadsonderzoek).

De Raad voor de Kinderbescherming kan in dat geval, op basis van een eigen afweging bij de start van het raadsonderzoek of op basis van de bevindingen tijdens het raadsonderzoek, zelf besluiten om een raadsonderzoek te starten naar de andere kinderen in het gezin.

De Raad voor de Kinderbescherming stelt het secretariaat van het casusoverleg bescherming, de verzoeker en het betrokken lokale team als deze niet de verzoeker is, hiervan op de hoogte. Op verzoek van elk der partijen kan agendering ter bespreking in het casusoverleg bescherming plaatsvinden.

2.15

Is het besluit om een verzoek tot raadsonderzoek in te dienen tot stand gekomen tijdens een overleg anders dan het casusoverleg bescherming, en waarbij de Raad voor de Kinderbescherming aanwezig was, dan dient de verzoeker binnen zeven kalenderdagen schriftelijk dan wel digitaal het verzoek in bij de Raad voor de Kinderbescherming, in beginsel via CORV.

Criteria waaraan een verzoek tot raadsonderzoek moet voldoen

2.16

Voor een verzoek tot raadsonderzoek dient gebruik gemaakt te worden van het Format Verzoek tot raadsonderzoek (zie bijlage 3). Het format bevat formele eisen.

2.17

Vanwege de procedurele waarborgen die aan het verzoek tot raadsonderzoek gesteld worden, kan dit alleen schriftelijk worden ingediend. Onder schriftelijk wordt hier tevens verstaan digitale inzending via CORV.

2.18

Alleen als er een redelijk vermoeden bestaat dat er sprake is van een ernstige ontwikkelingsbedreiging of de veiligheid van het kind in gevaar is en hulp in een vrijwillig kader niet (meer) toereikend is om die bedreiging af te wenden wordt een verzoek tot raadsonderzoek ingediend.

Conform de wettelijke vereisten moet uit het verzoek tot raadsonderzoek in ieder geval uit feiten en omstandigheden concreet blijken:

- *waaruit de vermoedelijke bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige bestaat, en welke veiligheidsrisico's dit met zich meebrengt*
- *welke hulpverlening volgens de verzoeker aangewezen is en*
- *waarom deze hulpverlening niet op vrijwillige basis mogelijk is of ontoereikend is om die bedreiging af te wenden*
- *welke factoren in en om het gezin deze bedreiging veroorzaken en in stand houden*
- *welke factoren in en om het gezin de bedreiging verminderen en/of bijdragen aan een oplossing, en hoe die factoren versterkt kunnen worden.*

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat verzoekers in ieder geval antwoord moeten geven op de met een * gemarkeerde onderdelen van het Format.

2.19

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat dit redelijke vermoeden in het verzoek tot raadsonderzoek onderbouwd wordt, bijvoorbeeld door het meesturen van documenten zoals een risicotaxatie, hulpverleningsplan, gezinsplan, en zovoorts.

Criteria waaraan een Veiligheidsplan moet voldoen

2.20

In het casuoverleg wordt altijd het veiligheidsplan besproken.

Indien er bij hoge uitzondering nog geen veiligheidsplan aanwezig is, overleggen de verzoeker, de Raad voor de Kinderbescherming en – indien mogelijk – de ouders en kinderen van 12 jaar of ouder, onder regie van de verzoeker over de inhoud en de uitvoering van een veiligheidsplan. Dit veiligheidsplan wordt opgesteld door de verzoeker. Indien de verzoeker niet het lokale team is, wordt het betrokken lokale team bij het overleg betrokken.

Deze afspraken gelden tijdens het raadsonderzoek en/of tijdens de periode tot overdracht aan een hulpverlener in vrijwillig kader of aan de (gezins)voogd heeft plaatsgevonden. De afspraken gelden ook voor crisissituaties en beschermingsonderzoeken die door de Raad voor de Kinderbescherming vanuit andere onderzoeken worden gestart.

Het veiligheidsplan omvat in ieder geval de volgende afspraken over de samenwerking van de betrokken instellingen.

- Wie welke informatie aanlevert en op welke termijn.
- De planning van het verdere proces, dat er toe leidt dat het kind, indien nodig, zo spoedig mogelijk wordt beschermd.
- Of het nodig is om een arts (huisarts of jeugdgezondheidszorg) in te schakelen omwille van de veiligheid van het kind¹.
- De manier waarop afstemming plaatsvindt tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de verzoeker en/of het lokale team. De Raad en de uitvoerders van het veiligheidsplan houden gedurende het raadsonderzoek contact en informeren elkaar over de voortgang.
- Wie vanuit het lokale team verantwoordelijk is voor de uitvoering van het plan.

Ook bevat het plan afspraken over wat er gebeurt als de uitvoering ervan stagneert of als op een andere manier onveiligheid voor het kind ontstaat.

2.21

Het veiligheidsplan kan bijvoorbeeld de vorm van een raamwerk als dat van Signs of Safety hebben. Het gebruik hiervan sluit aan bij de huidige en groeiende praktijk van diverse ketenpartners. Zie voor het raamwerk van Signs of Safety bijlage 5.

¹ Bij (vermoeden van) fysieke kindermishandeling is het uitgangspunt om een (forensisch) arts te betrekken.

Verzoek tot raadsonderzoek door derden (crisismelding) of beschermingsonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming zelf (ambtshalve)

2.22

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat de Raad voor de Kinderbescherming onderzoeken die gestart zijn naar aanleiding van een crisismelding of omdat de Raad voor de Kinderbescherming al op een andere manier bij het gezin betrokken is, via het AMHK agendeert voor bespreking in het casusoverleg bescherming.

De Raad voor de Kinderbescherming stuurt deze melding in beginsel via CORV.

Het betrokken lokale team is verantwoordelijk voor de continuïteit van de hulp, ook tijdens het raadsonderzoek, volgens het voor de casus opgestelde veiligheidsplan.

2.23

De Raad voor de Kinderbescherming is 24 uur per dag, 7 dagen in de week beschikbaar voor de lokale teams, het AMHK en de gecertificeerde instellingen voor overleg in crisissituaties, zowel voor (telefonisch) overleg als voor concrete stappen om in te grijpen bij een acute crisis.

2.24

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat uit de feiten en omstandigheden van het verzoek tot raadsonderzoek in een crisis concreet moet blijken (1) waaruit de (vermoedelijk) acute en ernstig bedreigende situatie voor het kind bestaat,

(2) dat in deze situatie onmiddellijk hulp moet worden geboden en

(3) dat ouders deze hulp in het vrijwillig kader niet accepteren.

Indien mogelijk geeft de verzoeker daarnaast ook aan welke factoren deze bedreiging veroorzaken en in stand houden, welke factoren deze bedreiging verminderen en welke hulp noodzakelijk is.

2.25

Wanneer het verzoek tot raadsonderzoek in een crisistaak niet door het lokale team, het AMHK of een gecertificeerde instelling wordt ingediend, informeert de Raad voor de Kinderbescherming het betrokken lokale team hierover.

2b. Samenwerking tijdens het raadsonderzoek bescherming

Borging van de veiligheid van kinderen

2.26

Het betrokken lokale team is verantwoordelijk voor de continuïteit van de hulp, ook tijdens het raadsonderzoek, volgens het voor de casus opgestelde veiligheidsplan. Die hulp is in de eerste plaats gericht op het waarborgen van de veiligheid van de kinderen in het gezin.

2.27

Indien ouders niet bereid zijn mee te werken aan het plan dat de veiligheid van het kind tijdens het raadsonderzoek moet bevorderen/optimaliseren, informeert het lokale team en/of de verzoeker de Raad voor de Kinderbescherming hierover. Vervolgens overweegt de Raad voor de Kinderbescherming een voorlopige kindbeschermingsmaatregel te vragen.

2.28

In het belang van de betrokken kinderen duren raadsonderzoeken in principe zo kort mogelijk. De duur van het raadsonderzoek wordt ook bepaald door de tijd die nodig is om op een zorgvuldige manier te kunnen beoordelen of ingrijpen in het ouderlijk gezag noodzakelijk is. Daar hoort onder andere bij dat ouders de gelegenheid krijgen om op het concept raadsrapport te reageren.²

²Op dit moment geldt voor een raadsonderzoek bescherming een landelijke norm voor de doorlooptijd van acht weken (van verzoek tot onderzoek tot het nemen van een besluit over het indienen van een verzoek tot het

2.29

De Raad voor de Kinderbescherming houdt de verzoeker en de ouders gedurende het raadsonderzoek op de hoogte van de vorderingen en de stand van zaken in het raadsonderzoek.

2.30

Als één van de betrokken partijen (de verzoeker, de Raad voor de Kinderbescherming of een cliënt) signaleert dat er een onveilige situatie voor het kind ontstaat, volgt acuut overleg.

2.31

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat situaties waarin de Raad voor de Kinderbescherming bij de uitoefening van zijn taken een zorgelijke situatie van een minderjarige aantreft terwijl er (nog) geen redenen zijn om een beschermingsonderzoek te starten, gemeld worden bij en overgedragen worden aan het betrokken lokale team.

Gesloten jeugdzorg tijdens raadsonderzoek

2.32

Als tijdens het raadsonderzoek blijkt dat gesloten jeugdhulp aangewezen is, dan overlegt de Raad voor de Kinderbescherming hierover met de verzoeker.

Bij een verzoek tot machtiging gesloten jeugdhulp aan de rechter moeten twee documenten worden overgelegd: een verklaring van de verzoeker dat gesloten jeugdhulp noodzakelijk is en een instemming van een gekwalificeerde gedragswetenschapper bij deze verklaring. Uitgangspunt is dat zowel de vereiste verklaring dat gesloten jeugdhulp noodzakelijk is als de instemming van een gekwalificeerde gedragswetenschapper afgegeven worden door één en dezelfde instantie. Wanneer de verzoeker geen gekwalificeerde gedragswetenschapper in dienst heeft (bijv. een lokaal team), dan zorgt deze er niettemin voor dat een gekwalificeerde gedragswetenschapper, bijv. uit een expertpool, ten behoeve van de instemming wordt betrokken.

Als het lokale team niet de verzoeker is, dan wordt het lokale team door de verzoeker alsnog betrokken.

Als de Raad voor de Kinderbescherming over de meest actuele informatie beschikt en als de verzoeker ofwel het lokale team nog helemaal geen bemoeienis met het gezin heeft gehad³, dan levert de Raad voor de Kinderbescherming de verklaring van de noodzaak tot gesloten jeugdhulp en de instemming van een gekwalificeerde gedragswetenschapper.

Als de Raad voor de Kinderbescherming gesloten jeugdhulp noodzakelijk vindt, maar de verzoeker ofwel het lokale team vindt dat niet, dan levert de Raad zelf de verklaring van de noodzaak en de instemming van de gekwalificeerde gedragswetenschapper.

2.33

In het geval ouders hun toestemming voor gesloten jeugdzorg in vrijwillig kader intrekken, en indien het lokale team, het AMHK of de gecertificeerde instelling voor zover betrokken, het in het belang van de jongere noodzakelijk vindt dat de gesloten plaatsing voortduurt, dient het lokale team, het AMHK of de gecertificeerde instelling, uiterlijk 1 dag na intrekking van de toestemming, bij de Raad voor de Kinderbescherming een verzoek tot raadsonderzoek in. Dit geldt ook als er al een raadsonderzoek loopt.

Een plaatsing gesloten jeugdzorg kan ten hoogste 14 kalenderdagen vanaf de intrekking van de toestemming zonder kinderbeschermingsmaatregel doorlopen. De verzoeker geeft aan de Raad aan wanneer de termijn van 14 kalenderdagen ingaat en afloopt. De Raad

---

opleggen van een kinderbeschermingsmaatregel bij de rechter), inclusief de wettelijke termijnen (bijvoorbeeld voor het recht op inzage en reactie door de betrokken ouders). De Raad wordt geacht deze norm in ten minste 80% van de zaken te halen.

³ Bijvoorbeeld doordat het raadsonderzoek is gestart op basis van een crisismelding door derden of op basis van een melding door de raad zelf.

voor de Kinderbescherming start een dergelijk onderzoek direct en rondt dit onderzoek zodanig snel af dat, indien noodzakelijk, de rechter tijdig kan beslissen.

2c. De afronding van het raadsonderzoek

Als de raad een maatregel vraagt

2.34

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat het veiligheidsplan van kracht blijft, in ieder geval totdat de rechter een uitspraak heeft gedaan op het verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming en de jeugdhulp in gedwongen kader daadwerkelijk van start is gegaan. Het veiligheidsplan loopt ook door indien de rechter de maatregel niet uitspreekt, om de continuïteit van de hulp te waarborgen. De Raad voor de Kinderbescherming licht de verzoeker in over de uitspraak van de rechter.

Als de raad geen maatregel vraagt

2.35

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat in gevallen waarin de Raad voor de Kinderbescherming afziet van het vragen van een maatregel en voortzetting van hulp in het vrijwillig kader gewenst is, deze cases met instemming van cliënten en lokale team worden overgedragen aan het betrokken lokale team.

Het rapport van de Raad voor de Kinderbescherming wordt mee overgedragen. Het rapport bevat alle informatie die relevant is voor voortzetting van de hulpverlening. De raad vermeldt in het rapport in ieder geval de hulpvraag, de zorgpunten en de sterke punten en de beoogde begeleidingsvorm. Verder zorgt de raad ervoor dat in het rapport duidelijk wordt gemotiveerd waarom cliënten nu wel hulp op vrijwillige basis accepteren en/of waarom die hulp nu wel toereikend wordt geacht om de vastgestelde bedreiging van de jeugdige af te wenden.

Als tijdens het vervolg blijkt dat de hulp stagneert of niet het beoogde resultaat oplevert, doet de verzoeker (opnieuw) een verzoek aan de raad om een onderzoek in te stellen. In dat geval bevat het verzoek in ieder geval een beschrijving van de laatste ontwikkelingen in het hulpverleningstraject en de redenen waarom dat traject stagneert of niet het beoogde resultaat oplevert. Dit verzoek tot raadsonderzoek wordt opnieuw besproken in het casusoverleg bescherming.

2.36

Indien, na een verzoek tot onderzoek door een lokaal team, de Raad voor de Kinderbescherming na onderzoek niet overgaat tot indiening van een rekest tot ondertoezichtstelling en geen hulp met instemming in vrijwillig kader aan het lokale team werd overgedragen als bedoeld in artikel 2.35, deelt hij dit schriftelijk mee aan deze verzoeker, met meezending van het rapport van de Raad voor de Kinderbescherming. Desgewenst zal de Raad voor de Kinderbescherming de uitkomst van zijn onderzoek aan deze verzoeker toelichten.

Het verzoekende lokale team kan de casus ter beoordeling voorleggen aan de burgemeester.

De burgemeester kan, binnen tien kalenderdagen na ontvangst van de mededeling van de Raad voor de Kinderbescherming door het lokale team, de Raad voor de Kinderbescherming verzoeken het oordeel van de kinderrechter te vragen of het noodzakelijk is de minderjarige onder toezicht te stellen.

De Raad voor de Kinderbescherming vraagt het oordeel van de kinderrechter binnen de wettelijke twee weken na dagtekening van het verzoek van de burgemeester.

3. Jeugdreclassering en jeugdstrafrecht

Benaderen informanten in het strafonderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming

3.1

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat de Raad voor de Kinderbescherming in elk strafonderzoek in ieder geval de betrokken school benadert als informant.

Dit is conform het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen (LIJ), dat als keteninstrument door politie, Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen en justitiële jeugdinrichtingen gebruikt wordt, onder meer voor het in kaart brengen van het recidiverisico en voor de toeleiding naar erkende effectieve gedragsinterventies.

3.2

De Raad voor de Kinderbescherming overweegt intern in elk strafonderzoek of naast de school andere informanten in of buiten het gemeentelijk domein benaderd dienen te worden.

Inzet jeugdreclassering in opdracht van de raad

3.3

De Raad voor de Kinderbescherming informeert het betrokken lokale team over de inzet van jeugdreclassering in opdracht van de Raad.

Nazorg na detentie

3.4

De Raad voor de Kinderbescherming meldt de uitstroom van jongeren uit een justitiële jeugdinrichting aan het betrokken lokale team en draagt zorg voor een overdracht van de regie naar het lokale team.

Tijdens detentie van een jongere in een justitiële jeugdinrichting wordt onder voorzitterschap van de Raad voor de Kinderbescherming het landelijk voorgeschreven Trajectberaad gehouden. Deelnemers aan het Trajectberaad zijn de medewerker adviesteam van de Raad voor de Kinderbescherming, de betrokken gecertificeerde instelling voor jeugdreclassering, de betrokken justitiële jeugdinrichting en het betrokken lokale team. Dit is het lokale team waar de jongere vandaan komt, totdat bekend is waar de jongere naar toe gaat. Wanneer dit een andere gemeente is, wordt het lokale team aldaar betrokken en vindt er een overdracht plaats.

Het Trajectberaad wordt tenminste binnen 3 weken na instroom in detentie gehouden, en bij langere detentie 3 maanden voor de verwachte uitstroom. Afhankelijk van de situatie kunnen tussen deze nog een of twee Trajectberaden gehouden worden.

Doel van het Trajectberaad:

- inhoudelijke afstemming over de te volgen koers: aan welke doelen moet bij de betrokken jeugdige gewerkt worden;
- het beantwoorden van de vraag welke partij verantwoordelijk wordt gehouden voor de aanpak van welke problemen, waaronder het aanbod en de diensten die de gemeente kan leveren in het nazorgtraject;
- maken van (procedurele) afspraken over de totstandkoming van het trajectplan, bestaande uit het perspectiefplan van de JJI en het plan voor nazorg.

Ouders en jongere zijn op de hoogte van het Trajectberaad en zo mogelijk zijn zij aanwezig.

Uitvoering werkstraffen

3.5

De Raad voor de Kinderbescherming overlegt met de gemeenten over de mogelijkheden voor het uitvoeren van werkstraffen in de gemeenten.

Schoolverzuim

3.6

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming nemen als uitgangspunt dat de inzet van het strafrechtelijk kader bij schoolverzuim een ultieme stap is, alleen aan de orde als hulp in een vrijwillig kader niet toereikend is.

De medewerker adviesteam van de Raad voor de Kinderbescherming is daarom beschikbaar voor overleg met de leerplichtambtenaar om gezamenlijk te bekijken welk traject in het belang is van de jeugdige en om te voorkomen dat er een proces-verbaal wordt opgemaakt voor jeugdigen die niet in het straftraject thuishoren.

De leerplichtambtenaar kan op eigen initiatief consultatief een zaak bespreken met de medewerker adviesteam nog voordat een proces-verbaal is opgemaakt. De leerplichtambtenaar kan de casus ook agenderen voor het Casusoverleg Schoolverzuim.

3.7

In Groningen en Drenthe wordt het Casusoverleg Schoolverzuim in het respectievelijke Veiligheidshuis gehouden. Het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, de (betrokken) gecertificeerde instelling voor jeugdreclassering en de betrokken leerplichtambtenaar zijn de deelnemers.

Ook in dit stadium kan in het geval dat een straftraject niet wenselijk lijkt de casus consultatief besproken en eventueel aangehouden worden. Het OM hoeft deze zaak dan niet aan te nemen en de zaak kan eventueel geagendeerd worden op een volgend Casusoverleg Schoolverzuim om te kunnen volgen of het wenselijke traject op gang gekomen is.

3.8

De Raad voor de Kinderbescherming neemt de zaak mee voor het doen van onderzoek als de leerplichtambtenaar besluit een proces-verbaal wegens aanhoudend schoolverzuim tegen de jongere op te maken én het OM (na overleg in het Casusoverleg Schoolverzuim) besluit om te vervolgen. Het resultaat van het onderzoek is een strafadvies aan het Openbaar Ministerie en eventueel de Kantonrechter en, indien nodig, een rekest aan de kinderrechter voor een kinderschermingsmaatregel.

BIJLAGEN

- 1. Landelijk kader afspraken Raad voor de Kinderbescherming en Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming**
- 2. Landelijk kader afspraken Raad voor de Kinderbescherming en Gecertificeerde Instellingen voor jeugdreclassering**
- 3. Format Model verzoek tot raadsonderzoek**
- 4. Factsheet woonplaatsbeginsel Jeugdwet**
- 5. Raamwerk Signs of Safety**

Landelijk kader voor afspraken tussen de raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming

De kinderbeschermingswetgeving (zowel de huidige als de herziene, waarvan de invoering is voorzien per 1 januari 2015) stelt eisen aan de samenwerking tussen de raad voor de kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming. Daarnaast kan de gemeente nadere voorwaarden stellen over de samenwerking met de raad, bij het contracteren van gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming.

De afspraken die in dit Landelijk kader zijn opgenomen, zijn tot stand gekomen in overleg tussen de raad voor de kinderbescherming, Jeugdzorg Nederland, NIDOS.

De gemeente ziet er op toe dat de raad en de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming afspraken maken over hun samenwerking.⁴

1. Niet-verlenging van een ondertoezichtstelling, niet-verlenging van een uithuisplaatsing of tussentijdse beëindiging van een uithuisplaatsing

Waar gaat het om?

Een kinderbeschermingsmaatregel (ondertoezichtstelling, uithuisplaatsing) eindigt van rechtswege op de einddatum die de rechter in zijn uitspraak heeft aangegeven. De gecertificeerde instelling die de maatregel uitvoert, kan ervoor kiezen om bij de rechter om een verlenging te vragen. In dat geval heeft de raad voor de kinderbescherming geen rol.

De gecertificeerde instelling kan er ook voor kiezen om de maatregel te beëindigen. Dat kan op de datum waarop de maatregel van rechtswege afloopt, maar ook al eerder, als blijkt dat de hulp goed verloopt en de maatregel niet langer nodig is. In beide gevallen toetst de raad voor de kinderbescherming dit voornemen van de gecertificeerde instelling.

De raad voor de kinderbescherming toetst ook het voornemen van de gecertificeerde instelling om een uithuisplaatsing te beëindigen en het kind weer terug naar huis te laten gaan, ook als de ondertoezichtstelling daarbij in stand blijft.

De raad maakt over de samenwerking bij de uitvoering van deze toetsende taak afspraken met de gecertificeerde instellingen. De gemeente ziet erop toe dat de gecertificeerde instellingen zich aan hun wettelijke verplichtingen houden en de afspraken nakomen.

Relevante wetsartikelen

Niet-verlenging van de ondertoezichtstelling

Burgerlijk Wetboek art 265 j, lid 1: Indien de [gecertificeerde instelling] oordeelt dat niet-verlenging van de ondertoezichtstelling, bedoeld in artikel 260, tweede lid, of niet-verlenging van de machtiging tot uithuisplaatsing, bedoeld in artikel 265c, tweede lid, aangewezen is, doet zij hiervan tijdig doch uiterlijk twee maanden voor het verstrijken van de duur van de ondertoezichtstelling of machtiging tot uithuisplaatsing en onder overlegging van een verslag van het verloop van de ondertoezichtstelling of de uithuisplaatsing mededeling aan de raad voor de kinderbescherming.

Tussentijdse beëindiging van een uithuisplaatsing

Burgerlijk Wetboek art 265 j, lid 2: De [gecertificeerde instelling] kan een uithuisplaatsing gedurende de termijn waarvoor zij is toegestaan beëindigen. De [gecertificeerde instelling] doet van het voornemen daartoe tijdig doch uiterlijk een maand voor het voorgenomen tijdstip van beëindiging en onder overlegging van een verslag van het verloop van de uithuisplaatsing, mededeling aan de raad voor de kinderbescherming.

Jeugdwet

art. 6.1.12, lid 6: Het college doet aan de raad voor de kinderbescherming mededeling van het vervallen van de machtiging op grond van het vierde lid, alsmede van het besluit geen nieuwe

---

⁴ Dit is afhankelijk van het normenkader voor de certificering: de gemeente en de raad hoeven geen afspraken te maken die al in dat normenkader vastliggen.

machtiging aan te vragen na afloop van de geldigheidsduur van een machtiging. De jeugdhulpaanbieder doet aan de raad voor de kindbescherming mededeling van een besluit tot schorsing en intrekking als bedoeld in het vijfde lid.

**Wettelijke vereisten aan de gecertificeerde instellingen bij toetsing door de raad
Burgerlijk Wetboek art 265k:**

1. Verzoeken op grond van deze afdeling worden schriftelijk gedaan. Voor zover zij aan de kinderrechter zijn gericht, kunnen zij worden ingediend zonder advocaat.
2. De [gecertificeerde instelling] die een verzoek indient of ter terechtzitting wordt opgeroepen, zendt bij het verzoekschrift of onverwijld na de oproep, het plan, bedoeld in [de Jeugdwet], en een verslag van het verloop van de ondertoezichtstelling aan de kinderrechter.
3. Het plan en het verslag, bedoeld in het tweede lid, worden eveneens gezonden aan de raad voor de kindbescherming.
4. De verzoeken die de [gecertificeerde instelling] ter uitvoering van haar taak tot de rechter richt, kunnen worden ingediend zonder advocaat en worden kosteloos behandeld; de grossen, afschriften en uittreksels, die zij tot dat doel aanvraagt, worden haar door de griffiers vrij van alle kosten uitgereikt.

Wat afspreken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming

1. Conform de wettelijke bepalingen verzoekt de gecertificeerde instelling de raad een toets uit te voeren op de beslissing tot niet verlenging ondertoezichtstelling, niet verlenging uithuisplaatsing en/of tussentijdse beëindiging uithuisplaatsing.
De raad toetst of er naar zijn oordeel inderdaad geen gronden meer bestaan voor (verlenging van) de ondertoezichtstelling en/of machtiging uithuisplaatsing. De veiligheid en het ontwikkelperspectief van het kind staan hierbij centraal.
2. De raad informeert de ouders, minderjarigen en belanghebbenden al tijdens het raadsonderzoek over de toetsende taak van de raad.
3. Bij een voornemen tot niet-verlenging van de ondertoezichtstelling stelt de gecertificeerde instelling de raad uiterlijk 10 weken tevoren op de hoogte.
4. Bij een voornemen tot beëindiging van de uithuisplaatsing stelt de gecertificeerde instelling de raad direct na het nemen van de kernbeslissing tot terugplaatsing. Als het gaat om een beslissing om geen verlenging van de machtiging uithuisplaatsing te vragen, meldt de gecertificeerde instelling dit bij voorkeur 10 weken voor het verstrijken van de machtiging uithuisplaatsing.
5. De gecertificeerde instelling wacht met het feitelijk terugplaatsen van het kind tot de raad schriftelijk heeft laten weten akkoord te gaan met niet verlenging of – als de raad een onderzoek instelt en een verzoek indient bij de rechter om de maatregel te verlengen – tot de kinderrechter een uitspraak heeft gedaan.
6. De raad bericht uiterlijk een week na ontvangst van de mededeling, schriftelijk aan de gecertificeerde instelling of er al dan niet een onderzoek wordt ingesteld.
7. Als er een onderzoek wordt ingesteld, wordt dit in beginsel binnen drie weken afgerond.
8. Indien de plaatsing feitelijk eindigt zonder voorafgaand besluit ('crisisituaties') stelt de gecertificeerde instelling de raad hiervan zo snel mogelijk in kennis, uiterlijk binnen twee weken na de beëindiging van de plaatsing.
9. Hangende de toetsing door de raad, draagt de gecertificeerde instelling zorg voor de verlenging van de ondertoezichtstelling en/of machtiging uithuisplaatsing.
10. De gecertificeerde instelling stuurt de raad documenten waaruit duidelijk wordt hoe de veiligheidstoets heeft plaatsgevonden, welke afwegingen en beoordelingen zijn gemaakt ten aanzien van de gekozen oplossingen voor de eerder geconstateerde onveiligheid.

In ieder geval ontvangt de raad de ingevulde Deltaveiligheidslijst of een ander ingevuld risicotaxatieformulier. Daarnaast stuurt de gecertificeerde instelling bij een voorgenomen thuisplaatsing het laatste plan van aanpak naar de raad en bij een beëindiging van de ondertoezichtstelling de evaluatie van de rapportage (afsluitrapportage). Indien aanwezig stuurt de gecertificeerde instelling overige nuttige informatie betreffende het verloop van de hulp mee zoals het indicatiebesluit, rapportage van de jeugdhulpaanbieder, (recent) diagnostisch materiaal.

11. Is de melding compleet, dan bericht de raad aan de gecertificeerde instelling binnen een week of de raad akkoord gaat met het voorgenomen besluit.

12. Als de raad van mening is dat de aangeleverde informatie onvoldoende is, dan verzoekt de raad zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen een week de gecertificeerde instelling de aanvullende informatie aan te leveren. De gecertificeerde instelling reageert binnen een week door de alsnog compleet te maken. Als de gevraagde informatie achterwege blijft, start de raad zelf een onderzoek, uiterlijk binnen tien dagen na binnenkomst van de melding.

13. De raad voor de kindbescherming doet de toetsing in beginsel op de stukken af, tenzij de informatie aanwijzingen bevat dat er nog steeds gronden voor de ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing zijn.

14. De raad verricht de toetsing aan de hand van een beoordelingsformulier. Hiermee wordt nagegaan of de benodigde stukken door de gecertificeerde instelling toegestuurd zijn en of deze voldoende inhoudelijke informatie bevat. De raad toetst alle mededelingen van de gecertificeerde instelling, ook de mededelingen die te laat zijn.

In de toetsing bij de beëindiging van de ondertoezichtstelling wordt de afweging gemaakt of de gronden niet langer aanwezig zijn, de doelen zijn behaald de veiligheid van het kind gewaarborgd is en of in de noodzakelijke hulpverlening wordt voorzien.

In de toetsing of terugplaatsing wordt getoetst of de veiligheid van het kind in brede zin gewaarborgd is en of de nog in te zetten hulpverlening naar verwachting deze veiligheid zal bevorderen en waarborgen.

15. De raad treedt in overleg met gecertificeerde instelling als de raad op basis van de beschikbare informatie van mening is dat er een verzoek aan de rechter tot verlenging van de ondertoezichtstelling en/of verzoek aan de rechter (tot verlenging van de duur van de) machtiging uithuisplaatsing moet worden overwogen. Wanneer het overleg niet tot overeenstemming leidt, stelt de raad een onderzoek in en legt de zaak, indien nodig, aan de kinderrechter voor.

16. De raad legt de weging vast in de beoordelingsformulieren en stuurt een kopie aan de gecertificeerde instelling. De raad geeft in de brief aan de gecertificeerde instelling gemotiveerd aan hoe de raad tot zijn instemming is gekomen of waarom tot een onderzoek werd besloten.

2. Verzoek om een gezagsbeëindigende maatregel vanuit een lopende ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing

Waar gaat het om?

Een ondertoezichtstelling kan niet verlengd worden wanneer de ouder niet in staat is om binnen een voor persoon en de ontwikkeling van de minderjarige verantwoorde termijn, de verzorging en opvoeding zelf ter hand te nemen. Dit speelt alleen wanneer er sprake is van een uithuisplaatsing.

De gecertificeerde instelling kan tijdens een ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing aan de raad voor de kindbescherming vragen om een onderzoek naar een gezagsbeëindigende maatregel in te stellen.

De raad maakt over de samenwerking bij het verzoek tot raadsonderzoek afspraken met de gecertificeerde instellingen. De gemeente ziet erop toe dat de gecertificeerde instellingen zich aan hun wettelijke verplichtingen houden en de afspraken nakomen.

Relevante wetsartikelen

Burgerlijk wetboek

Art 266, lid 1 en 2:

1. De rechtbank kan het gezag van een ouder beëindigen indien:
  - a. een minderjarige zodanig opgroeit dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd, en de ouder niet de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding, bedoeld in artikel 247, tweede lid, in staat is te dragen binnen een voor de persoon en de ontwikkeling van de minderjarige aanvaardbaar te achten termijn, of
  - b. de ouder het gezag misbruikt.
2. Het gezag van de ouder kan ook worden beëindigd indien het gezag is geschorst, mits aan het eerste lid is voldaan.

Art 267, lid 1:

Beëindiging van het gezag kan worden uitgesproken op verzoek van de raad voor de kinderscherming of het openbaar ministerie. Tevens is degene die niet de ouder is en de minderjarige gedurende ten minste een jaar als behorende tot zijn gezin verzorgt en opvoedt bevoegd tot het doen van het verzoek indien de raad voor de kinderscherming niet tot een verzoek overgaat.

Wat afspreken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming

17. De raad voor de kinderscherming maakt met de gecertificeerde instellingen afspraken over de onderbouwing van dit verzoek en over de afhandeling ervan door de raad.

De gecertificeerde instellingen hebben de wettelijke plicht om het verzoek te onderbouwen. Doen zij dat niet, dan zal de raad of de rechter hen hier op aanspreken.

3. Het advies van de raad voor de kinderscherming bij een ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing die 2 jaar heeft geduurd

Waar gaat het om?

Bij de invoering van de herziene kinderschermingswetgeving (voorzien per 1 januari 2015), krijgt de raad voor de kinderscherming als taak om een advies uit te brengen als de gecertificeerde instelling bij de rechter een verlenging van de ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing vraagt en de uithuisplaatsing twee jaar of langer heeft geduurd (art 265j BW). De vraag die de raad in het advies beantwoordt, is (conform de MvT, pg 33 en verder) of de ondertoezichtstelling niet onnodig wordt verlengd.

In veel gevallen ligt dat namelijk niet voor de hand: na twee jaar uithuisplaatsing is het meestal in het belang van kinderen om permanent in het pleeggezin te blijven en daar ook duidelijkheid over te krijgen. Beëindiging van het gezag is dan meer in het belang van de betrokken kinderen. De raad kan daarnaast ook van oordeel zijn dat het kind naar de eigen ouders kan terugkeren, omdat de situatie bij hen sterk ten goede is veranderd en zij de noodzakelijke hulp aanvaarden.

De raad maakt over de samenwerking bij de uitvoering van deze toetsende taak afspraken met de gecertificeerde instellingen. De gemeente ziet erop toe dat de gecertificeerde instellingen zich aan hun wettelijke verplichtingen houden en de afspraken nakomen.

Relevante wetsartikelen

Burgerlijk Wetboek (per 1 januari 2015)

Art 265 j, lid 3: Indien een ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing twee jaar of langer heeft geduurd, gaat het verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing van de [gecertificeerde instelling] vergezeld van een advies van de raad voor de kinderscherming met betrekking tot de verlenging van die ondertoezichtstelling. De [gecertificeerde instelling] doet van het voornemen tot een voornoemd verzoek tijdig doch uiterlijk twee maanden voor het verstrijken van de ondertoezichtstelling mededeling aan de raad voor de kinderscherming.

Wat afspreken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming

18. Bij een voornemen tot een verlenging van een ondertoezichtstelling met een machtiging uithuisplaatsing die twee jaar duurt, stuurt de gecertificeerde instelling 10 weken voor het verstrijken van de machtiging uithuisplaatsing alle relevante documenten naar de raad voor de kinderscherming: de evaluatie van het plan van aanpak, het nieuwe indicatiebesluit, het verzoekschrift en het plan van aanpak voor de komende periode.

In deze documenten staat de afweging waarom deze verlenging de meest geëigende maatregel is en de andere maatregelen niet.

19. Op grond van deze documenten brengt de raad voor de kinderscherming advies uit aan de kinderrechter.

20. Is de informatie van de gecertificeerde instelling niet compleet en kan de raad voor de kinderscherming daardoor niet adviseren, dan vraagt de raad aan de gecertificeerde instelling om aanvullende informatie. Als die informatie er binnen een week niet is, volgt overleg tussen de raad en de gecertificeerde instelling.

21. De raad rondt het advies binnen een week af.

22. Adviseert de raad voor de kinderscherming om in te stemmen met het verlengingsverzoek, dan stuurt de raad de gecertificeerde instelling een aan de kinderrechter gerichte, gemotiveerde adviesbrief.

De gecertificeerde instelling stuurt deze adviesbrief van de raad mee met het verlengingsverzoek. De raad stuurt een kopie van de adviesbrief aan de belanghebbenden. Eventuele reacties van deze belanghebbenden stuurt de raad zo snel mogelijk door aan de gecertificeerde instelling.

23. Adviseert de raad voor de kinderscherming om niet in te stemmen met het verlengingsverzoek, wordt belangrijke informatie gemist of bestaan er aarzelingen, dan volgt overleg tussen de raad en de gecertificeerde instelling.

Als de raad voor de kinderscherming en de gecertificeerde instellingen het in dat overleg eens worden, dan zijn er drie mogelijkheden:

a. De raad adviseert alsnog positief over het verlengingsverzoek.

b. De gecertificeerde instelling en de raad zijn het erover eens dat het kind terug kan naar de eigen ouders. Er zijn dan twee mogelijkheden. Ofwel de gecertificeerde instelling past het verzoekschrift aan. De instelling vraagt in dat geval ofwel alleen een verlenging van de ondertoezichtstelling (met eventueel een verlenging van de uithuisplaatsing voor korte duur, om de terugkeer naar het eigen gezin voor te bereiden). Ofwel de gecertificeerde instelling ziet af van een verzoekschrift. De ondertoezichtstelling verloopt dan om de door de rechter uitgesproken einddatum.

c. De gecertificeerde instelling vraagt de raad om onderzoek naar een gezagsbeëindigende maatregel en de gecertificeerde instelling informeert hierover de ouders. De gecertificeerde instelling vraagt verlenging van de ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing om de raad tijd te geven om een onderzoek te doen.

De raad stuurt de gecertificeerde instelling in alle gevallen een aan de kinderrechter gerichte gemotiveerde adviesbrief met een kopie aan de belanghebbenden. Desgewenst stuurt de gecertificeerde instelling een reactie op het raadsadvies mee naar de kinderrechter, de raad en belanghebbenden.

Als de raad voor de kinderscherming en de gecertificeerde instelling het in dat overleg niet eens worden, dan de raad een onderzoek naar de noodzaak van een kinderschermingsmaatregel die past bij het perspectief van de minderjarige. De raad en de gecertificeerde instelling spreken af wie hierover de ouders informeert. De raad stuurt de gecertificeerde instelling een adviesbrief met daarin de motivatie voor het opstarten van een onderzoek en stuurt daarvan een kopie aan de belanghebbenden. De raad doet onderzoek en stuurt het adviesrapport en eventueel rekest naar kinderrechter, de gecertificeerde instellingen en belanghebbenden, uiterlijk één week voor de zittingsdatum.

24. De gecertificeerde instelling dient het verzoekschrift in, uiterlijk acht weken voor de datum waarop de lopende kinderschermingsmaatregel van rechtswege eindigt.

De gecertificeerde instelling voegt bij het verzoekschrift de adviesbrief van de raad voor de kindbescherming. Leidt het verschil van inzicht tussen de raad en de gecertificeerde instelling tot een raadsonderzoek, dan meldt de gecertificeerde instelling dat het advies van de raad (inclusief onderbouwing in de vorm van een raadsrapport) uiterlijk een week voor de zitting bij de kinderrechter binnen is.

4. De toetsing door de raad voor de kindbescherming bij (tijdelijke) voogdij

De uitvoering van deze bepaling is voorlopig opgeschort. Of dan wel wanneer de bepaling zal worden uitgevoerd wordt door de verantwoordelijke ministers en de Kamer op een later tijdstip besloten, mede afhankelijk van de uitkomsten van nader onderzoek.

Waar gaat het om?

Bij voogdijen staat het behartigen van de belangen het kind buiten de oorspronkelijke opvoedingsituaties centraal. Eén van die belangen is het bereiken van een stabiele alternatieve opvoedingssituatie. Bij voorkeur bij pleegouders die, waar dat verantwoord is, zelf met het gezag over het kind worden bekleed.

Uit onderzoek van de Inspectie Jeugdzorg uit 2003 bleek echter dat het belang van kinderen die onder voogdij staan onvoldoende is gewaarborgd. Het ontbrak aan een transparante en planmatige uitvoering van de voogdij. In een reactie op het inspectieonderzoek stelde de minister van Justitie dat de activiteiten van voogdijinstelling erop gericht moeten zijn om pedagogisch en juridisch gezag met elkaar verbinden bij een natuurlijk persoon en dat gestreefd moet worden naar een pleeggezinplaatsing. Waar plaatsing niet mogelijk is, is het taak om een sociaal netwerk te creëren.

Om die transparantie en planmatige uitvoering beter te kunnen waarborgen, krijgt de raad voor de kindbescherming bij de invoering van de herziene kindbeschermingswetgeving (per 1 januari 2015) een toetsende taak bij (tijdelijke) voogdijen. Die taak is vergelijkbaar met de toetsende taak bij het niet verlengen van de ondertoezichtstelling. Het gaat niet om algemeen kwaliteitstoezicht of toezicht op naleving van de wet; dat doet Inspectie Jeugdzorg. Het gaat om te beoordelen of de belangen van de minderjarigen voldoende behartigd worden. Het gaat zowel om tijdelijke voogdij als om reguliere voogdij waar de gecertificeerde instelling of het NIDOS uitvoerder van is.

De raad maakt over de samenwerking bij de uitvoering van deze taak afspraken met de gecertificeerde instellingen en de gemeente ziet erop toe dat de gecertificeerde instellingen zich aan hun wettelijke verplichtingen houden en de afspraken nakomen.

Relevante wetsartikelen

Burgerlijk Wetboek (per 1 januari 2015)

Art 305, lid 1-2:

1. De [gecertificeerde instelling], zendt jaarlijks aan de raad voor de kindbescherming een afschrift van het plan, bedoeld in [de Jeugdwet], dat tevens de gegevens bevat over het verloop van de voogdij.
2. Geschillen tussen de [gecertificeerde instelling] en de raad voor de kindbescherming die de uitoefening van de voogdij door de [gecertificeerde instelling] betreffen, kunnen op verzoek van een van beide aan de kinderrechter worden voorgelegd. De kinderrechter neemt een zodanige beslissing als hem in het belang van de minderjarige wenselijk voorkomt. Hij beproeft alvorens te beslissen een vergelijk tussen de betrokkenen.

Wat afspreken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming

25. De gecertificeerde instelling of het NIDOS stuurt (conform art 40 Uitvoeringswet op de JZ, per 1 januari 2015: JW) jaarlijks een afschrift van het evaluatieplan aan de raad voor de kindbescherming.

26. De raad voor de kindbescherming doet de toetsing in beginsel af op de schriftelijke stukken die de gecertificeerde instelling of het NIDOS aan de raad toestuurt.

27. De raad voor de kindbescherming toetst het evaluatieplan. De raad dient (conform de herziene kindbeschermingswetgeving, MvT pg 37 en verder) te beoordelen of de belangen van de minderjarigen voldoende worden behartigd, of de minderjarige de nodige zorg ontvangt en of de punten uit wet- en regelgeving worden uitgevoerd.

Het gaat concreet om:

- De mate waarin de gecertificeerde instelling of het NIDOS zich op de hoogte houdt van de ontwikkeling van de minderjarige, de aan hem bestede zorg en zijn vermogen.
- De mate waarin de gecertificeerde instelling of het NIDOS contact tussen de minderjarige en diens oorspronkelijk milieu bevordert.
- De mate waarin de gecertificeerde instelling of het NIDOS bevordert dat de minderjarige persoonlijk contact heeft met een persoon buiten de instelling.
- De mate waarin de gecertificeerde instelling of het NIDOS rekening houdt met overgang van gezag naar de ouders of pleegouders.

28. Als de informatie niet compleet is, vraagt raad voor de kindbescherming aan de gecertificeerde instelling of het NIDOS om zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 2 weken met aanvullende informatie te komen.

29. Als de raad voor de kindbescherming na toetsing van mening is dat de belangen van de minderjarige voldoende gewaarborgd zijn, stuurt de raad binnen twee weken na ontvangst van het evaluatieplan of na completering van de informatie een gemotiveerde brief aan de gecertificeerde instelling of het NIDOS met een afschrift aan de belanghebbenden.

30. Als de raad voor de kindbescherming vragen heeft of twijfelt of de belangen van de minderjarige voldoende gewaarborgd zijn, vraagt de raad de gecertificeerde instelling of het NIDOS om nadere uitleg.

31. Als na uitleg van de gecertificeerde instelling of het NIDOS de raad vindt dat de belangen van de minderjarige voldoende gewaarborgd zijn, dan laat de raad dit schriftelijk aan de instelling weten.

32. Is de raad voor de kindbescherming ook na overleg met de gecertificeerde instelling of het NIDOS van mening dat de belangen minderjarige onvoldoende gewaarborgd zijn, of als daarover nog steeds twijfels bestaan, dan start de raad een raadsonderzoek en benadert hiervoor de belanghebbenden. Het raadsonderzoek wordt indien mogelijk binnen 3 weken maar uiterlijk binnen 2 maanden afgerond.

33. Is de raad voor de kindbescherming na dit raadsonderzoek van mening dat de belangen van de minderjarige voldoende behartigd worden, dan laat de raad dit schriftelijk weten aan de gecertificeerde instelling of het NIDOS. De belanghebbenden ontvangen een kopie van deze brief.

34. Als de raad voor de kindbescherming na dit raadsonderzoek van mening blijft dat de belangen van de minderjarige onvoldoende behartigd worden, dan legt de raad of de gecertificeerde instelling of het NIDOS de zaak gemotiveerd voor aan kinderrechter.

Landelijk kader voor afspraken tussen de raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instellingen voor jeugdreclassering

De wetgeving rond de inzet van jeugdreclassering stelt eisen aan de samenwerking tussen de raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instellingen. Daarnaast kan de gemeente nadere voorwaarden stellen over de samenwerking met de raad, bij het contracteren van gecertificeerde instellingen.

De afspraken die in dit Landelijk kader zijn opgenomen, zijn tot stand gekomen in overleg tussen de raad voor de kindbescherming, Jeugdzorg Nederland, NIDOS.

Waar gaat het om?

De raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instellingen voor jeugdreclassering werken op verschillende momenten nauw samen. Voor een deel komt die samenwerking voort uit wettelijke verplichtingen (vastgelegd in de Jeugdwet en andere wetten).

De raad en de gecertificeerde instellingen maken onder regie van de gemeente afspraken over hun manier van samenwerking.⁵ Die afspraken moeten voldoen aan de wettelijke eisen en de aanvullende eisen van de gemeente. De gemeente ziet er, als opdrachtgever van de gecertificeerde instellingen, op toe dat die instellingen zich aan de afspraken houden.

In uitzonderlijke gevallen kan de raad voor de kindbescherming – na overleg met de gemeente – gebruik maken van zijn aanwijzingsbevoegdheid ten aanzien van de gecertificeerde instelling voor jeugdreclassering.

Relevante wet- en regelgeving

Besluit van 16 december 2004, houdende regels ter uitvoering van de Wet op de jeugdzorg (Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg), paragraaf 7. Het uitvoeren van de jeugdreclassering (art 46-49).

Wat afspreken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instelling voor jeugdreclassering

Wettelijke verplichtingen

1. De gecertificeerde instelling levert op verzoek van de raad informatie aan de raad ter voorbereiding van het afstemmingsoverleg ZSM.
2. De raad en de gecertificeerde instelling hebben soms gelijktijdige bemoeienis met jongeren. De raad informeert de gecertificeerde instelling direct en stemt af wanneer er sprake is van een nieuw Proces Verbaal Minderjarigen (PVM) ten aanzien van een jongere die begeleid wordt door een gecertificeerde instelling (zowel jeugdreclassering als jeugdbescherming).
3. De raad en de gecertificeerde instelling maken afspraken over de wijze waarop en de termijnen waarbinnen uitwisseling van informatie plaatsvindt tijdens het strafonderzoek door de raad en voor de zitting (wijze van preadvisering, uitvoering en rapportage toezicht en begeleiding, uitvoering en rapportage van haalbaarheidsonderzoeken).
4. De raad stuurt afschrift van het strafadvies naar de gecertificeerde instelling, indien deze is betrokken bij de totstandkoming hiervan en/of het strafadvies inhoudt dat zij de uitvoering van de maatregel hulp en steun of de gedragsmaatregel dienen op te pakken.
5. De raad en de gecertificeerde instelling maken samenwerkingsafspraken in het kader van de wettelijke toezichthoudende taak van de raad op de gecertificeerde instelling voor jeugdreclassering. Bijvoorbeeld over de termijnen waarbinnen (en de manier waarop) de plannen van aanpak, de reguliere verantwoordingsrapportages en de wijzigings- en verlengingsverzoeken in het kader van de gedragsmaatregel aan de raad worden toegezonden.

Mogelijke aanvullende eisen aan de gecertificeerde instellingen voor jeugdreclassering⁶

1. De gecertificeerde instelling is, net als de raad, aanwezig bij het overleg over jongeren in het Veiligheidshuis.
2. De gecertificeerde instelling is aanwezig bij het JCO+ als er TUL-zaken⁷ worden besproken over jongeren die zij als cliënt hebben.

---

⁵ Dit is afhankelijk van het normenkader voor de certificering: de gemeenten en de raad hoeven geen afspraken te maken die al in dat normenkader vastliggen.

⁶ De genoemde eisen zijn conform de huidige samenwerkingsafspraken in de jeugdstrafrechtketen.

3. De raad en de gecertificeerde instelling maken afspraken over de wijze waarop zij gebruikmaken van het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen.

4. De raad en de gecertificeerde instelling maken afspraken over de wijze waarop de organisaties ter zitting vertegenwoordigd zijn.

5. De raad en de gecertificeerde instelling maken afspraken over de wijze waarop vanuit de uitvoering van een opgelegde jeugdreclasseringsmaatregel een verzoek tot raadsonderzoek naar de noodzaak van een kindbeschermingsmaatregel aan de raad gericht kan worden, conform de afspraken in beschermingszaken (zie het vorige hoofdstuk van deze handreiking). De raad en de gecertificeerde instelling maken afspraken over de wijze waarop de raad betrokken en geïnformeerd wordt indien een zaak wordt overgedragen aan, of wordt overgenomen van een andere gecertificeerde instelling.

6. De gemeente stelt aan de gecertificeerde instelling als eis, dat bij de uitvoering van de jeugdreclasseringsmaatregel wordt aangesloten bij de jeugdhulp zoals die in het gemeentelijke domein georganiseerd is.

Model Verzoek tot raadsonderzoek

A.U.B. aankruisen:

- Dit betreft een verzoek om advies
- Dit betreft een verzoek tot raadsonderzoek

In het verzoek tot raadsonderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen informatie die nodig is om een raadsonderzoek te kunnen starten ('need-to-know', in het model aangegeven met een *) en informatie die – indien aanwezig - goed is om door te geven ('nice-to-know'). Overigens blokkeert het ontbreken van noodzakelijke informatie het verzoek niet: afhankelijk van de situatie kan de raad ook op basis van summiere informatie een raadsonderzoek starten.

1. Feitelijke gegevens

---

⁷ De afkorting TUL staat voor 'ten uitvoer legging'. Het gaat om het ten uitvoer leggen van een voorwaardelijke straf, omdat de jongere zich niet heeft gehouden aan de voorwaarden.

1.1 Gegevens van de verzoeker*

Datum indiening verzoek tot onderzoek:
Organisatie melder:
Naam verzoeker:
Telefoonnummer:
Relatie melder tot gezin:
Om welke kinderen het gaat:
Email verzoeker:

1.2 Gegevens van het kind

Achternaam:
Voornamen:
Geslacht:
Geboortedatum:
Geboorteplaats:
Burgerservicenummer:
Nationaliteit:
Verblijfsstatus:
Telefoon kind (indien bekend):
E-mail kind (indien bekend):
Leefsituatie:
Verblijfadres kind volgens GBA (straat, postcode, woonplaats):
Feitelijke verblijfplaats van het kind (indien anders dan GBA), adres, postcode, woonplaats:
Telefoon van degene bij wie het kind feitelijk woont:
School of dagbesteding (naam en contactgegevens):

1.3 Gezag over het kind

Gegevens van degene(n) met gezag over het kind

Achternaam:
Voornamen:
Relatie tot het kind:
Woonadres (straat, postcode, woonplaats, land)
Telefoon:
Email (indien bekend)

Achternaam:
Voornamen:
Relatie tot het kind:
Woonadres (straat, postcode, woonplaats, land)
Telefoon:
Email (indien bekend)

Ouders (indien anders)

Vader
Achternaam:
Voornamen:
Woonadres (straat, postcode, woonplaats, land)
Telefoon:
Email (indien bekend)

Moeder
Achternaam:
Voornamen:
Woonadres (straat, postcode, woonplaats, land)
Telefoon:
Email (indien bekend)

2. Redenen voor het verzoek tot raadsonderzoek*

Geef aan wat de reden is voor het verzoek tot raadsonderzoek. Uit het verzoek moet in ieder geval uit feiten en omstandigheden concreet blijken:

- waaruit de vermoedelijke bedreiging van de ontwikkeling van de minderjarige bestaat;
- welke veiligheidsrisico's dit met zich meebrengt;
- welke factoren in en om het gezin deze bedreiging veroorzaken en in stand houden;
- welke factoren in en om het gezin de bedreiging verminderen en/of bijdragen aan een oplossing, en hoe die factoren versterkt kunnen worden.
- welke hulpverlening volgens de verzoeker is aangewezen;
- waarom deze hulpverlening niet op vrijwillige basis mogelijk is of ontoereikend is om deze bedreiging af te wenden.

Bij een verzoek tot raadsonderzoek in **crisisituaties** moet daarnaast in ieder geval uit feiten en omstandigheden blijken:

- waaruit de vermoedelijke acute en ernstige bedreigende situatie van de ontwikkeling voor de minderjarige bestaat waarvoor onmiddellijke hulp of zorg moet worden geboden;
- waarom de bedreiging niet afgewend kan worden middels andere vormen van crisisinterventie.

2.1 Beknopte gezinsbeschrijving

Huidige gezins- en woonsituatie:

Omgangsregeling:

Beknopte beschrijving gezinsgeschiedenis (tijdlijn):

Overige in het gezin wonende kinderen

Andere gezinsleden in het gezin

2.2 Wat is er nu aan de hand?

Huidige situatie:

Actuele zorgpunten (bron):

Actuele sterke punten (bron):

Wat is de grootste zorg over dit kind als er niets verandert?

Uitkomsten risicotaxatie:

Welk instrument is gebruikt voor de risicotaxatie:

Uitkomsten risicotaxatie:

Welk instrument is gebruikt voor de risicotaxatie:

Wat is de grootste zorg over dit kind als er niets verandert?

2.3 Beschikbare informatie

Ontwikkeling kind

Zorgpunten

1. Volgens jeugdige/ouder(s)
2. Volgens bron
3. Volgens melder

Wat gaat er goed

- Volgens jeugdige/ouder(s)
- Volgens bron
- Volgens melder

Opvoedingsomgeving/context

Zorgpunten

- Volgens jeugdige/ouder(s)
- Volgens bron
- Volgens melder

Wat gaat er goed

- Volgens jeugdige/ouder(s)

- Volgens bron
- Volgens melder

Andere informatie over de ontwikkeling van het kind.

Is er andere informatie over de ontwikkeling van het kind, die bij de bovenstaande aandachtspunten niet aan de orde is gekomen?

2.4 Netwerk en hulpaanbod

Netwerk

Is het netwerk van het gezin actief betrokken?

- Zo ja, om wie gaat het en wat is hun inbreng?
- Zo nee, waarom niet?

Hulpaanbod

Is er eerdere hulpverlening door anderen dan de melder aan jeugdige en gezin verleend?

Zo ja, geef chronologisch overzicht en door wie hulp is verleend dan wel onderzoek is gedaan (tijdlijn).

- Naam personen netwerk/ instelling:
- Soort hulp:
- Periode:

Wat was het resultaat van deze hulp of dit onderzoek?

Waarom heeft dit niet het gewenste effect gehad?

Zijn er vanuit deze hulpverlening rapportages beschikbaar?

- Zo ja, graag meesturen.

Inzet van betrokkenen

Ervaren de betrokkenen deze gemelde zorgen zelf als een probleem en wat zien zij als oplossingen?

Waren zij gemotiveerd om hulp te aanvaarden?

Wordt de hulp voortgezet?

- Zo nee, wat is daar de reden van?
- Zo ja, waarom is deze hulp niet (meer) toereikend?

Gegevens uit diagnostisch onderzoek

Zijn er gegevens beschikbaar uit intelligentie-, psychodiagnostisch-, of psychiatrisch onderzoek (niet ouder dan twee jaar)?

- Zo ja, graag meesturen

Andere informatie over hulp

Is er andere informatie over de hulp door professionals of netwerk, die bij de bovenstaande aandachtspunten niet aan de orde is gekomen?

Akkordering informatie

Is de informatie zoals door de informanten gegeven geaccordeerd door degene die de informatie heeft geleverd?

Zo ja, geef per informant de datum en voor welke informatie het akkoord is gegeven.

Zo nee, geef aan waarom niet.

3. Bespreking van het verzoek met betrokkenen

Wie zijn geïnformeerd over het verzoek aan de raad om een onderzoek in te stellen, wanneer is dit gebeurd en op welke manier?

<i>Betrokkene (ouder, jeugdige pleegouder etc.)</i>	<i>Manier waarop (schriftelijk, telefonisch, mondeling, mail)</i>	<i>Datum</i>	<i>Reactie</i>	<i>Indien van toepassing: waarom is deze persoon niet geïnformeerd?</i>
Moeder				
Vader				
Kind				
Kind				
Kind				

Kind				
------	--	--	--	--

Wat was de reactie van de betrokken kinderen en hun ouders?

Vader

Gesproken op (datum)

Zijn reactie:

Moeder

Gesproken op (datum):

Haar reactie:

Kind of jongere

Gesproken op (datum)

Diens reactie:

4. Belangrijke contactpersonen

Zijn er belangrijke contactpersonen?

- Zo ja, om wie gaat het?
- Is deze persoon bekend met het verzoek tot raadsonderzoek?
- Telefoonnummer van contactpersoon
- E-mailadres van contactpersoon

5. Urgentie

Is het verzoek spoedeisend

- Zo ja, waaruit blijkt dat?
- Zo ja, is er per direct hulp nodig? Welke?

6. Tolk en taal

Is een tolk noodzakelijk

- Zo ja, in welke taal?

7. Ondertekening

Naam:

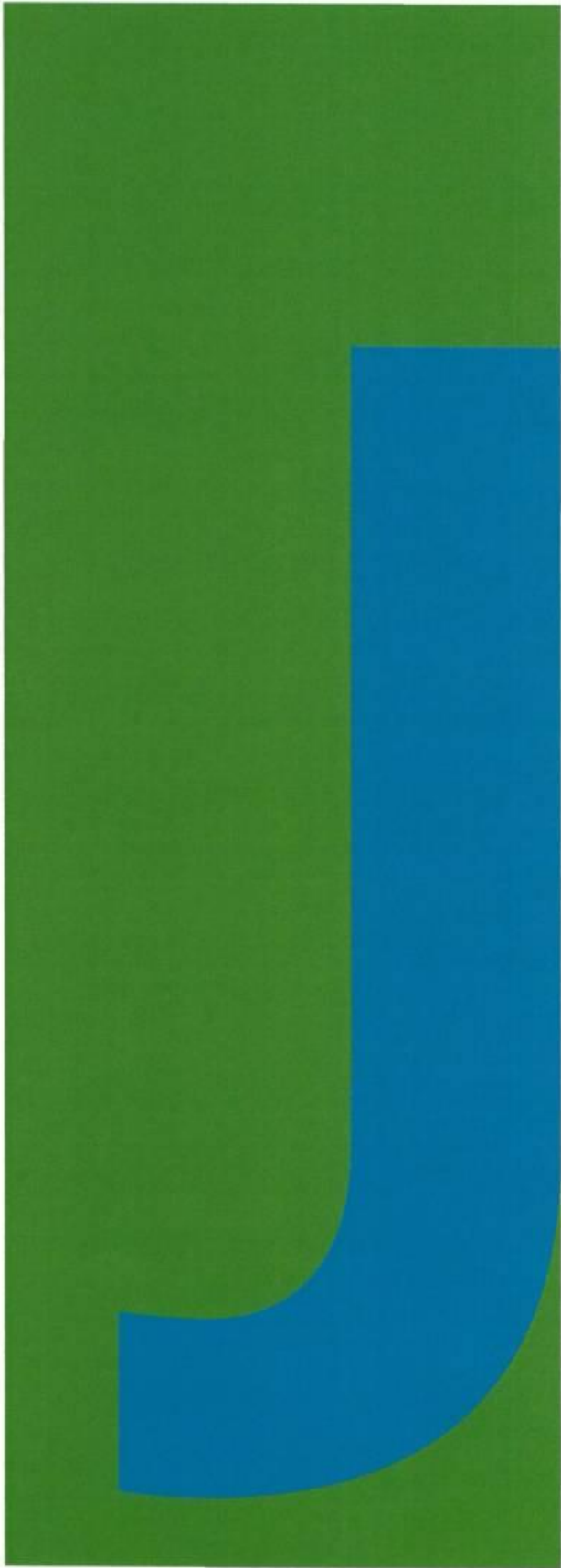
Functie:

Datum:

Bijlagen

Overzicht toegevoegde bijlagen

Stelselwijziging Jeugd

Factsheet

Woonplaats beginsel

Bent u gemeenteambtenaar of werkzaam bij een jeugdhulpaanbieder en betrokken bij het jeugdveld? En wilt u in het kader van de Jeugdwet meer weten over het woonplaatsbeginsel? Dan is deze factsheet voor u.

Op 1 januari 2015 treedt de Jeugdwet in werking en worden de gemeenten verantwoordelijk voor het hele jeugdveld. Daarom is het voor gemeenten onder andere belangrijk om te bepalen of jeugdigen die in hun gemeenten jeugdhulp nodig hebben, daadwerkelijk tot hun verantwoordelijkheid behoren. De ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Veiligheid en Justitie hebben hiervoor samen met de VNG een stappenplan voor gemeenten ontwikkeld. Door de stappen uit dit plan te volgen, wordt voor gemeenten duidelijk welke gemeente verantwoordelijk is voor het bepalen en financieren van de benodigde jeugdhulp of die voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing of voor de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering.

De verantwoordelijke gemeente is in beginsel de gemeente waar de ouder met gezag woont. Als een jeugdige en zijn of haar ouders hulp nodig hebben, wordt eerst bekeken waar het gezag ligt. Daarna wordt vastgesteld wat het adres is. Zo wordt duidelijk welke gemeente verantwoordelijk is voor de desbetreffende jeugdige. Bij een verhuizing, een wijziging in het gezag of als de jeugdige meerderjarig wordt, verandert de situatie. Voor de nieuwe situatie moet opnieuw met behulp van het stappenplan worden bepaald welke gemeente op dat moment de verantwoordelijke gemeente is.

Het vaststellen van de woon- of verblijfplaats

Bij het bepalen van het woonadres wordt aangesloten bij de inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP). Als een jeugdige zelf, of zijn of haar gezagsdrager, niet heeft gezorgd voor de inschrijving in de BRP, moet hij of zij gewezen worden op zijn of haar wettelijke plicht om zich in te schrijven. Als er geen inschrijving in de BRP is, wordt gekeken naar het werkelijke verblijf van de gezagsdrager.

In sommige gevallen is het werkelijke verblijfplaats van de jeugdige bepalend voor de verantwoordelijke gemeente. Soms komt het voor dat het werkelijke verblijf van een jeugdige bij een nevenvestiging van een jeugdhulpaanbieder is. In die gevallen is het adres van de nevenvestiging het adres dat geldt.

Als het moment van de hulpvraag wordt gehanteerd, geldt het eerste contact van de jeugdige bij de toegang.

Verhuizing

Een wijziging van de inschrijving in de BRP betekent de start van overleg tussen gemeente die verantwoordelijk was en de gemeente die verantwoordelijk wordt. Dit overleg is gericht op de feitelijke overdracht.

Hulp bij acute situaties

Bij acute situaties wordt direct jeugdhulp aan de jeugdige geleverd of een kindbeschermingsmaatregel uitgesproken. De gemeente die de acute hulp levert, stelt via het stappenplan vast welke gemeente formeel verantwoordelijk is. De kosten van alle geleverde acute hulp zijn immers voor rekening van die gemeente. Wanneer de Jeugdwet niet van toepassing is, is er geen gemeente direct verantwoordelijk voor de desbetreffende jeugdige. Gemeenten die kosten voor jeugdhulp hebben gemaakt moeten in die uitzonderlijke gevallen de kosten verhalen op de reisverzekering, de desbetreffende buitenlandse verzekeraar of via de gezagsdrager van de jeugdige.

Overgangsrecht in 2015

Met betrekking tot het overgangsrecht geldt de situatie zoals deze op 31 december 2014 bekend is. Waar in het stappenplan het moment van de hulpvraag staat, geldt ten aanzien van het overgangsrecht de situatie op 31 december 2014. Een jeugdige heeft recht op (jeugd)hulp tot het moment waarop een indicatie of verwijzing of strafrechtelijke beslissing eindigt, tot maximaal het einde van 2015. Bij langdurige pleegzorg geldt het overgangsrecht tot het moment dat de jeugdige 18 jaar wordt.

Gescheiden ouders in verschillende gemeenten

Als ouders na een echtscheiding in verschillende gemeenten wonen en de jeugdige bij beide ouders woont, moet er een hoofdverblijf worden aangewezen. De rechter kan bij de scheidingsuitspraak het hoofdverblijf bepalen. Als het hoofdverblijf niet door de rechter is bepaald, geven de ouders aan wat het hoofdverblijf van de jeugdige is. Kunnen of willen de ouders dit niet aangeven dan gaan de twee desbetreffende gemeenten met elkaar in overleg. Daarbij hanteren zij het criterium: de verantwoordelijke gemeente is die gemeente waar de jeugdhulp in het belang van de jeugdige binnen zijn sociale netwerk (school, sport en vriendenkring) georganiseerd kan worden.

Voorlopige voogdij

De kinderrechter kan om verschillende redenen een voorlopige voogdij uitspreken. Het gaat daarbij altijd om acute noodsituaties waarin een snel ingrijpen ter (tijdelijke) bescherming van de minderjarige nodig is. Zo kan het nodig zijn om een medische behandeling voor een kind mogelijk te maken, als toestemming door de ouder(s) wordt geweigerd. Voorlopige voogdij kan ook een tussenmaatregel zijn wanneer deze wordt uitgesproken gedurende het onderzoek naar een beëindiging van het ouderlijk gezag. Dan is het gezag van de ouder(s) geschorst, in afwachting van een definitieve maatregel. Bij de situatie van voorlopige voogdij is voor het bepalen van de woonplaats gekozen voor een praktische oplossing. Uitgangspunt is de situatie die gold voordat sprake was van voorlopige voogdij. De gemeente waar de ouder die het gezag had woont is verantwoordelijk. Als die ouder tijdens de duur van de situatie van voorlopige voogdij verhuist, wordt de gemeente waar deze ouder naar toe gaat verantwoordelijk.

Tijdelijke voogdij

Bij de situatie van tijdelijke voogdij is er tijdelijk in de voogdij voorzien. Deze situatie kan onbeperkt duren, tot het moment waarop ouders terugkeren, bijvoorbeeld na het uitzitten van een gevangenisstraf in het buitenland, of totdat een jeugdige terugkeert naar het land van herkomst (Nidos heeft dan meestal de tijdelijke voogdij) of tot het moment waarop een jeugdige meerderjarig wordt. De verblijfplaats van de jeugdige is in deze situaties bepalend.

Instellingsvoogdij

Als de voogdij door een gecertificeerde instelling wordt uitgeoefend is het werkelijke verblijf van de jeugdige bepalend. Vaak woont deze jeugdige in een pleeggezin of in een residentiële instelling. Als de jeugdige in een residentiële instelling woont, geldt niet het adres van de hoofdvestiging van de jeugdhulp-aanbieder maar het werkelijke verblijf van een jeugdige bij de nevenvestiging.

Meerderjarige jeugdige

Als een jeugdige 18 jaar wordt, is er geen gezagsrelatie meer. Daarom wordt in dat geval uitgegaan van het adres van de jeugdige.

Woonplaats van gezagsdrager(s) onbekend of in het buitenland

Als de woonplaats van de gezagsdrager(s) onbekend is, geldt het werkelijk verblijf van de jeugdige op het moment van de hulpvraag. Als de gezagsdrager(s) in het buitenland wonen en de jeugdige in Nederland verblijft, geldt het werkelijk verblijf van de jeugdige. Er is dus altijd een gemeente verantwoordelijk.

Woonplaats gezagsdrager en jeugdige in buitenland

Als ouders en jeugdige in het buitenland wonen, is er geen recht op jeugdhulp. Gemeenten hoeven dan geen jeugdhulp te leveren.

Woonplaats gezagsdrager in Nederland en jeugdige in buitenland

De gemeente waar de gezagsdrager woont is verantwoordelijk.

Briefadres

Soms wordt iemand op een briefadres en niet op een woonadres ingeschreven in de BRP. Dit kan voorkomen als iemand bijvoorbeeld in een psychiatrische instelling, een Blijf van mijn Lijf-huis of in een gevangenis verblijft. Bij een briefadres geldt het werkelijke verblijf van de jeugdige op het moment van de hulpvraag. Wanneer zowel het briefadres als het woonadres bekend zijn in de BRP, wordt het woonadres gehanteerd.

Meer weten over beleidsinformatie in het nieuwe stelsel?
Ga dan naar www.voordejeugd.nl of www.vng.nl

Voor al uw ondersteuningsvragen, bijvoorbeeld over het woonplaatsbeginsel in het kader van de Jeugdwet, kunt u contact opnemen met de helpdesk van het programma stelselherziening jeugd:

<http://www.voordejeugd.nl/ondersteuning/contact>

Dit is een uitgave van het

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Ministerie van Volksgezondheid,
Wetzijn en Sport

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

www.voordejeugd.nl

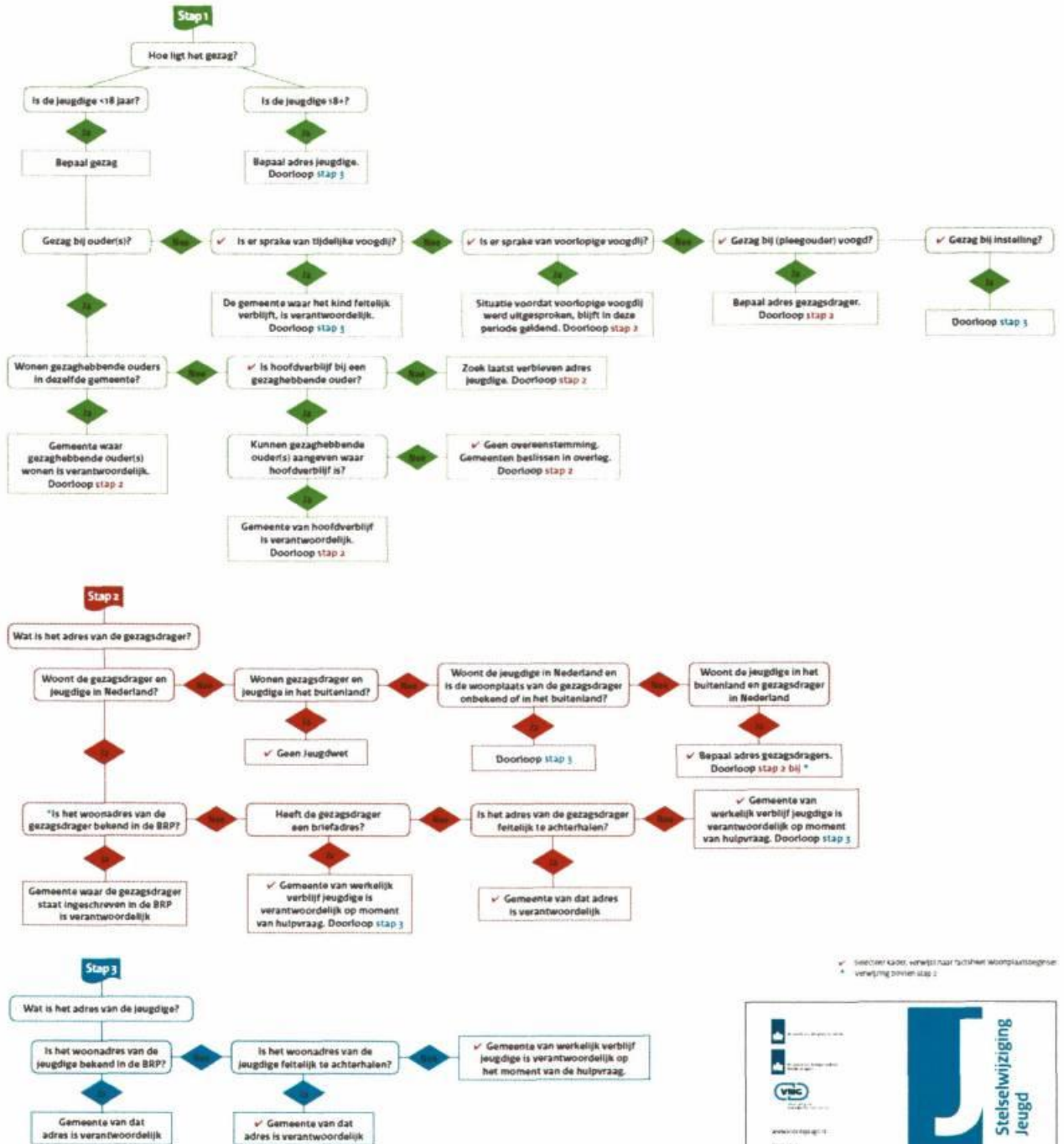
April 2014

Stappenplan bepaling verantwoordelijke gemeente

Stappenplan bij het bepalen van de verantwoordelijke gemeente voor de uitvoering van de Jeugdwet

Met dit stappenplan kunt u vaststellen welke gemeente verantwoordelijk is. Dit ten behoeve van de bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten. De VNG en het Rijk hebben afgesproken om de Jeugdwet toe te passen zoals in dit stappenplan uiteen is gezet. Bij dit schema zijn een factsheet met uitleg over het woonplaatsbeginsel. Deze kunt u downloaden op: www.voordejeugd.nl

Via dit stappenplan wordt uitgezocht welke gemeente verantwoordelijk is. Bij acute situaties wordt al wel direct geleverd. De gemeente die levert, stelt daarna via het stappenplan vast welke gemeente daadwerkelijk verantwoordelijk is. De kosten van alle geleverde acute hulp zijn voor rekening van de gemeente die volgens het woonplaatsbeginsel verantwoordelijk is.

BIJLAGE 5 Raamwerk Signs of Safety

Zorg(en) voor Veiligheid
© Andrew Turnell/ BJZ Drenthe
Ingevuld door:
Datum:

Genogram / sociogram

Wat zijn de zorgen

Wat gaat er goed

Wat moet er gebeuren

Feitelijke schade

Wat zijn de krachten van het gezin

Veiligheidsdoelen

Andere zorgen

Wat is er nu al aan veiligheid

Bodemeisen (indien noodzakelijk)

**Wat is, gezien de zorgen, het dreigend ge-
vaar voor de toekomst**

Doelen van de gezinsleden

Complicerende factoren

Volgende stappen

0

10

Op een schaal van 0 – 10 waar 10 betekent dat iedereen weet dat het kind veilig genoeg is de zaak kan afsluiten en 0 betekent dat het zo slecht is voor het kind dat het niet langer thuis kan wonen, waar schaaft ieder deze situatie?

0

10 →

Op een schaal van 0 – 10 waar 10 betekent alles wat in dit raamwerk staat is geschreven in een taal die familie en netwerk begrijpt en alles is met hen besproken, ook als ze het er niet mee eens zijn en 0 betekent familie en netwerk begrijpen er niets van, waar schaaft ieder deze situatie?

Zorg(en) voor Veiligheid

© Andrew Turnell/ BJZ Drenthe

Ingevuld door:

Datum:

Genogram / sociogram

Wat zijn de zorgen

Feitelijke schade

Schade (letsel, verwonding, verwaarlozing, emotionele verwaarlozing, beschadiging) in de periode tot nu. Wat? Wanneer? Hoe vaak is het gebeurd (frequentie)? Hoe ernstig is de schade? En hoe beïnvloedt de schade dit kind (impact)?

Andere zorgen

Welke andere zorgen zijn er over de veiligheid en/of de ontwikkeling van het kind?

Wat is, gezien de zorgen, het dreigend gevaar voor de toekomst

Beschrijven welke verdere schade (verwonding, achteruitgang, beschadiging) volgens de professionals het kind waarschijnlijk kan oplopen als er niets in de situatie van het kind / gezin verandert. Dit dreigend gevaar vormt de grond waarop BJD wettelijk bij de zaak betrokken is. Wat is het grootste risico wat het kind in de toekomst overkomt?

Wat gaat er goed

Wat zijn de krachten van het gezin

Bestaande factoren die de kans vergroten dat het gevaar kan worden afgewend en de situatie kan worden verbeterd. Denk aan: goede samenwerkingsrelaties tussen gezinsleden en professionals; wat gaat er goed in de ontwikkeling van het kind; positieve aspecten van de opvoeding, de ouder-kind relatie en de zorg door ouders; mensen die de ouders in het verleden hebben geholpen en die een band met het kind hebben.

Wat is er nu al aan veiligheid

Momenten waarop het gevaar aanwezig was en de kinderen schade konden oplopen, maar dit niet gebeurde omdat ouders of anderen de situatie onder controle hadden of het gevaar konden verminderen. Bijv. een moeder met een depressie stond 's ochtends toch op om voor haar kinderen te zorgen. Een vader was in staat om niet te schreeuwen en te slaan toen hij boos

Wat moet er gebeuren

Veiligheidsdoelen

Veiligheidsdoelen moeten precies beschrijven **wat** BJD moet zien om te weten dat het kind veilig is en wij de zaak kunnen afsluiten. De veiligheidsdoelen zijn geen interventies of vormen van hulpverlening omdat dat altijd middelen zijn om tot veiligheid te komen en geen doel op zich. Veiligheidsdoelen zijn de realistische verwachtingen van de professional over wat er moet gebeuren om het gevaar aan te pakken, beschreven in concreet gedrag.

Bodemeisen (indien noodzakelijk)

Wat moet er minimaal gebeuren op dit moment. Wat mag er echt niet gebeuren. Wat moet zeker gewaarborgd zijn. Hier maximaal 4 eisen neerzetten.

Doelen van de gezinsleden

Waar willen de ouders aan werken om de veiligheid van het kind te vergroten?

Bijlage 4

MEMO

BEDRIJFSPLAN RIGG

Door de colleges van B en W van de 23 gemeenten is eind augustus 2014 besloten dat het bestuur van de GR PG&Z bevoegdheden krijgt om namens (in mandaat van) deze gemeenten de inkooprol te vervullen. Voor het uitvoeren van de inkoop- en alle andere bijbehorende werkzaamheden wordt een uitvoeringsorganisatie ingericht: het RIGG. Hiermee besluiten gemeenten de inkoop voor 2015 gezamenlijk uit te voeren. In 2015 wordt zowel de werking van het RIGG geevalueerd als nader over de doorontwikkeling gesproken. Vooralsnog wordt het RIGG opgetuigd voor de termijn van het RTA (zijnde tot 1 januari 2018). Het DB en AB van de PG&Z zijn de besluitvormende organen voor de inrichting en werking van het RIGG. Om deze reden wordt het bedrijfsplan met de bijbehorende begroting vastgesteld door het algemeen bestuur van de PG&Z. Voor u ligt ter kennisname het bedrijfsplan van het RIGG. Dit document is besproken in de klankbordgroep gemeentesecretarissen van 19 en 29 september en in de stuurgroep Jeugd van 9 oktober. Hierbij willen we u graag de voornaamste aandachtspunten meegeven.

- Een bedrijfsplan voor inkoop, advies en transformatie

In de, door de 23 gemeenten vastgestelde, notitie 'Inrichting en inkoop jeugdinstel Groningen' is de sturing door gemeenten nader uitgewerkt. Conform de notitie is besloten het RIGG op te richten.

De naamgeving van het RIGG impliceert dat het gaat om een regionale organisatie die zich primair richt op de inkoop van regionale contracten (regionaal en subregionaal). Echter de beschreven hoofdtaken zijn:

- Programmering en advisering
- Contractering, contractbeheer en budgetbewaking
- Kwaliteitsbewaking en methodiekontwikkeling

De toekenning van deze drie hoofdtaken aan het RIGG heeft mede tot doel om bij de inkoop en contractering balans te houden tussen de financiële en inhoudelijke (kwaliteits)afwegingen. Tevens wordt door het opnemen van de programmeerfunctie het lange termijn perspectief geborgd.

In dit bedrijfsplan RIGG worden de beschreven hoofdtaken, gelet op vorenstaande, omschreven als; Inkoop, Advies en Kwaliteit.

- Taakafbakening tussen RIGG en individuele gemeenten.

De hoofdtaken van het RIGG, inkoop, advies en kwaliteit, zijn nader beschreven in het bedrijfsplan. Voor 2015 worden alle vormen van jeugdhulp door het RIGG

ingekocht (in 2014) volgens het solidariteitsprincipe van volledige verzekering. Voor de jaren 2016 en 2017 worden in 2015 en 2016 door het RIGG nader te bepalen regionale, bovenregionale en landelijke zorgtaken ingekocht, tenminste bestaande uit de intensieve zorg.

Gezamenlijk wordt met gemeenten (zie volgend aandachtspunt) gewerkt aan kwaliteit en advies.

De vraag kan worden gesteld wat dan nog de verantwoordelijkheid of taak van de individuele gemeente is. Vanzelfsprekend is elke gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdhulp in haar gemeente, de kwaliteit van de basisondersteuning en de kwaliteit en uitvoering van de zorgtoewijzingen, waaronder het op cliëntniveau directe contact met aanbieders. Ook is elke gemeente verantwoordelijk voor de administratieve verwerking van de zorgtoewijzingen, deze zijn noodzakelijk voor het kunnen analyseren van de zorgtoewijzingen binnen onze regio en het leveren van kwartaal en jaarrapportages door het RIGG.

De taken die betrekking hebben op de nieuwe jeugdzorg verantwoordelijkheid worden in een afzonderlijk voorstel aan u voorgelegd, respectievelijk in de nota zorgroutes en mandatering van professionals en administratie en verwerking van zorgtoewijzingen middels ICT voorzieningen.

De kwaliteit van de basisondersteuning en de uitvoering van het PGB beleid is en blijft de verantwoordelijkheid van elke individuele gemeente. Het RIGG vervult in deze geen taken, tenzij nadrukkelijk op verzoek van een gemeente. De kosten voor deze eventuele extra of plus taken zijn niet in de begroting opgenomen.

- Verbinden gemeenten aan het RIGG en de transformatie

In het bedrijfsplan is nadrukkelijk de sturingsmogelijkheid door gemeenten (via de GR) benoemd. Daarnaast is vastgelegd dat gemeenten (via personele) inzet direct bij de voortzetting van de transformatie worden betrokken. Daarmee wordt verwacht een breed draagvlak voor het RIGG te ontwikkelen.

De gemeenten/regio's worden actief betrokken bij de uitvoering van de nieuwe transformatieagenda en leveren inhoudelijk een bijdrage aan de realisatie hiervan. Dit is in lijn met de afspraken die op dit moment gemaakt zijn. Hierdoor ontstaat een hybride organisatie. Wij stellen voor om vanuit de 8 subregio's een bijdrage in uren te vragen voor het RIGG. Indien een subregio niet kan voldoen aan het leveren van personele inzet, zal een financiële bijdrage worden gevraagd op basis van een urentarief van € 60 per uur.¹ Deze ureninzet is gelimiteerd tot 16 uur per week per subregio, met een minimum van 8 uur. Deze afspraak is in nauw overleg met de klankbordgroep van gemeentesecretarissen tot stand gekomen.

- Keuze voor huisvesting en werkgeverschap

Gemeenten hebben de behoefte aan een kleine, flexibele en tijdelijke ambtelijke inkooporganisatie. Indachtig dit uitgangspunt is het voor de hand liggend dat het RIGG fysiek wordt ondergebracht bij een gemeente. In dat geval kan aansluiting worden gevonden bij de bestaande huisvesting, werkplekken en ingerichte ICT

---

¹ Naar rato van RTA budget.

faciliteiten e.d. In het overleg met de klankbordgroep van gemeentesecretarissen van 19 sept. jl. is er voor geopteerd om de huisvesting bij de gemeente Groningen, in het pand van de GGD te beleggen. Daar is nu ook de programmaorganisatie TJZG gehuisvest. Dit is in het overleg van 29 sept. jl. bekrachtigd.

Daarnaast wordt voorgesteld om tijdelijk het werkgeverschap te beleggen bij de gemeente Groningen. Het uitgangspunt is dat op termijn de GR PG&Z personeel in dienst neemt. Echter dit is een exercitie die tijd vraagt zodat aan de formele vereisten kan worden voldaan. Vanwege de krappe tijdspanne is dit niet (meer) haalbaar. Middels een detachering vanuit de gemeente Groningen naar de GR PG&Z kan voorts het personeel worden ingezet bij het RIGG. Overigens gaat dit gepaard met een BTW verplichting waardoor een risico kan ontstaan welke als gering wordt ingeschat. Het DB en AB blijven de besluitvormende organen voor de inrichting en werking van het RIGG. Beide onderdelen worden bij implementatie van het plan nader uitgewerkt c.q. ingevuld.

- Personeel

Een ander element dat aansluit bij een kleine, flexibele organisatie is dat er afspraken worden gemaakt over personeel vanuit deelnemende gemeenten c.q. de provincie. Met de Provincie zijn in maart 2014 principe afspraken gemaakt over de overname van een viertal medewerkers die in het RIGG, danwel bij gemeenten zouden worden geplaatst en daarmee uit dienst van de provincie zouden treden. Betreffende medewerkers dienden voor 1 oktober hun besluit (bij provincie of naar gemeenten) kenbaar te maken. Allen hebben gekozen voor een voortzetting van hun dienstverband bij de provincie.

De huidige programmaorganisatie TJZG zou in beginsel operationeel zijn tot 1 januari 2015. Het programma heeft zowel qua operationele opvolging (m.n. RIGG) als het nader vormgeven van de transformatie haar taken op dat moment nog niet afgerond. Afgesproken is dat het management van het huidige Programma Transformatie meegaat naar het RIGG, tenminste voor de termijn tot september 2015. De opdracht is: verdere uitwerking en uitvoering van het Transformatie programma, de nadere invulling en inrichting van het RIGG, inclusief leiding aan de medewerkers in het RIGG. Voor de nadere invulling van het RIGG zal vanzelfsprekend in eerste instantie worden gezocht binnen de formatie van de deelnemende gemeenten en daarna via de formatie van de instellingen. Waar partijen niet kunnen voldoen aan de vraag zal of extern geworven worden of zal tijdelijk externe deskundige capaciteit worden ingehuurd.

- Mandaat

Om te zorgen dat het RIGG tijdig operationeel kan zijn en optimaal kan functioneren is een specifiek mandaat vereist (juridisch vereist) vanuit de colleges dan in augustus is vastgesteld. M.n. het aangaan van verplichtingen, in eerste instantie de contracten 2015 die voor 1 november 2014 met de aanbieders moeten worden vastgelegd, zal moeten worden belegd. De colleges hebben het DB van de GR PG&Z al gemandateerd. De nadere invulling van de verleende

bevoegdheden en de randvoorwaarden voor dit mandaat zijn in een besluitnota opgenomen die gelijktijdig met deze memo in uw college wordt besproken. Er is uitvoerig juridisch advies ingewonnen en binnen de betreffende werkgroep ook regionaal afgestemd over de vorm waarin dit mandaat moet worden gegoten.

- Inkoop

Gemeenten dienen zich, indien zij besluiten de jeugdzorg door derden te laten voeren, wat in Groningen het geval is, te houden aan de Europese aanbestedingswetgeving. Wij gaan ervan uit dat jeugdzorg een 2B-dienst is. Dit betekent dat slechts een beperkt aanbestedingsregime van toepassing is. Er was enige onduidelijkheid of Jeugdzorg al dan niet een zg. 2B dienst is (waarvoor een verlicht aanbestedingsregime geldt). De kwalificatie van de opdracht zou wellicht nog kunnen veranderen (in een 2a-dienst), indien de opdracht andere componenten bevat die beschouwd worden als 2a-dienst en de waarde van die componenten hoger is dan de zorg- en welzijnsdiensten. Navraag bij TRIP advocaten leert dat deze kans gering is.

- Evaluatiemomenten toekomst/doorontwikkeling/afbouw RIGG

In 2015 wordt op een tweetal momenten de ontwikkeling van het RIGG geëvalueerd:

1. Voor de zomer 2015 op het moment dat duidelijk is in welke mate er sprake is van gezamenlijke inkoop voor 2016 (de nader te voeren solidariteitsdiscussie) en daarmee het moment waarop de omvang van de contractering 2016 helder moet zijn.
2. In het najaar 2015, bij de begrotingscyclus 2016

- Middelen

In het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) zijn afspraken gemaakt over de verdeling van de middelen voor jeugdhulp. Afgesproken is om van het totale toegekende budget (mei circulaire 2014) tweemaal 3 % af te romen aan individuele gemeentes voor de versterking van de voorliggende voorzieningen (3%) en voor de uitvoeringskosten (3%). Omdat een groot deel van de uitvoering van de jeugdhulp wordt belegd in het RIGG kunnen de kosten van het RIGG uit de uitvoeringsmiddelen van de individuele gemeenten worden gefinancierd. Op basis van de nu beschikbare kennis hebben we getracht een reële begroting/kostenraming te maken. Tegelijkertijd is het, gezien het feit dat het om een volstrekt nieuwe opgave gaat, niet mogelijk om de begroting en onderliggende functies in detail te bepalen. We vragen om die reden enige flexibiliteit en stellen voor om niet een gedetailleerde begroting vast te stellen, maar akkoord te gaan met het voorlopig beschikbaar stellen van het totaal aan middelen zoals die in de werkbegroting van het bedrijfsplan zijn opgenomen. Bij het feitelijk inrichten van de organisatie en het maken van kosten (gedurende het jaar 2015), wordt dan de feitelijke besteding en inzet duidelijk. De definitieve begroting zou dan in 2015

kunnen worden vastgesteld. In het bedrijfsplan is als bijlage de indicatieve bijdrage per gemeente opgenomen.

- Frictiekosten

De aannname is dat het RIGG, op basis van een besluit van 23 gemeenten voor gezamenlijke inkoop, 'werkt' voor 23 gemeenten voor de jaren 2015, 2016 en 2017, conform het besluit in alle colleges van augustus 2014. Indien een gemeente niet (meer) te willen deelnemen aan gezamenlijke inkoop en daarmee van het RIGG geen diensten meer te willen afnemen, is die gemeente verantwoordelijk voor de ontstane frictiekosten als gevolg daarvan. De kosten zullen in rekening worden gebracht naar rato van RTA budget.

BEDRIJFSPLAN RIGG

Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten

Groningen	: 9-10-2014
Programma	: Transformatie Jeugdzorg Groningen
Opdrachtgevers	: Gemeenten, namens hen de Programmaorganisatie TJZG
Versie	: 4
Behandeling	: Stuurgroep Jeugd d.d. 9-10-2014
Projectleider	: John Kamping MBA
Projectondersteuning	: Mr. Ilse Mensink

Inhoud

1	Inleiding	8
1.1	Inkoop	9
1.2	advies	10
1.3	Kwaliteit	10
1.4	Nader uitwerking	11
1.5	Wat zijn de taken die het RIGG voor de 23 gemeenten gaat uitvoeren	11
1.5.1	Betrokkenheid transformatie	12
1.6	Het Mandaat	13
1.7	De uitgangspunten	14
2	Taken en processen van het RIGG	15
2.1	Inkoop	15
2.2	Adviesfunctie	17
2.3	Kwaliteitsfunctie	19
2.3.1	Kwaliteit en prestatie-indicatoren	19
2.4	Personeel en capaciteit	21
2.5	Begroting	23
2.6	Percentage uitvoeringskosten	24
2.7	Juridisch	24
2.8	Informatie en automatisering	25

1 INLEIDING

In het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) van de regio Groningen wordt nader ingegaan op de eisen die de Transitiecommissie Stelselherziening (hierna TSJ) stelt aan het RTA.

De basis van het RTA is dat gemeenten en instellingen de transitie en transformatie gemeenschappelijk willen en gaan oppakken. In de regio Groningen is afgesproken dat de gemeenten zich niet beperken tot het overgangsrecht voor 2015, maar het RTA gebruiken om tot 2018 met de aanbieders en de gebruikers van de jeugdzorg toe te groeien naar een gemeentelijk aangestuurd 'nieuw jeugdstelsel'. De inhoudelijke leidraad hiervoor is het Groninger Functioneel Model. Op basis hiervan zijn de afgelopen maanden met aanbieders, gebruikers en gemeenten inhoudelijke onderwerpen van de transformatieagenda uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd aan de colleges. Het gedeelde meerjarig perspectief (inhoudelijk en financieel) krijgt hierdoor steeds concreter vorm. Door de huidige meerjarige transformatieagenda worden mogelijke frictiekosten bij jeugdzorgaanbieders beperkt door ruimte te bieden om mee te groeien in de vernieuwing en de daaraan gekoppelde bekostiging. Gemeenten dragen daarvoor geen verantwoordelijkheid. Daarnaast is er voor gekozen om gedurende drie jaar gezamenlijk stapsgewijs ervaringen op te doen en kennis te delen om een solide basis te leggen voor het jeugdstelsel.

Gelet op de omvang van 112 miljoen² en de complexiteit van de transformatie hebben gemeenten gezamenlijk de transformatieagenda opgesteld. Vanuit het RIGG worden uitwerkingen geboden om de transformatie vorm te geven. Bijvoorbeeld op het gebied van de planvorming en implementatie van zorgroutes, triage, lichte vormen van ambulante hulp en expertpool. Naast de lichtere vormen van zorg zal de komende jaren verder vorm en inhoud gegeven moeten worden aan de transformatie van de flexibele en zwaardere vormen van jeugdhulp. Een inhoudelijke bijdrage van gemeenten en zorgaanbieders is nodig om dit, binnen de afgesproken periode van 3 jaar te kunnen realiseren. In grote lijnen moeten de uitgangspunten van het Groninger Functioneel Model en de hierin beoogde integratie in de keten (verticaal) en tussen specialismen (horizontaal) leiden tot afnemende kosten van het hele zorgstelsel. Deze kostenvermindering kan worden gerealiseerd door:

- een afname en verplaatsing van capaciteit vanuit het (boven)regionale en specialistische domein naar het lokale generalistische domein,
- vermindering van de administratieve belasting door eenvoudige procedures
- het aanbrengen van samenhang (overlappingsen wegnemen en samenwerking gespecialiseerde aanbieders)
- het ontwikkelen van strategisch inkoopbeleid

In de, door de 23 gemeenten vastgestelde, notitie 'Inrichting en inkoop jeugdstelsel Groningen' is de sturing door gemeenten nader uitgewerkt. Hierin staat dat de beleidsplannen van gemeenten de basis vormen voor de programmering van de inkoop op regionaal niveau. In deze plannen worden eisen geformuleerd voor hetgeen op regionaal niveau wordt gecontracteerd en lokaal wordt geleverd en uitgevoerd. In de loop van de periode 2015-2018 is afgesproken om na te gaan in welke mate meer of minder lokale danwel regionale inkoop gewenst is. Conform de notitie is besloten het RIGG op de richten

Voorgesteld wordt om in 2015 met een voorstel te komen hoe het RIGG te evalueren.³

---

² Alle jeugdhulptaken met uitzondering van het PGB

³ Zie 1.5

De naamgeving van het RIGG impliceert dat het gaat om een regionale organisatie die zich primair richt op de inkoop van regionale contracten (regionaal en subregionaal). Echter de beschreven hoofdtaken⁴ zijn:

1. Programmering en advisering
2. Contractering, contractbeheer en budgetbewaking
3. Kwaliteitsbewaking en methodiekontwikkeling

De toekenning van deze drie hoofdtaken aan het RIGG heeft mede tot doel om bij de inkoop en contractering balans te houden tussen de financiële en inhoudelijke (kwaliteits)afwegingen. Tevens wordt door het opnemen van de programmeerfunctie het lange termijn perspectief geborgd.

In dit bedrijfsplan RIGG worden de beschreven hoofdtaken, gelet op vorenstaande, omschreven als;

1. Inkoop,
2. Advies,
3. Kwaliteit

De vraag doet zich voor hoe de inrichting van het RIGG aansluit bij het realiseren van de gezamenlijke ambitie. De taken en uitdagingen worden daarom nader toegelicht.

1.1

INKOOP

Met de inkoop van de jeugdhulp vanaf 2015 is ruim 153 miljoen gemoeid. Het totale budget van de 23 gemeenten is 163 miljoen, waar volgens het RTA twee keer 3% op in mindering wordt gebracht voor uitvoeringskosten en de versterking van het voorliggende veld. Het budget waarvoor het RIGG voor 23 gemeenten inkoop is 112 miljoen euro. Er blijft 41 miljoen over voor de afzonderlijke gemeenten om het PGB te financieren. De jeugdhulp wordt in de regio Groningen geleverd door ongeveer 35 grote zorgaanbieders en 165 kleinere. Dit is exclusief de vele aanbieders van PGB hulp. Dit laatste onderdeel wordt, zoals in het RTA afgesproken, niet in het RIGG meegenomen. Op verzoek van de gemeenten kan het RIGG adviseren over de continuïteit en strategische sturing van PGB's⁵.

De zorgaanbieders worden momenteel gefinancierd uit 3 verschillende financieringsstromen, met ieder een eigen bekostigingssystematiek. De Zorgverzekeringswet, de AWBZ en de Provinciale- en Rijkssubsidies. Door de verschillende bekostigingssystemen zijn jeugdzorgaanbieders zich gaan vormen en gedragen naar de systematiek waarin zij betaald werden. Dat heeft geleid tot verschillende culturen, een onderhandelingscultuur in de ZVW, een verantwoordingscultuur bij de Provincie en het Rijk en inhoudelijk, maar ook formeel een claimcultuur in de AWBZ.

Voor de transformatie van de inkoop betekent dit dat een nieuw financieringsmodel moet worden ontwikkeld. Deze vorm moet worden gekozen op basis van de gewenste transformatie, niet alleen in het zorgaanbod, maar ook in de cultuur van de zorgaanbieders.

Naast deskundigheid op het gebied van inkoop is hiervoor ook deskundigheid van transformatie en verandermanagement nodig. De strategisch gekozen vormen van inkoop moeten niet alleen leiden tot vernieuwde en goedkopere zorg, maar ook tot samenwerking tussen zorgaanbieders en samenwerking met gemeenten.

Taken als het formuleren van transformatiedoelen, het maken van financiële en inhoudelijke afspraken, het vastleggen in contracten of beschikkingen en het monitoren van bewegingen in de zorg vraagt om deskundigheid. Medewerkers van het RIGG moeten deskundig zijn op de volgende gebieden; inkoop,

⁴ Pagina 19 inrichting en inkoop jeugdstelsel Groningen

⁵ Een voorbeeld van een plusproduct

kwaliteit, juridisch en beleid. Ook is er capaciteit nodig voor verantwoord administratief beleid, financiële handelingen verrichten en een rol te vervullen bij het afdoen van bezwaren.

Vooraf bij de start van het RIGG is een zwaardere bezetting van de inkoop deskundigheid nodig, zowel op strategisch als op uitvoeringsniveau⁶.

1.2

ADVIES

Om de gemeenschappelijke ambities te kunnen realiseren is de adviesfunctie op het gebied van jeugdhulp van toegevoegde waarde voor gemeenten. Vanuit deze functie worden vragen en behoeften van de gemeenten geïnventariseerd en vastgelegd in de vernieuwde transformatieagenda. Op basis van onderzoek en analyse worden de gemeenten op de hoogte gesteld van de kwaliteit en de omvang van de verleende zorg. Op basis van sturingsvariabelen worden gemeenten geadviseerd welke mogelijkheden er zijn op inhoud en omvang om bij te sturen. Om dit te kunnen organiseren is een sluitend administratief systeem nodig, waar alle zorgtoewijzingen binnenkomen en worden geanalyseerd. Hiermee kunnen deze gedurende het jaar worden gevolgd en de gemeenten geadviseerd op basis van de variabelen om het aantal zorgtoewijzingen bij te sturen waardoor financiële risico's worden voorkomen. De verzamelde en geanalyseerde informatie is voor het RIGG en daardoor voor de gemeente belangrijk input voor de inkoop van het volgende jaar. Een en ander kan leiden tot een verschuiving in het aanbod, en mogelijk tot verschuiving van aanbieders.

Het monitoren is financieel maar ook kwalitatief van aard. Hiervoor worden kwaliteitseisen opgesteld en jaarlijks worden deze geëvalueerd. Deze financiële – en kwaliteitseisen zijn input voor de inkoopvoorwaarden of af te sluiten contracten met zorgaanbieders.

Voor de adviesfunctie is naast administratieve inzet kennis en capaciteit nodig op het gebied van informatiemanagement en onderzoek. Daarnaast vraagt de adviesfunctie om beleidsmatig inhoudelijke kwaliteit.

1.3

KWALITEIT

De transformatie van de jeugdzorg is een omvangrijke en complexe operatie. Er zal een fundamentele omschakeling nodig zijn in denken en doen van zorg naar ondersteuning, van regie overnemen naar regie versterken. Daarnaast zal het hulpverlenersperspectief moeten afnemen ter versterking van het perspectief van eigen kracht. Tegelijkertijd moeten we ons realiseren dat er intensieve hulp nodig zal blijven voor mensen die niet in staat zijn de regie over hun eigen leven te behouden, als gevolg van een verstandelijke of psychische beperking of opvoedingsonmacht. De intensieve hulp zal ook moeten transformeren, de richting en vorm is nu nog niet te bepalen. Uit de huidige vraaganalyse bij gemeenten en uit de eerste uitkomsten van de werkgroep transformatie blijkt dat gemeenten nog nauwelijks de gewenste transformatie kunnen benoemen. Om dit toch te kunnen bereiken is meer kennis, ervaring en inzicht van de jeugdzorg noodzakelijk. Uit de uitkomsten van de werkgroep transformatie blijkt verder dat de zorgaanbieders gefragmenteerde voorstellen voor verandering doen en dat het instellingenbelang, (vanuit werkgeversverantwoordelijkheid, begrijpelijk) hierin nog steeds prevaleert.

Om tot werkelijke transformatie te komen met een borging van de kwaliteit is verdieping in de jeugdzorg noodzakelijk. Tevens is een goede analyse van het aanbod, de vraag en de mogelijkheden van transformatie een belangrijke voorwaarde voor de noodzakelijke veranderingen. Gemeenten hebben afgesproken om hier gezamenlijk 3 jaar de tijd voor te nemen.

---

⁶ Ter illustratie: voor de inkoop van de provinciaal gebudgetteerde jeugdhulp (ongeveer een derde van de totale inkoop) werd ruim 16 fte ingezet.

Voor de invulling van het RIGG is het noodzakelijk inhoudelijke kennis van de jeugdzorg, kwaliteitszorg en veranderekunde ter beschikking te hebben om gemeenten te kunnen begeleiden in de transformatie opgave.

1.4 NADERE UITWERKING

In de stuurgroep Jeugd van 24 april 2014 is besloten een collegevoorstel uit te laten werken dat voorziet in het besluit het bestuur van de GR PG&Z te mandateren voor het vervullen van de inkooprol voor de regionale zorgtaken. Uitgangspunt is daarbij dat het bestuur (i.c. het Dagelijks Bestuur=DB) van de GR PG&Z respectievelijk het openbaar lichaam van de PG&Z, zodanige bevoegdheden krijgt dat het namens de 23 gemeenten de inkooprol kan vervullen.

De basis voor de voorstellen zijn verder het Groninger functioneel model en de notitie Inrichting en inkoop jeugdinstel Groningen⁷. Alle 23 gemeenten⁸ hebben ingestemd met het college voorstel. Een aantal gemeenten heeft in een brief vragen gesteld en punten van aandacht en zorg aangegeven die door het RIGG nader uitgewerkt en beantwoord gaan worden.

De gestelde vragen hebben betrekking op de organisatie van het RIGG en op de inhoudelijke uitwerking van strategische en juridische vraagstukken. Mede gelet op de complexiteit van de transformatie, de bezuinigingen en de noodzaak om goede strategische keuzes te kunnen maken is een investering in deskundigheid daarom (adviesfunctie) van groot belang.

In de stuurgroep Jeugd van 26 juni jl. is uitvoerig gesproken over solidariteit⁹. Er is voor 2015 overeenstemming over solidariteit m.b.t. de zorg en ondersteuning in de flexibele zorg en de specialistische zorg. Dit is noodzakelijk vanwege het feit dat er in 2015 sprake is van budgetfinanciering. In het Regionaal Transitie Arrangement is immers voor 2015 een budgetafspraken met aanbieders overeengekomen. Hiermee zijn de middelen voor zorgcontinuïteit eenduidig belegd. De stuurgroep Jeugd heeft dan ook besloten om m.b.t. de flexibele zorg en de intensieve zorg volledig solidair¹⁰ te zijn. Voor de jaren 2016 en 2017 heeft de Stuurgroep op verzoek van een aantal gemeenten besloten in het voorjaar van 2015 een voorstel te ontwikkelen voor het solidariteitsprincipe en de inkoop van de flexibele ondersteuning. Het RIGG zal o.b.v. een analyse van de cijfers van het eerste kwartaal dit voorstel voorbereiden.

1.5 WAT ZIJN DE TAKEN DIE HET RIGG VOOR DE 23 GEMEENTEN GAAT UITVOEREN

De uitvoering van taken door het RIGG wordt bepaald en getoetst door de 23 gemeenten. De inkoop-, advies- en kwaliteitsfunctie van het RIGG moet onderscheidend zijn en waarde toevoegen t.o.v. de uitvoering van deze taken op gemeentelijk niveau. Voorgesteld wordt om de beschreven omvang in formatie van het RIGG op twee momenten na operationalisering te evalueren.:

3. Voor de zomer 2015 op het moment dat duidelijk is in welke mate er sprake is van gezamenlijke inkoop voor 2016 (de nader te voeren solidariteitsdiscussie) en daarmee het moment waarop de omvang van de contractering 2016 helder moet zijn.
4. In het najaar 2015, bij de begrotingscyclus 2016

Op basis van deze evaluatie kan samen met gemeenten vastgesteld worden welke functies¹¹ binnen het RIGG aangepast moeten worden. Zowel in de op- als afschaling; inhoudelijk en kwantitatief¹². Dit is geheel in lijn

⁷ Beide notities zijn vastgesteld

⁸ 1 gemeente is akkoord met het college voorstel voor 2015. Deze gemeente heeft aanvullende voorwaarden gesteld voor 2016 en 2017

⁹ Solidariteit betekent zorg dragen voor het bieden van een goede kwaliteit en gelijkwaardige toegankelijkheid van jeugdzorg voor alle kinderen in de provincie Groningen

¹⁰ M.u.v. 1 gemeente hebben alle colleges besloten om voor 3 jaar solidair te zijn op de inkoop van de intensieve zorg

¹¹ Inkoop, advies en kwaliteit

¹² Dus tot dat moment geen discussie over het bestaansrecht van het RIGG

met de afspraken van de gemeenten om tot 2018 toe te werken naar een gemeentelijk aangestuurd nieuw jeugdstelsel. De taken van het RIGG beperken zich tot de afspraken die gemaakt zijn in de transformatieagenda. Mogelijke plustaken kunnen alleen met overeenstemming van het RIGG en de gemeenten opgepakt worden.

1.5.1 Betrokkenheid transformatie

Om te voorkomen dat het RIGG op afstand van gemeenten zou gaan opereren en gelet op de gestelde vragen en zorg en aandachtspunten¹³ wordt voorgesteld om de directe verbinding te leggen met de 8 regio's. De regio's worden actief betrokken bij de uitvoering van de nieuwe transformatieagenda en leveren inhoudelijk een bijdrage aan de realisatie hiervan. Dit is in lijn met de afspraken die op dit moment gemaakt zijn. Hierdoor ontstaat een hybride¹⁴ organisatie. Wij stellen voor deze afspraken te continueren. Voor de financiële uitwerking hiervan zie paragraaf 2.5.

1.5.2 Wat moeten gemeenten zelf organiseren.

Vanzelfsprekend is elke gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdhulp in haar gemeente. De kwaliteit van de basisondersteuning en de kwaliteit en uitvoering van de zorgtoewijzingen en ook het op cliëntniveau directe contact met aanbieders. Ook is elke gemeente verantwoordelijk voor de administratieve verwerking van de zorgtoewijzingen, deze zijn noodzakelijk voor het kunnen analyseren van de zorgtoewijzingen binnen onze regio en het leveren van kwartaal en jaarrapportages door het RIGG. De taken die betrekking hebben op de nieuwe jeugdzorg verantwoordelijkheid worden in een afzonderlijk voorstel aan u voorgelegd, respectievelijk in de nota zorgroutes en mandatering van professionals en administratie en verwerking van zorgtoewijzingen middels ICT voorzieningen.

De kwaliteit van de basisondersteuning en de uitvoering van het PGB beleid is en blijft de verantwoordelijkheid van elke individuele gemeente. Het RIGG vervult in deze geen taken, tenzij nadrukkelijk op verzoek van een gemeente. De kosten voor deze eventuele extra of plus taken zijn niet in de begroting opgenomen.

De deelnemende ambtenaren¹⁵ van de 8 subregio's vormen samen met de beleidsadviseurs en onder aansturing van het management van het RIGG, de motor van de inhoudelijk veranderingen. Zij krijgen de opdracht vanuit de gemeenten om de huidige transformatieagenda te actualiseren en vast te stellen. Op basis van de vastgestelde transformatieagenda is duidelijk wat de te behalen doelen zijn en kan overgegaan worden tot een projectmatige uitwerking hiervan. Gemeenten worden hierdoor ondersteund en actief betrokken bij het vormgeven van de gezamenlijke ambities. Hierdoor vormt het RIGG samen met de gemeenten een organisch geheel.

De samenhang van het jeugdstelsel behoeft een integrale werkwijze wat betreft kwaliteitszorg, prestatiemeting en methodiek. Voor kwaliteitsbewaking en methodiekontwikkeling is besloten¹⁶ om een programmaraad in het leven te roepen die bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeentebesturen, zorgaanbieders, onderwijs en mogelijk gezamenlijk gekozen experts (bijvoorbeeld hoogleraar sociologie, vertegenwoordiging vanuit het justitieel kader of lector jeugdbeleid). De programmaraad draagt bij aan:

1. Een samenhangend en doorlopend systeem van triage
2. Een samenhangend systeem van kwaliteits- en prestatiemeting
3. Professionalisering van generalisten/casemanagers
4. Borging van de veiligheidsfunctie in het jeugdstelsel

De programmaraad adviseert de directeur van het RIGG.

---

¹³ Zie inleiding

¹⁴ De samensmelting van twee soorten

¹⁵ Inhoudelijke deskundigen

¹⁶ Inrichting en inkoop jeugdstelsel

De verbinding tussen de programmaraad en de verschillende (cliënt) belangenorganisaties wordt gelegd door de vorming van een adviesraad. De opzet van deze adviesraad wordt nog nader uitgewerkt. Doel van de adviesraad is om de programmaraad te adviseren over inhoudelijke thema's en de cliëntbetrokkenheid te vergroten. Dit bijvoorbeeld in de vorm van cliënten- of jongeren forum. In de begroting is een PM post opgenomen.

1.6

HET MANDAAT

Vanuit haar inkoopfunctie wordt de inkoop door het RIGG voor 23 gemeenten in het jaar 2015 verricht op basis van solidariteit ten aanzien van de inkoop van intensieve zorg en voorzieningen in de flexibele schil. In 2016 en 2017 wordt de gezamenlijke inkoop gedaan voor de intensieve zorg. Voor de verrekening tussen de gemeenten wordt gebruik gemaakt van het verzekeringsmodel. Mogelijk wordt voor een deel van de jeugdzorg in 2015 (voor de jaren 2016/2017) gekozen voor een ander solidariteitsbeginsel. De volgende taken, op het gebied van jeugdzorg, zijn door de 23 gemeenten gemandateerd aan het DB van de GR PG&Z:

1. Afspraken maken met regionaal werkende zorginstellingen over zorgtaken gericht op:
  - a. Cliënten met een indicatie. De continuïteit van zorg voor cliënten die per 1 januari 2015 in zorg zijn of een indicatie hebben voor zorg (wachtlIJst).
  - b. Nieuwe cliënten. Het in zorg nemen van nieuwe cliënten binnen te maken afspraken
  - c. Continuïteit. De continuïteit van de zorginfrastructuur
  - d. Kwaliteit; te sturen op de kwaliteit van zorg
  - e. Sturen op de gewenste transformatie van de zorg en ondersteuning
2. De inkoop op basis van solidariteit
3. Sturen op het gebruik van deze regionale zorgtaken (budget versus gebruik).
4. Bovenregionale en landelijke zorgtaken inkopen, vooralsnog zijn dit de volgende zorgtaken:
  - a. Jeugdzorgplus (voorheen gesloten jeugdzorg)
  - b. Specialistische ambulante psychiatrische zorg
  - c. Klinische zorg voor eetstoornissen
  - d. Klinische zorg (psychiatrische problematiek en gedragsproblematiek)
  - e. Vertrouwenspersoon
  - f. Buitenprovinciale plaatsingen = bovenregionale plaatsingen
5. Sturen en monitoren op het gebruik van deze bovenregionale en landelijke zorgtaken, samen met de regio's Friesland en Drenthe.
6. Nader te bepalen regionale zorgtaken inkopen, vooralsnog zijn dit de volgende zorgtaken:
  - a. Zorg met/zonder verblijf
  - b. Pleegzorg
  - c. Jeugdbescherming/jeugdreclassering
  - d. AMHK
  - e. Crisisdienst / 24 uren opvang

Bij het contracteren van bovengenoemde zorgtaken wordt onderscheid gemaakt tussen het niveau van contractering en het niveau van uitvoering. De zorgtaken in het jeugdstelsel worden zo veel mogelijk lokaal of decentraal uitgevoerd en georganiseerd om te bereiken dat ze plaatsvinden in de nabijheid van de lokale samenleving en burgers. Tegelijkertijd worden deze zorgtaken zo efficiënt en kwalitatief mogelijk ingekocht met een optimale prijs/kwaliteitsverhouding. Intensieve en soms ook kostbare voorzieningen kunnen, op basis van schaalvoordelen, het best op regionaal niveau ingekocht worden. De contractering op regionaal niveau gebeurt veelal om drie redenen;

1. Aanbieders hoeven geen contracten af te sluiten met elke afzonderlijke gemeente. Zij kunnen zo meer schaalvoordeel realiseren, hetgeen ze ook ten gunste kunnen laten komen aan de gemeenten

2. Gemeenten ontwikkelen meer inkoopkracht met behulp van een goed gekwalificeerd gezamenlijk inkooporgaan, dat de aanbodmarkt kent en de spelregels beheerst.
3. Alleen door gezamenlijke inkoop is het goed mogelijk een transformatie beweging te maken en zorgaanbieders te stimuleren daarin samen te werken.

1.7

DE UITGANGSPUNTEN

Het bestuur van de PG&Z is gemandateerd om de inkoop en contractering te (laten) verrichten door een onder de PG&Z vallende ambtelijke organisatie. Voor de vorming van deze ambtelijke organisatie en de werkwijze zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

1. Het betreft een kleine, flexibele en tijdelijke ambtelijke organisatie die valt onder het Openbaar Lichaam PG&Z,
2. De ambtelijke organisatie voert de primaire taken¹⁷ voor en met de 23 gemeenten uit.
3. De uitvoering van de primaire taken moet een aantoonbare bijdrage leveren aan een gemeentelijk aangestuurd jeugdstelsel.
4. Het Openbare Lichaam PG&Z is gemandateerd om uiterlijk op 1 November 2014 met zorgorganisaties overeenkomsten te sluiten of subsidierelaties of inkooprelaties aan te gaan.
5. Eén vertegenwoordiger van de ambtelijke organisatie is gemandateerd om namens het Openbare Lichaam PG&Z met de zorgorganisaties overeenkomsten te tekenen of een subsidierelatie aan te gaan,
6. De frictie-¹⁸ en opstartkosten worden zoveel mogelijk beperkt,
7. De uitvoering van de inkoop, kwaliteitsbewaking en budgetbeheersing, zal samen met de gemeenten, op basis van de gezamenlijke ambitie, uitgevoerd worden,
8. Binnen de kaders van het RTA worden samen met de gemeenten nieuwe vormen van inkoop ontwikkeld,
9. Voor gemeenten worden instrumenten ontwikkeld danwel beschikbaar gesteld waardoor zij meer sturingsmogelijkheden hebben om onnodig gebruik van (veelal duurder) specialistische zorg in te perken.

¹⁷ Zoals opgenomen in de notitie inrichting en inkoop jeugdstelsel Groningen. Zie ook paragraaf 1.1

¹⁸ Frictiekosten kunnen betrekking hebben op verschuivingen van personeel en bedrijfsmiddelen (kapitaallasten)

2

TAKEN EN PROCESSEN VAN HET RIGG

De hoofdtaken van het RIGG (inkoop, advies en kwaliteit) zijn vastgesteld in de notitie inrichting en inkoop jeugdinstel Groningen d.d. 21 februari 2014. De gezamenlijke ambities tot 2018 zijn vastgesteld in de RTA d.d. 18-10-2013.

In dit hoofdstuk zijn de taken en processen verder gedefinieerd. Per proces is het doel, input en de output benoemd. Om de benodigde capaciteit en kwaliteit van de ambtelijke organisatie vast te kunnen stellen worden de taken kort beschreven in de werkprocessen. Op basis hiervan wordt, op basis van een inschatting van de workload, aangegeven welke functies met de daaraan gekoppelde de capaciteit nodig is. Door het werkgeverschap te beleggen bij de gemeente Groningen kan gebruik gemaakt worden van Shared Service voorzieningen (b.v. betalingen). Het gebruik van deze voorzieningen zal met de gemeente Groningen afgestemd worden.

Mede gelet op de vragen van de gemeenten, de complexiteit van de transformatie en de potentiële mogelijkheden om de (jeugd)zorg anders en slimmer in te richten is deskundige ondersteuning vanuit het RIGG een belangrijke voorwaarde voor het resultaat dat de komende drie jaren bereikt kan en moet worden.

De beschreven processen zijn een doelgerichte ordening van de activiteiten. Voor de opzet hiervan zijn de uitgangspunten, zoals beschreven in paragraaf 1.7 leidend.

2.1

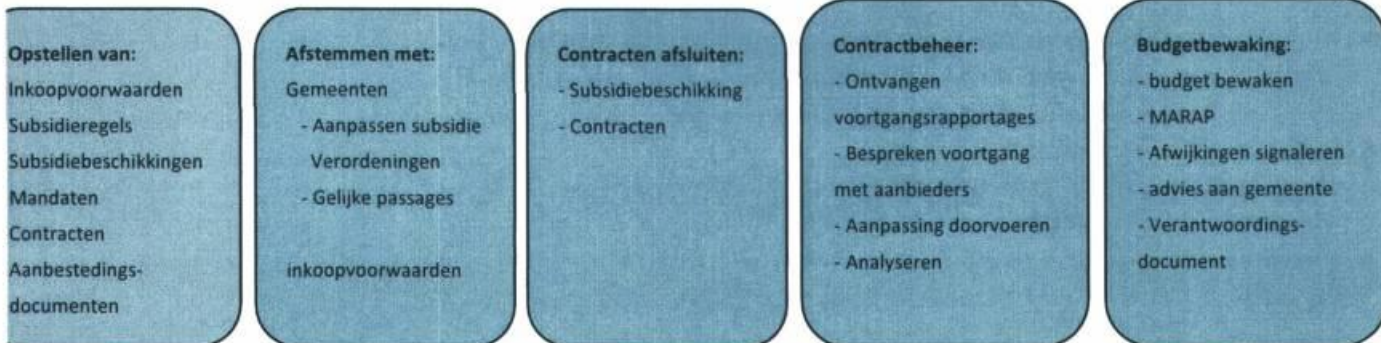
INKOOP¹⁹

1. Opstellen van:
  - a. Inkoopvoorwaarden en de aanpassing van gemeentelijke inkoopvoorwaarden, danwel de inkoopvoorwaarden van een gemeente van toepassing laten verklaren²⁰
  - b. Subsidieregels
  - c. Subsidiebeschikkingen
  - d. Mandaten
  - e. Contracten
2. Afstemmen met gemeenten over de opgestelde documenten en de benodigde stappen op gemeentelijk niveau.
3. Inkoop van zorgtaken bij:
  - a. Regionale zorgaanbieders
    - Zorg met/zonder verblijf
    - Pleegzorg
    - Jeugdbescherming/jeugdreclassering
    - AMHK
    - Crisisdienst / 24 uren opvang
  - b. Bovenregionale en Landelijke zorgaanbieders
    - Jeugdzorgplus (voorheen gesloten jeugdzorg)
    - Specialistische ambulante psychiatrische zorg
    - Klinische zorg voor eetstoornissen
    - Klinische zorg (psychiatrische problematiek en gedragsproblematiek)

¹⁹ Voor de inkoop zal gebruik gemaakt worden van de NEVI stappen. Dit gelet op de zorgvuldigheid

²⁰ Er is voor gekozen de inkoopvoorwaarden van de VNG te hanteren

- Vertrouwenspersoon
4. Sluiten van contracten en onderhandelen
    - a. Met mandaat
  5. Beheren van deze contracten
    - a. Voortgangsrapportages worden van zorgaanbieders ontvangen
    - b. Het analyseren van de gegevens uit de voortgangsrapportages
    - c. Gemeenten ontvangen de voortgang en de uitkomst van de voortgangsbespreking met zorgaanbieders
  6. Sturing geven aan de contracten
    - a. In overleg met gemeenten worden aanpassingen doorgevoerd m.b.t. de dienstverlening van de zorgverlener
  7. Budgetbewaking
    - a. Budgetten worden voor de gemeente bewaakt,
    - b. Uitkeren van budgetten (1/12^e),
    - c. Verwerken en betalen van declaraties,
    - d. De gemeente ontvangt periodiek een voortgangsrapportage,
    - e. Significante afwijkingen t.o.v. het budget worden gerapporteerd,
    - f. Er wordt een advies opgesteld aan de gemeente om budgetoverschrijdingen te voorkomen,
    - g. Een verantwoordingsdocument wordt opgesteld waarin zichtbaar is in welke mate (aantal versus budget) de zorgtaken zijn uitgevoerd (kwaliteit), Op basis hiervan kan de verrekening met de gemeenten kan plaatsvinden.
    - h. Een accountantsverklaring op laten stellen over de rechtmatige en doelmatige besteding,
    - i. Een begrotingscyclus opstellen²¹
    - j. Periodiek aanbesteden/contracteren
    - k. Tarieven vaststellen
    - l. Ondersteunen bij bezwaarprocedures

²¹ Onderdeel van de begroting GR PG&Z

2.2 ADVIESFUNCTIE

In de inleiding is de adviesfunctie nader toegelicht. Deze adviesfunctie krijgt samen met de vertegenwoordigers van de 8 regio's, op basis van de vernieuwde transformatieagenda, vorm en inhoud. Het RIGG heeft daarnaast een brede adviesfunctie richting gemeenten. De volgende onderwerpen zijn daarbij van belang:

1. *Vertalen van gemeentelijk beleid naar contracten met zorgaanbieders*

Ophalen van het voorgenomen gemeentelijk beleid bij de samenwerkende gemeenten. Dit beleid vertalen in aanbestedingsdocumenten en inkoopvoorwaarden.

Input : Gemeentelijke beleidsnota's, collegebesluiten,

Output : Aanbestedingsdocumenten en inkoopvoorwaarden

2. *Het adviseren over budgetbeheersing van de beschikbare budgetten op basis van de RTA*

Op basis van periodieke voortgangsrapportages worden de gemeenten op de hoogte gesteld van de verleende zorg en de daaraan gekoppelde kosten. Op basis van deze rapportages worden adviezen gegeven over mogelijke aanpassingen van het beleid om de vraag naar zorg te beperken.

Input : Voortgangsrapportages

Output : Adviezen

3. *Marktverkenningen en trendanalyses (jaarlijks)*

Doen van marktverkenningen en trendanalyses naar zorgbehoefte waarop gemeenten beleid kunnen maken of aanpassen.

Input : CPB, MO groep, VNG, etc

Output : Rapportage marktverkenning

4. *Strategisch inkoopbeleid*

Samen met gemeenten wordt het strategische inkoopbeleid verder ontwikkeld. Innovaties in de zorg en best practices worden hierbij als gebruikt.

Input : Overzicht gemeentelijk beleid, marktverkenning, kwaliteitsrapportages, innovaties, best practises

Output : Strategisch inkoopbeleid

5. *Het adviseren over transformatie in de zorg en ondersteuning de mogelijke besparingen*

In de contracten worden met de zorgaanbieders afspraken gemaakt over de door de gemeenten gewenste transformatie van de zorg. De adviesraad volgt de ontwikkelingen in de transformatie, adviseert over voortgang en ontwikkelt meer-jaren plannen. Deze leiden tot nieuwe afspraken in de contracten met de aanbieders.

Input : Kwalitatieve en kwantitatieve marktinformatie

Output : Meerjaren plannen en contracten, zorgroutes

6. *De begeleiding en voorbereiding alsmede monitoring van de transformatie van de jeugdzorg.*

Jaarlijks inventariseren en analyseren van gemeentelijk beleid.

Ophalen van het voorgenomen gemeentelijk beleid bij de samenwerkende gemeenten en het bepalen van de overeenkomsten, verschillen en strijdigheden in het gemeentelijk beleid

Input : Gemeentelijke beleidsnota's, collegebesluiten,

Output : Overzichtsdocument gemeentelijk beleid

7. *Beleidsadvies aan gemeenten.*

Adviseren²² van gemeenten over (voorgenomen) gemeentelijk beleid en de effecten hiervan op uitvoerbaarheid, kwaliteit, synergie, en kosten.

Input : Overzicht gemeentelijk beleid, marktverkenning, kwaliteitsrapportages,
Output : Schriftelijk beleidsadvies

8. *Opstellen programmaplan (=inhoud) en begroting RIGG (=kosten uitvoering)*

Vertalen van het gemeentelijk beleid naar het programmaplan met hierin het jaarplan, capaciteitsplan, begrotingen en vereveningsafspraken.

Input : Overzichtsdocument gemeentelijk beleid, rapportage marktverkenning,
Output : Concept programmaplan en begroting RIGG

9. *Vaststellen programmaplan.*

Programmaplan vast laten stellen via de lijn DB en AB.

Input : (concept) programmaplan
Output : Vastgesteld programmaplan

10. *Vaststellen begroting van het RIGG*

Begroting RIGG vast laten stellen via de lijn DB en AB²³.

Input : (concept) begroting van het RIGG
Output : Begroting van het RIGG

Rapporteren over de voortgang van het lopende programmajaar.

De gemeenten voorzien van informatie over de realisatie van het lopende programmajaar.

Input : Verslag met afspraken over correcties van contractbeheer, overzicht met afwijkingen
Output : Voortgangsrapportage aan gemeenten

11. *Verantwoorden en verevenen (jaarrekening)*

Maken voor de verantwoordingsstukken (jaarrekening) over het afgelopen programmajaar. Inclusief bepaling van de verevening van kosten.

Input : Programmaplan, financieel overzicht van financiën, kwaliteitsrapportage, verantwoordingsverslagen,
Output : Concept programmarekening

Goedkeuren van programmarekening (= inhoud)

Goedkeuren van de programmarekening en vaststellen van de verevening via de lijn DB en AB.

Input : Concept programmarekening
Output : Goedgekeurde programmarekening en vastgestelde verevening

12. *Goedkeuren van de jaarrekening RIGG (=kosten uitvoering)*

Goedkeuren van de Jaarrekening van het RIGG door het AB

Input : Concept jaarrekening RIGG
Output : Goedgekeurde jaarrekening RIGG

---

²² Betreft gevraagd advies

²³ De colleges kunnen in de cyclus behorend bij een GR alleen een zienswijze indienen

2.3 KWALITEITSFUNCTIE

2.3.1 Kwaliteit en prestatie-indicatoren

De ondersteuning, zorg en behandeling moeten onderling samenhangen en ook aan kwaliteitseisen voldoen. Kwaliteitseisen gelden op het niveau van professional en cliënt, van de gehele instelling, de samenwerking met en dienstverlening aan de gemeenten in Groningen. Op lokaal, regionaal, bovenregionaal en op landelijk niveau. Uitgaande van het Groninger Functioneel Model worden prestatie-indicatoren en de daarvoor te hanteren meetinstrumenten geformuleerd. Dat gebeurt op het niveau van de professional en de cliënt, welke informatie dan kan worden geaggregeerd naar instellingsniveau en cliëntgroepen, naar clusterniveau en naar het niveau van het hele Groninger jeugdstelsel. Er worden meetbare prestatie-indicatoren uitgewerkt en normen vastgesteld, steeds uitgaande van de algemene kwaliteitsthema's. Deze kwaliteitsthema's zijn:

Cliëntbetrokkenheid

Ondersteuning van en zorg voor jeugdigen en hun ouders wordt vraaggericht aangeboden en met ouders en jeugdigen vastgesteld. Jeugdigen en hun ouders krijgen hierbij zoveel mogelijk eigen regie. Prestatie-indicatoren zijn: cliënttevredenheid, kunnen meedenken en beslissen over de geboden hulp (cliëntparticipatie), aanwezigheid van een goed werkende klachtenprocedure, en een vertrouwenspersoon in het geval van uitval/afhaken bij hulp.

Doelrealisatie

De in de zorg en/of dienstverlening gestelde doelen moeten worden behaald (deze kunnen per cluster verschillen afhankelijk van de geformuleerde prestaties). Hierbij kan het gaan om het realiseren van de individuele verbeterdoelen per cliënt en het minimaliseren van uitval/afhaken of van het eenzijdig beëindigen van hulp. Doelrealisatie heeft betrekking op het succes van de gekozen interventie en minder op het oplossen van het totale probleem.

Afname dan wel stabilisatie van klachten of problematiek

De mate waarin de (ernst van de) problematiek van cliënten is verminderd en de zelfstandigheid en zelfredzaamheid is toegenomen (ook bij opvoeders).

Veiligheid

Ondersteuning en zorg zijn zorgvuldig en leiden tot een vergrote veiligheid van het kind en de jongere in de sociale omgeving en in de maatschappij. Thema's zijn hier: veiligheid in een instelling waar kinderen en jongeren verblijven, veiligheid bij het voorschrijven van medicatie, het omgaan met ontwikkelingsrisico's van jeugdigen bij ondersteuning en zorg. Een vergrote veiligheid bij jeugdigen wordt ook bereikt door het signaleren volgens de meldcode kindermishandeling en eventuele ingrepen via dwang- en drangmaatregelen.

Resultaatgerichtheid:

Ondersteuning en zorg worden op een efficiënte en klantvriendelijke manier geboden. Dat betekent dat er bijvoorbeeld beperkte wachttijden zijn, snel wordt gestart met hulp, maar ook dat de hulp niet onnodig lang wordt gecontinueerd, effectief wordt gecoördineerd en/of overgedragen indien nodig etc.

Deze kwaliteitsthema's en de daaruit te ontwikkelen prestatiecriteria zullen ook een rol spelen bij de bekostiging en contractering van ondersteuning, zorg en behandeling.

Voor de regionale inkoop en kwaliteitsbewaking vervult het RIGG een belangrijke rol bij de uitwerking van meetbare prestatie-indicatoren en het vaststellen van normen. Steeds uitgaande van de algemene kwaliteitsthema's. De toegevoegde waarde van het RIGG heeft betrekking op:

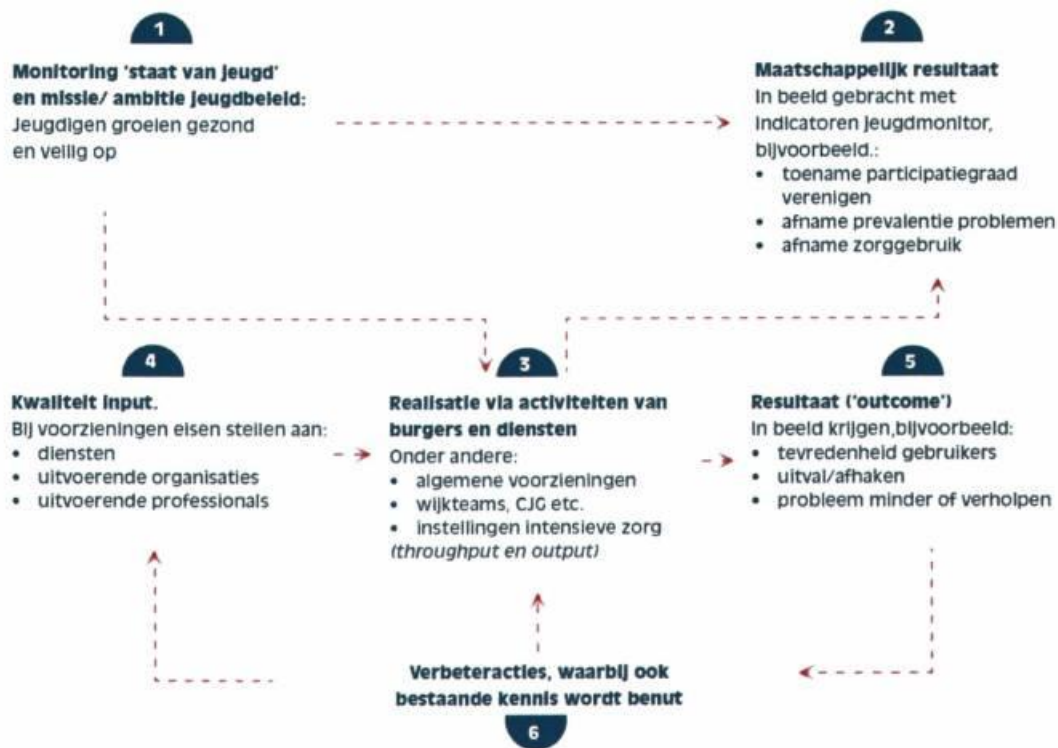
- Het bewaken van de afgesproken kwaliteit, geleverd door de gecontracteerde zorgverleners
- Zichtbaar maken van het resultaat
- Het opstellen van indicatoren voor de kwaliteit van de zorg
- Het adviseren over verbetermogelijkheden
- Het ontvangen en verwerken van klachten en overige feedback van cliënten, jongere en ouders (directe relatie met vertrouwenspersoon)
- Het analyseren van de klachten en feedback en adviseren over verbetermogelijkheden
- Het geven van informatie
- Het ontwikkelen van digitaal loket voor klachten en vragen²⁴.
- Calamiteitenprotocol
- Vertrouwenspersoon
- Contacten onderhouden met cliënten belangenbehartigers

Om dit te kunnen realiseren worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- alle zorgaanbieders die het RIGG contracteert of subsidieert hebben een eigen werkwijze voor het borgen van de kwaliteit en zijn hiervoor gecertificeerd.
- het RIGG treedt niet in de verantwoordelijkheden van de vijf inspecties van het domein jeugd.
- hulpverleners zijn aangesloten bij specifieke beroepsverenigingen

---

²⁴ E.e.a. in afstemming met het lokale loket, wijkteam

Kwaliteitscyclus in de zorg voor jeugd. Bron: Van Yperen (2013)

2.4 PERSONEEL EN CAPACITEIT

Eén van de uitgangspunten voor het RIGG is dat het een kleine, flexibele en tijdelijke ambtelijke organisatie betreft. Jaarlijks zal geëvalueerd worden of er binnen het RIGG in capaciteit (fte of uren) op- of afgeschaald moet worden.

Om de gezamenlijke ambities tot 2018 te kunnen realiseren is op basis van de beschrijving van de hoofdtaken (inkoop, advies en kwaliteit) een inschatting gemaakt welke functies in 2015 noodzakelijk zijn binnen het RIGG. Om een reëel beeld te krijgen van het aantal en soort specialisten, functies en schalen is gekeken naar de inhoudelijke ambities van de Groninger gemeenten, de toekomstige ontwikkelingen. De nieuwe rol en taken van het RIGG en gemeenten zijn besproken met de provincie Groningen en het zorgkantoor. Consultatie van andere provincies heeft weinig vergelijkingsmateriaal opgeleverd. De landelijke modellen van uit de VNG, voor het berekenen van de capaciteit, zijn slechts beperkt te gebruiken. De gewenste combinatie tussen de capaciteit van het RIGG en de capaciteit van de gemeenten is afgezet t.o.v. de huidige situatie (programmaorganisatie). Onzekere factor voor het bepalen van de capaciteit en inhoudelijke kwaliteit is de nog vast te stellen (nieuwe) transformatieagenda. Hierin worden de gezamenlijke ambities concreet vertaald in doelen, acties, taken en verantwoordelijkheden en de tijdlijn. De capaciteit voor inkoop en kwaliteit zijn naar het oordeel van de provincie Groningen laag ingeschat. Echter door de combinatie

met de gemeenten te maken lijkt de capaciteit en kwaliteit in voldoende mate aanwezig te zijn.

Op basis van vorenstaande zijn de volgende functies in 2015 noodzakelijk:

1. Inkoop
  - a. Senior Inkoper
  - b. Juridisch adviseur
  - c. Budgetbewaker
2. Advies
  - a. Strategisch adviseur
  - b. Beleidsadviseur gemeenten
  - c. Onderzoeker
  - d. Financieel adviseur
3. Kwaliteit
  - a. Medewerker zorgkwaliteit
  - b. Informatie adviseur
    - Digitale klachten en informatie cliënten
    - Analyse en advies
4. Algemeen
  - a. Directeur RIGG
  - b. Secretaresse

Voor de ondersteuning op het gebied van PIJOFACH taken personeelsbeleid, financiën, ICT en facilitair wordt gebruik gemaakt van de shared service voorziening. De kosten voor deze ondersteuning, inclusief huisvesting, parkeren etc., worden verrekend in het percentage overhead (30%). Het voornemen is om het RIGG in Groningen te huisvesten en gebruik te maken van de shared service voorzieningen van de gemeente Groningen. Hiermee worden de frictiekosten m.b.t. huisvesting en ICT zo veel mogelijk beperkt. Het gebruik van de Shared Service voorzieningen zal nader afgestemd worden met de gemeente Groningen (b.v. verrichten van betalingen).

Gelet op het tijdelijke karakter van het RIGG wordt voorsnog uitgegaan van medewerkers die, vanuit andere organisaties²⁵, gedetacheerd worden, of tijdelijk worden aangesteld²⁶ bij de gemeente Groningen en gedetacheerd naar de GR PG&Z.²⁷ De medewerkers van de gemeenten die op dit moment in de huidige programmaorganisatie werken en die een deel van de werkzaamheden van het RIGG uitvoeren, kunnen bij de GR PG&Z gedetacheerd worden voor de duur van het RIGG.

Het risico van deze aanstellingen is voor de gemeente Groningen beperkt omdat de kans zeer aannemelijk is dat er voor de langere termijn capaciteit en kwaliteit noodzakelijk blijft voor regionale vormen van inkoop, advies en kwaliteitbewaking.

---

²⁵ Gemeenten of derden

²⁶ Gemeenten, Provincie (met in achtname van de afspraken d.d. 7 maart 2014; inhoudende overname in vaste dienst bij een van de 5 individuele gemeenten) of derden

²⁷

Het management van het RIGG kan vanuit de huidige programmaorganisatie transformatie jeugdzorg ingevuld worden. De programmaorganisatie houdt hierdoor op te bestaan.

2.5

BEGROTING

Vanuit de gemeenschappelijke ambities bestaat de behoefte aan deskundige ondersteuning op het gebied van inkoop, advies en kwaliteit. De complexiteit van de transformatie en de transformatie, de potentiële mogelijkheden om de (jeugd)zorg anders en slimmer in te richten en de noodzaak van kostenbeheersing vraagt om een deskundige ondersteuning vanuit het RIGG en betrokkenheid van gemeenten om de komende drie jaren resultaten te boeken met uiteindelijk doel om de (jeugd) zorgkosten te beheersen en te beperken en de transformatie tot stand te brengen. Dit kan bereikt worden door innovaties, nieuwe samenwerkingsverbanden en een strategisch inkoopbeleid. Om dit te kunnen realiseren is een investering in het RIGG noodzakelijk. Investerings in kwaliteit en kwantiteit met als doel om de hoge ambities en maatschappelijke opgeven voor gemeenten te kunnen realiseren. Op basis hiervan is een begroting opgesteld waarin naast de personele bezetting van het RIGG gekeken is naar de noodzakelijke investeringen in ICT. Dit vanuit het besef dat inhoudelijke deskundigen in staat zijn om oplossingen aan te dragen voor de bestuurders om strategische inkoopbeleid te ontwikkelen en vanuit het besef dat eenduidigheid en eenvoud in berichtenverkeer (ICT) gaat leiden tot een beperking van de verwerkingskosten.

Voor de doorberekening van de overhead is uitgegaan van een percentage overhead (30%) dat binnen de gemeenten gebruikelijk is. Voor de berekening van de loonlasten is uitgegaan van de salaristabel gemeenteambtenaren. Mede gelet op de strategische vraagstukken en het niveau van bestuurlijke verantwoording is gekozen voor een directeur RIGG. Daarnaast is uitgegaan van een (mogelijke) aanschaf van een database waarin het berichtenverkeer tussen zorgverleners en gemeenten verwerkt kan worden. De kosten van deze database zijn afhankelijk van de omvang van het berichtenverkeer. In de begroting wordt uitgegaan van een database waarin een groot aantal berichten verwerkt en opgeslagen kunnen worden²⁸. Verder zijn de kosten voor de ontwikkeling in de begroting ICT opgenomen. In de begroting wordt verder uitgegaan van optie 1 zoals beschreven in 1.6.1.

Vanuit de 8 regio's wordt een bijdrage gevraagd aan het RIGG. Deze bijdrage wordt geleverd in uren. Indien een regio niet kan voldoen aan het leveren van personele inzet, zal een financiële bijdrage worden gevraagd op basis van een urenvergoeding van € 60 per uur. t²⁹. Deze ureninzet is gelimiteerd tot 16 uur per week per regio, met een minimum van 8 uur. Verder is uitgegaan van een budget voor externe inhuur (specialisme) en overige kosten (reiskosten representatiekosten en kosten teamontwikkeling).

Uitgaande van de personele bezetting, een overhead van 30% en een reservering voor ICT is de werkbegroting voor 2015 in totaal € 1.601.900. Voor een verdeling naar de indicatieve bijdrage per gemeenten wordt verwezen naar bijlage 1

---

²⁸ 120.000 unieke codes

²⁹ Naar rato van RTA budget.

INZET PERSONEEL

Functie	Schaal	fte	Loonsom	Totale loonkosten	Overhead (30%)	Totaal
Senior inkoper	12	2,00	€ 80.000	€ 160.000	€ 48.000	€ 208.000
Juridisch adviseur	11	1,00	€ 76.000	€ 76.000	€ 22.800	€ 98.800
Budgetbewaker	8	1,50	€ 54.000	€ 81.000	€ 24.300	€ 105.300
Strategisch adviseur	12	1,00	€ 80.000	€ 80.000	€ 24.000	€ 104.000
Beleidsadviseur gemeenten	11	1,50	€ 76.000	€ 114.000	€ 34.200	€ 148.200
Onderzoeker	11	0,50	€ 76.000	€ 38.000	€ 11.400	€ 49.400
Financieel adviseur	11	2,00	€ 76.000	€ 152.000	€ 45.600	€ 197.600
Medewerker zorgkwaliteit	11	0,50	€ 76.000	€ 38.000	€ 11.400	€ 49.400
Informatie adviseur	11	1,00	€ 76.000	€ 76.000	€ 22.800	€ 98.800
Directeur RiGG	14	1,00	€ 100.000	€ 100.000	€ 30.000	€ 130.000
Secretaresse	7	1,00	€ 48.000	€ 48.000	€ 14.400	€ 62.400
		13,00		€ 963.000	€ 288.900	€ 1.251.900

Overhead dekt huisvesting, overige facilitaire services en standaard pakket SSC Groningen

Opzet cliëntenparticipatie p.m.

€ 100.000

Externe inhuur						€ 80.000
Overige kosten						€ 40.000
ICT						
Database, licenties, opstart en ontwikkeling						€ 80.000
Scholing						
Opleiding en training						€ 50.000
Totaal						€ 1.601.900

2.6 PERCENTAGE UITVOERINGSKOSTEN

Gemeenten hebben, zoals afgesproken in het RTA, een budget gereserveerd van 3% van het totale jeugdzorgbudget voor de uitvoeringskosten³⁰. De kosten van het RiGG zijn 32% van dit gereserveerde budget.

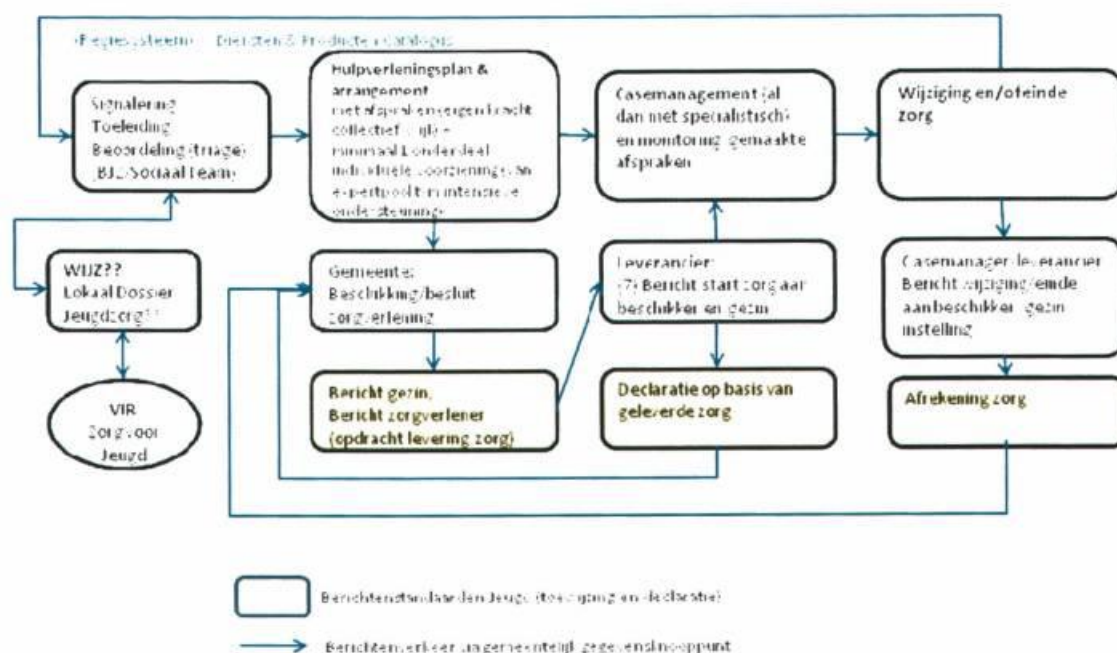
2.7 JURIDISCH

Voor de juridische constructie wordt verwezen naar het (te nemen) collegebesluit betreffende de mandatering en de toelichting daarop.

³⁰ Totaal € 4.890.000 aan begroting uitvoeringskosten.

*Berichtenstroom TJZG – sterk vereenvoudigd schema
Primair Proces Jeugdzorg*

september 2014

Voor de inrichting van de informatie en automatisering zijn de volgende aandachtspunten geformuleerd:

1. Afspraken met VNG/KING over de routing van het berichtenverkeer (RIGG sluit aan op gegevensknooppunt, ontvangt alle zorgtoewijzingsberichten van de 23 gemeenten, maakt kopie, slaat op en stuurt door – declaratieberichten komen standaard bij RIGG binnen)
2. RIGG beheert de haar gegevens conform de bestaande privacy regels en hanteert een beveiligde toegang tot haar systemen en werkt conform DIF.
3. Nagaan welke kosten verbonden zijn met de inrichting van een eigen database in relatie met de landelijke ontwikkelingen.

RIGG als gegevensknooppunt

De monitoring van ondersteuningsvragen, zorgvragen en financiën wordt adequaat vormgegeven op basis van een tweetal landelijk vastgestelde standaardberichten die in de communicatie tussen gemeenten en jeugdzorginstellingen worden gebruikt. Dit zijn het zorgtoewijzingsbericht, van gemeente naar zorginstelling, en het declaratiebericht van jeugdzorginstelling naar gemeente. Het zorgtoewijzingsbericht is te beschouwen als het “administratieve” sluitstuk van de toeleiding jeugdzorg. In de organisatie van het berichtenverkeer is het voor 23 Groninger gemeenten van belang dat het RIGG de

beschikking krijgt over beide berichten, omdat die samen de basisgegevens vormen voor verantwoording en gerichte rapportage. Dat wordt adequaat gefaciliteerd door de zorgtoewijzingsberichten rechte reeks naar het RIGG te sturen en de declaratieberichten te ontvangen via het RIGG. Het RIGG is in deze opzet de verbindende schakel met de landelijke voorziening <gemeentelijk gegevensknooppunt> en verzamelt door deze werkwijze haar basisgegevens. Op basis hiervan kunnen analyse gemaakt worden gemeenten worden geadviseerd.

Bijlage 1: indicatieve bijdrage per gemeente aan het RIGG (2015)

	% RTA bijdrage	RIGG
		€ 1.601.900
gemeente		
appingedam	2,13%	€ 34.113
bedum	1,41%	€ 22.507
bellingwedde	1,26%	€ 20.252
de marne	2,03%	€ 32.587
delfzijl	5,33%	€ 85.375
eemsmond	2,76%	€ 44.135
groningen	32,10%	€ 514.262
grootegast	1,51%	€ 24.110
haren	1,95%	€ 31.313
hogezand	8,16%	€ 130.790
leek	3,14%	€ 50.371
loppersum	1,48%	€ 23.642
marum	1,37%	€ 21.927
menterwolde	2,38%	€ 38.162
oldambt	7,77%	€ 124.440
pekela	3,11%	€ 49.766
slochteren	1,74%	€ 27.890
stadskanaal	6,74%	€ 107.970
ten boer	1,07%	€ 17.181
veendam	5,66%	€ 90.711
vlagtwedde	2,33%	€ 37.311
winsum	1,91%	€ 30.547
zuidhorn	2,66%	€ 42.537
	100,00%	1.601.900

Bijlage 5

Besluit van de colleges van burgemeester en wethouders respectievelijk de burgemeester van de 23 gemeenten in de Provincie Groningen inhoudende de verlening van mandaat en volmacht aan het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Zorg (verder te noemen PG&Z).

Mandaatbesluit inkoop regionale jeugdzorgtaken

De colleges van burgemeester en Wethouders respectievelijk de burgemeesters van de 23 gemeenten in de Provincie Groningen

Overwegende dat:

- per 1 januari 2015 de zorg in het kader van de Jeugdwet wordt overgenomen door de gemeente;
- de 23 gemeenten in de provincie Groningen een regionaal samenwerkingsverband zijn aangegaan voor de inkoop van de jeugdzorg, vanaf 2015 vallend onder de Jeugdwet;
- de samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd in het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) van 18 oktober 2013;
- dat de colleges van de 23 gemeenten hebben besloten de gezamenlijke inkoop van regionale jeugdzorgtaken te laten uitvoeren door de Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid en Zorg (= PG&Z) middels mandaatverlening;
- het dagelijks bestuur van de PG&Z heeft ingestemd met deze mandaatverlening aan een niet ondergeschikte conform het gestelde in art. 10:4 Algemene wet bestuursrecht;

Gelet op:

- afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 160 lid 1 onder e van de Gemeentewet;
- artikel 171 van de Gemeentewet;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de Jeugdwet en daarop gebaseerde regelingen

Besluiten :

Ieder voor zover het de eigen bevoegdheid betreft, vast te stellen het navolgende mandaatbesluit:

Mandaatbesluit inkoop regionale jeugdzorg 2015

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- mandaat: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen;
- mandaatgever: het bestuursorgaan dat mandaat verleent;
- gemandateerde: degene die van de mandaatgever de bevoegdheid heeft gekregen om namens hem / besluit te nemen;

volmacht:	de bevoegdheid die een volmachtgever verleent aan een gevolmachtigde om in zijn naam rechtshandelingen te verrichten;
het college:	de colleges van burgemeester en wethouders van de 23 gemeenten in de provincie Groningen;
de burgemeester:	de burgemeesters van de 23 gemeenten in de provincie Groningen;
het dagelijks bestuur:	het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Zorg (verder te noemen PG&Z).
RIGG:	Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten werkzaam onder en aangestuurd door de PG&Z
de directeur:	hoofd van het RIGG

Artikel 1 Mandaat

1. Het college verleent aan het dagelijks bestuur en de directeur mandaat ten aanzien van de bevoegdheden om voor het overgangsjaar 2015 regionale jeugdzorg in te kopen, genoemd en zo nodig gespecificeerd in bijlage 1.
2. De (indicatieve) budgetten voor de divers zorgaanbieders worden verstrekt onder het voorbehoud dat de gemeenteraden deze bedragen via de begroting hebben vastgesteld.
3. De bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, houden niet in de bevoegdheid om te besluiten over de vaststelling, wijziging of intrekking van beleid en/ of beleidsregels.

Artikel 2 Privaatrechtelijke rechtshandelingen en volmacht

Met betrekking tot de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheden:

1. Is de gemandateerde bevoegd om in naam van het college privaatrechtelijke rechtshandelingen aan te gaan.
2. Verleent de burgemeester volmacht aan de voorzitter van het dagelijks bestuur alsmede aan de directeur om hem in het kader van de uitvoering van de in lid 1 bedoelde privaatrechtelijke rechtshandeling te vertegenwoordigen inzake de ondertekening van het contract.

Artikel 3 Uitvoering

Onder uitvoering van het mandaat wordt mede verstaan:

- a. het verrichten van alle benodigde voorbereidingshandelingen;
- b. het voeren van correspondentie in het kader van de uitoefening van de opgedragen bevoegdheden;
- c. het verstrekken van informatie.

Artikel 4 Inwerkingtreding mandaatbesluit

- 1 Dit mandaatstatuut en de daarbij behorende bijlage(n) treden per 21 oktober 2014 in werking.
- 2 Dit mandaatbesluit is geldig tot 1 januari 2016.

Artikel 6 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Mandaatbesluit inkoop regionale jeugdzorg 2015.

Mandaatbesluit inkoop regionale jeugdzorg

Bevoegdheden / besluiten	Voorwaarden en reikwijdte	Opmerking
Besluiten omtrent contractering / inkoop van regionale jeugdzorgtaken voor het jaar 2015	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het bepaalde bij en krachtens de Jeugdwet 2. Beperkt tot alle sub-, (boven)regionale taken zorgtaken exclusief pgb's 3. conform RTA van 18-10-2013<ul style="list-style-type: none"> • Het RTA geeft een kader om het totale budget voor de jeugdzorg te verdelen; • De (indicatieve) budgetten voor de diverse zorgaanbieders zijn onder voorbehoud van instemming van de gemeenteraden (vaststelling begroting 2015) • Met in achtneming van de meicirculaire 2014 respectievelijk de september-circulaire 4. Randvoorwaarden:<ol style="list-style-type: none"> a. de zorg dient te worden gecontinueerd; b. de bestaande zorginfrastructuur dient in stand te worden gehouden; c. de frictiekosten dienen te worden beperkt. d. Er dient te worden gestuurd op gebruik en kwaliteit van zorg. 5. Inkoop volgens de inkoopvoorwaarden van de Vereniging Nederlandse Gemeenten	

Nummer:

Het college van burgemeester en wethouders respectievelijk de burgemeester van de gemeente <....>

gelet op:

- afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 160 lid 1 onder e van de Gemeentewet;
- artikel 171 van de Gemeentewet;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de Jeugdwet en daarop gebaseerde regelingen ;

b e s l u i t e n:

Ieder voor zover het de eigen bevoegdheden betreft vast te stellen het:

Mandaatbesluit inkoop regionale jeugdzorg 2015

Besloten in de vergadering van <.....>

Het college van burgemeester en wethouders voornoemd,

.....

burgemeester,

.....

secretaris,

burgemeester voornoemd,

.....

burgemeester

Bijlage: Mandaatbesluit inkoop regionale jeugdzorg 2015 met bijlage I

Ter info en niet ter besluitvorming in de colleges 9dit wordt nl. besloten in het DB PG&Z van 24.10)

Nummer:

Het dagelijks bestuur respectievelijk de voorzitter van de Gemeenschappelijke regeling
Publieke Gezondheid en Zorg

gelet op:

- afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 160 lid 1 onder e van de Gemeentewet;
- artikel 171 van de Gemeentewet;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de Jeugdwet en daarop gebaseerde regelingen ;

b e s l u i t e n:

Ieder voor zover het de eigen bevoegdheden in te stemmen met het:

- Mandaatbesluit inkoop regionale jeugdzorg 2015

- het mandaat aan directeur van de RIGG

Besloten in de vergadering van <.....>

Het dagelijks bestuur voornoemd,

.....

voorzitter,

.....

secretaris,

voorzitter voornoemd,

.....

voorzitter

voor akkoord,

.....

directeur van de RIGG

Bijlage: Mandaatbesluit inkoop regionale jeugdzorg 2015 met bijlage I

Volmacht.

De burgemeester van de gemeente <...> ;

Gelet op artikel 171 lid 2 van de Gemeentewet;

BESLUIT:

in het kader van de vertegenwoordiging van de gemeente <.....> buiten rechte,

mevrouw G. Kalfsbeek, geboren op 23 november 1959 te Groningen en werkzaam als programmamanager Transformatie Jeugdzorg, te machtigen om, voor zolang er nog geen directeur RIGG is, de, aan de besluiten van het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Zorg – genomen namens het college van burgemeester en wethouders en conform het Mandaatbesluit inkoop regionale jeugdzorg 2015 – ten grondslag liggende overeenkomsten inzake de inkoop van regionale jeugdzorg voor het jaar 2015, te ondertekenen.

<.....> , 21 oktober 2014.

De burgemeester voornoemd,

..... (handtekening)

Bijlage: Mandaatbesluit inkoop regionale jeugdzorg 2015